

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Academic Journal of Humanities and Social Sciences
Buriram Rajabhat University

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562) ISSN 2697 - 5661
Vol. 11 No. 2 (July - December 2019)

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการตีพิมพ์บทความตามสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสังคม การศึกษา การเกษตร เศรษฐกิจ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการ และเผยแพร่ผลงานอันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้หรือต่อยอดองค์ความรู้ วารสารปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม–ธันวาคม 2562) นี้ ได้รวบรวมบทความจากหลากหลายสาขาวิชาไว้อย่างน่าสนใจทั้งด้านการศึกษา เช่น การสอนดนตรีลูกทุ่ง การพัฒนาสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ด้านเศรษฐกิจชุมชน เช่น รูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชน การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ รวมถึงบทความวิชาการที่กล่าวถึงจริยธรรมในการให้บริการสาธารณะของไทย และบทความที่อธิบายถึงการพัฒนาการฟังเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาโดยใช้กระบวนการ Preparation – Familiarization – Assessment Process บรรณาธิการคาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความจากวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านทั้งในทางวิชาการ และวิชาชีพ และหากผู้เขียนหรือผู้อ่านท่านใดมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อวารสารสามารถส่งมาได้ที่เว็บไซต์ https://www.tci-thaijo.org/index.php/bruj/index หรือที่เบอร์โทรศัพท์ 044-611-221 ต่อ 8601 ทางกองบรรณาธิการจะนำไปพิจารณาปรับปรุงวารสารให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณาธิการ

Editorial

The Buriram Rajabhat University's Academic Journal (Humanities and Social Sciences) has continuously published the articles according to Humanities and Social Sciences such as social, educational, agricultural, economic and other humanities and social sciences fields for promoting academic strengths and for disseminating useful works for application or for further usage of the body of knowledge. This issue is Volume 11 Issue 2 (July-December 2019) which is the collection of various interesting articles from many disciplines. From education, there are articles about teaching country music, the development of augmented reality teaching media in English language teaching, and the development of a program to enhance the creative leadership of the private school administrators. From the community economy, there are articles about the pattern of distribution channels for the plastic woven products of the basketry group, approach of strengthening for the economic development of sustainable communities, and savings and investment decisions of personnel in Buriram Rajabhat University. In this issue, there are also academic articles: one discusses the ethics of Thai public services and one explains the development of listening for students' understanding using the Preparation - Familiarization - Assessment Process.

Editorial board highly hopes that this issue will be useful for the readers in terms of academic and occupational aspects as well. Manuscripts from all authors and also other suggestions are welcomed at https://www.tci-thaijo.org/index.php/bruj/index or call 044-611221 ext. 8601, the board will proceed to the next steps. All the suggestions and comments will be used for improving our journal's quality.

Editor

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

นโยบาย

1. สนับสนุนผลงานวิชาการของมหาวิทยาลัย
2. สร้างองค์ความรู้ที่ถูกต้อง ส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย (Research Paper) บทความวิชาการ (Academic Paper) บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) บทความปริทัศน์ (Review Article) ที่มีคุณภาพของอาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักศึกษา ซึ่งเป็นผลงานวิชาการในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย บริหารธุรกิจ ศึกษาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ บัญชี เศรษฐศาสตร์ มนุษยศาสตร์ นิเทศศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการแก่สังคมทั่วไป โดยสนับสนุนให้อาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักศึกษา ที่มีผลงานวิชาการในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้นำเสนอผลงานวิชาการ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ มาลิณี จุโฑปะมา อธิการมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา รักการศิลป์

กองบรรณาธิการ

ศ.ดร. อนันต์ พลธานี	คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พระมหาหรรษา ธม.มหาโส (นิบุณยากร).,	รศ.ดร. สำนักงานอธิการบดี มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
รศ. ดร.อัญชลี สารรัตนะ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รศ. ดร.ฉันทนา กล่อมจิตต์	ข้าราชการบำนาญ ด้านจิตวิทยา
รศ. ดร.สุพัตน์ สุกมลสันต์	ผู้เชี่ยวชาญประจำศูนย์ภาษามหาวิทยาลัยแม่โจ้
รศ. ดร.อัญชลี สารรัตนะ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ. ดร.รักชนก แสงภักดีจิต	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ. ดร.ยาใจ พงษ์บริบูรณ์	สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
รศ. ดร.นารีรัตน์ รักวิจิตรกุล	ข้าราชการบำนาญ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รศ. ดร.บุญชม ศรีสะอาด	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รศ. สมนึก ภัททิยธานี	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รศ. มัลลวีร์ อดุลวัฒนศิริ	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ. ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
รศ. ประชัน คะเนวัน	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผศ. ประคอง กาญจนการุณ	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผศ.ดร.สุริยา รักการศิลป์	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผศ.ดร.กรุณา เชิดจิระพงษ์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ดร. หิรัญ แสวงแก้ว	สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ประเมินอิสระ ตรวจสอบประจำฉบับ

รศ. ดร.ธูปทอง กว้างสวัสดิ์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รศ. ดร.จุรีพร จันทร์พาณิชย์	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
รศ. ดร.สมพร ดวนใหญ่	คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
รศ. ดร.ภณิตา สุนทรไชย	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รศ. ดร.นิยม วงศ์พงษ์คำ	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ. ดร.ยาใจ พงษ์บริบูรณ์	สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
รศ. ดร.สัญญา เคณาภูมิ	สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รศ. ดร.กตัญญู แก้วหานาม	สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
รศ. ดร.สุพัฒน์ สุกมลสันต์	ศูนย์ภาษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้
รศ. ดร.ยุทธนา ฉัตรพรรณรัตน์	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รศ. มัลลวีร์ อดุลวัฒนศิริ	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วารสารวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

รศ. สมนึก ภัททิยธานี	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รศ. ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผศ. ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผศ. ดร.กรุณา เชิดจิระพงษ์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผศ. ดร.สมศักดิ์ จีวัฒนา	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผศ. ดร.วันวิสาข์ โชรัมย์	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ฝ่ายตรวจสอบภาษา

อาจารย์พุทธชาด ลิ้มศิริเรืองไร	สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Mr.Michael A. Rickman	นักวิชาการ

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์สุทิศา โขงรัมย์
อาจารย์จตุพร ดอนโสม

ฝ่ายการเงินและธุรการ

นางจุฑารัตน์ จัตุกูล

ฝ่ายศิลปกรรมวารสาร

นายสุพิศ กองชัย

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน
ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

วารสารวิชาการ

ข้อกำหนดของวารสาร

1. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นบทความสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ เนื้อหาของบทความต้องเกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

- ประวัติศาสตร์
- เศรษฐกิจ
- สังคมและวัฒนธรรม
- ชาติพันธ์
- ภาษา
- วรรณกรรม
- สารสนเทศ
- การสื่อสาร
- ศิลปกรรม
- สิ่งแวดล้อม
- การศึกษา
- จิตวิทยา

2. บทความที่ลงตีพิมพ์ทุกเรื่องได้รับการตรวจสอบทางวิชาการโดยผู้ประเมินอิสระ

3. ข้อคิดเห็นใดๆ ที่ลงตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นี้เป็นของผู้เขียน คณะผู้จัดทำวารสารไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

4. กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอกแต่ขอต้องอ้างอิงแสดงที่มา

5. เป็นบทความภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ ในกรณีเป็นบทความภาษาอังกฤษต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาก่อนส่งบทความมายังกองบรรณาธิการ

สำนักงาน

หน่วยงานวารสารวิชาการอาคารเฉลิมพระเกียรติ 50 พรรษามหาวชิราลงกรณ ชั้น 7
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

เว็บไซต์วารสารวิชาการ

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
www.tci-thaijo.org/index.php/bruj/index

จัดพิมพ์ที่

บริษัท โรงพิมพ์วินัย 2509 จำกัด
433/8-9 ถ.นิวาส ต.ในเมือง อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ 31000
โทรศัพท์ : 0-4461-1392

Buriram Rajabhat University Academic Journal

Academic Journal of Humanities and Social Sciences
Buriram Rajabhat University

Policies

1. Promote and enhance the university's academic works

2. Establish the correct body of knowledge, and promote and develop local wisdom to the international

Objectives

1. To disseminate good quality academic works such as research papers, academic papers, and book reviews of lecturers, experts, and students in the following subfields of Humanities and Social Sciences discipline: business administration, education, history, accounting, economics, humanities, communication arts, laws, social sciences, and related fields.

2. To promote and encourage general people in society to increase their knowledge by supporting the lecturers, experts, and students to present their academic works under Humanities and Social Sciences discipline to the public.

Advisor

Assoc. Prof. Malinee Juthopama President of Buriram Rajabhat University

Editor

Asst. Prof. Supattra Rakkarnsil

Academic Journal Buriram Rajabhat University

Editorial Board

Prof. Dr. Anon Polthanee	Faculty of Agriculture, KhonKaen University
Assoc. Prof. Dr.Van.Pramahahunsa Ph.D	Dhammahaso (Nitibunyakorn), Office of President Office, Mahachulalongkornjavidyalaya University
Assoc. Prof. Dr.Unchalee Sarnratana	Faculty of Education, KhonKaen University
Assoc. Prof. Dr.Chantana Klomjit	Pensioner (Psychology)
Assoc. Prof. Dr.Supat Sukamolson	Language Center's Expert, Maejo University
Assoc. Prof. Dr.Unchalee Sanrattana	Faculty of Education, Khon Kaen University
Assoc. Prof. Dr.Rakchanok Saengpakdeejit	Faculty of Liberal Arts, Khon Kaen University
Assoc. Prof. Dr.Yachai Pongboriboon	Research and Development Office, North Eastern
Assoc. Prof. Dr.Nareerat Lakvijitkul	Faculty of Education, Mahasarakham University
Assoc. Prof. Dr.Boonchom Srisa-ard	Faculty of Education, Mahasarakham University
Assoc. Prof. Somnuek Patthiyathanee	Faculty of Education, Mahasarakham University
Assoc. Prof. Mullawee Adulvathanadiri	Retired Government Official, Educational Psychology
Assoc. Prof.Prasit Suwannarak	Pensioner (Measurement and Evaluation)
Assoc. Prof.Prachan Kanawan	Graduate School, Buriram Rajabhat University
Asst. Prof.Prakong Kanjanakarun	Pensioner (Curriculum and Instruction)
Asst. Prof. Dr.Suriya Rakkarnsil	Faculty of Management Science, Buriram Rajabhat University
Asst. Prof. Dr.Karuna Cherdjirapong	Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Rachasima Rajabhat University
Dr. Hirun Sawaengkaew	Research and Development Institute, Khon Kaen University

Buriram Rajabhat University Academic Journal

Peer Review Board

Assoc. Prof. Dr.Thooptong Kwangsawad	Faculty of Education, Mahasarakham University
Assoc. Prof. Dr.Jureeporn Janpanit	Pensioner, Buriram Rajabhat University
Assoc. Prof. Dr.Somporn Duanyai	Faculty of Agriculture, Ubon Ratchathani University
Assoc. Prof. Dr.Phanita Soonthornchai	Faculty of Management Science, Rajabhat Mahasarakham University
Assoc. Prof. Dr.Niyom Wongpongkham	Faculty of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University
Assoc. Prof. Dr.Yachai Pongboriboon	Research and Development Office, North Eastern
Assoc. Prof. Dr. Sanya Kenaphoom	Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakham University
Assoc. Prof. Dr. Kathanyoo Kaewhanam	Faculty of Liberal Arts, Kalasin University
Assoc. Prof. Dr.Supat Sukamolson	Language Center's Expert, Maejo University
Assoc. Prof. Dr.Yootthana Chuppunnarat	Faculty of Education, Chulalongkorn University
Assoc. Prof. Mullawee Adulvathanadiri	Retired Government Official, Educational Psychology
Assoc. Prof. Somnuek Patthiyathanee	Faculty of Education, Mahasarakham University
Assoc. Prof. Prasit Suwannarak	Pensioner (Measurement and Evaluation)
Asst. Prof. Dr. Pansak Polsaram	Faculty of Education, Chulalongkorn University
Asst. Prof. Dr. Karuna Cherdjirapong	Faculty of Humanities and Social sciences, Nakhon Ratchasima Rajbhat University

Asst. Prof. Dr.Somsak Chiwatthana	Faculty of Science, Buriram Rajabhat University
Asst. Prof. Dr.Wanwisa Chorum	Faculty of Education, Rajabhat Mahasarakham University Rajbhat University

English Editors

Puttachart Limsiriruengrai	Business English Program, Buriram Rajabhat University
Dr. Michael A. Rickman	Academician

Management Personnel

Suthisa Khongram
Jatuporn Donsom

Accounting Officer/Administration

Jutarat Jattulul

Graphic Designer

Supit Kongchai

Journal Publishing Two volumes per year

Volume 1 January – June
Volume 2 July – December

BRU Journal Terms and Conditions

1. BRU Journal is and academic journal in the field of humanities and social sciences. The contents of the article must relate to humanities and social sciences in the following areas

- History
- Economy, Society and Culture
- Communication
- Arts

- Ethnicity
- Language
- Literature
- Information
- Environment
- Education
- Psychology

2. Every article to be published must be screened by peer reviews.

3. Views and opinions expressed in the BRU journal (in the field of humanities and social sciences) by individual authors do not represent the official views of the Editorial Board of BRU Journal.

4. The Editorial Boards do not reserve the copyrights, but proper citations need to be made.

5. The articles can be written in Thai or English. In case, the articles are written in English; the correctness must be checked by language experts before submitting to the Editorial Board.

Office of BRU Journal

Journal section, the 50th Royal Birthday Anniversary of HRH Crown Prince MahaVajiralongkorn Building (7th floor), BuriramRajabhat University

Website of Buriram

Rajabhat University Journal, Humanities and Social Sciences
www.tci-thaijo.org/index.php/bruj/index

Pubished at : VINAI PRINTING HOUSE 2509 CO.,LTD.
433/8-9 Niwat Road, Naimuang sub-district, Muang district,
Buriram province 31000 Telephone : 0-4461-1392

Contents สารบัญ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Academic Journal Buriram Rajabhat University

ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562) ISSN 2697 - 5661

Vol. 11 No. (2 July - December 2019)

บทความวิจัย **หน้า**

Research Articles **Page**

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ 1

The Development of the Programs to Enhance a Creative Leadership of School Administrators in the Private Education under Buriram Provincial office

กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์ / มานิตย์ อาษานอก

Kittikorn Thamkitchawat / Manit Asanok

รูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด 19

Style of Product Distribution of Plastic Woven Products Group at Baan Khumdin, Namsai Sub-District, Jaturapakpiman District, RoiEt Province

แก้วมณี อุทิรัมย์ / สายฝน อุไร / อุดมพงศ์ เกศศรีพงษ์ศา

Kaewmanee Utiram / Sayfon Urai / Udompong Ketsripongsa

ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่ง โดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่งสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา 35

The Satisfaction of LukThung Teaching by Using the Model of LukThung Teaching for LukThung Bands in Secondary School

จิรานุวัฒน์ ขันธจันทร์

Jiranuwat Khuntajan

สารบัญ Contents

บทความวิจัย **หน้า**

Research Articles **Page**

การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 47
Savings and Investment Decisions of Personnel in Buriram Rajabhat University
รวีพรรณ อุตรินทร์ / รัชนีกร บวรชาติ / กานต์มณี การินทร์
Raweepan Uttarin / Ratchaneekorn Bovornchat / Kanmanee Karin

แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 63
Approach of Strengthening for the Economic Development of Sustainable Communities in Northeast Region
ผกามาศ บุตรสาลี / สุพัตรา รักการศิลป์ / เอมอร แสวงวโรตม์
Pakamat Butsalee / Supatra Rakarnsin / Em-on Sawaengwarot

การพัฒนาสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 79
Development of Instructional Augmented Reality media in English Language Teaching for Grade 11 Students
กูรรอตูอัยนี หะยีอับดลุเลาะ / ณัฏฐพงศ์ กาญจนฉายา / ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ
Kurotuainee Hajiabdulloh / Nuttaphong Kanchanachaya / Narongsak Roebkorb

The Development of Undergraduate Students' English Listening Comprehension Using the Preparation-Familiarization - Assessment Process 97
การพัฒนาการฟังเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาโดยใช้กระบวนการ
Preparation – Familiarization – Assessment Process
กุสุมา เรือพัฒนกูล
Kusuma Ruanpattanakul

Contents สารบัญ

บทความวิชาการ **หน้า**

Academic Articles Page

จริยธรรมในการให้บริการสาธารณะของไทย 117

Ethics for Thai Public Service

สถาพร วิชัยรัมย์ / ธัญญรัตน์ พุฑฒิพงษ์ชัยชาญ / ภัทรนันท์ เกิดในหล้า / จุฑารัตน์ จัตุกูล

Sathaporn Wichairam / Thanyararat Putthipongchaicharn

Pattharanan Kaednaila / Jutarut Jatukul

คำแนะนำการเตรียมต้นฉบับ 135

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์ [1] **/ มานิตย์ อาษานอก** [2]
[1] การบริหารและพัฒนาการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อีเมล: [1]perzeus1149@gmail.com
[2]manit.a@msu.ac.th
รับต้นฉบับ 3 สิงหาคม 2562; ปรับแก้ไข 15 สิงหาคม 2562; รับตีพิมพ์ 17 สิงหาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ 2) พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์การวิจัยนี้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน โดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan และสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ใช้แบบสัมภาษณ์สถานศึกษาที่เป็นที่ยอมรับและเป็นแบบวิธีปฏิบัติที่ดี เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน และยืนยันข้อมูลด้วยการสนทนากลุ่มผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 7 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) เนื้อหาสาระ 4) โครงสร้างของรูปแบบ 5) วิธีการพัฒนา 6) ระยะเวลาในการพัฒนา และ 7) การประเมินผล มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ

โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สถานศึกษาเอกชน สถานศึกษาเอกชน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

The Development of the Programs to Enhance a Creative Leadership of School Administrators in the Private Education under Buriram Provincial office

Kittikorn Thamkitchawat[1]/ Manit Asanok[2]
[1]Educational Administration, Mahasarakham University
[2]Assistant Professor, Dr., Mahasarakham University
E-mail: [1]perzeus1149@gmail.com
[2]manit.a@msu.ac.th
Received 3 August 2019; Revised 15 August 2019; Accepted 17 August 2019

Abstract

This research aims to 1) to study the current conditions and desirable conditions of a creative leadership of school administrators in the private education under Buriram Provincial office. 2) to develop the programs to enhance a creative leadership of school administrators in the private education under Buriram Provincial office. This research carried out in two phases: Phase 1, the study on the current conditions and desirable conditions of a creative leadership of school administrators in the private education under Buriram Provincial office was conducted by collecting data from a sample of 217 people using the Krejcie and Morgan table and stratified random sampling classified by school size.The tool used in this phase was the current conditions and desirable conditions of a creative leadership questionnaire. The data were analyzed by using mean, Standard Deviation and needs assessment. Phase 2, Development of the Programs to Enhance a Creative Leadership of School Administrators in the Private Education under Buriram Provincial office was carried out by using interview forms asking personnel in the best practice schools to develop the programs The forms were evaluated for thier suitability by 5 experts and the focus group was used to confirm the results. The results were as follows:

1. The results of the current conditions of a creative leadership of school administrators in the private education under Buriram Provincial office was at a high level in overall, when considering each aspect found that all aspects were at the same level. For the desirable condition of a creative leadership of school administrators in the private education under Buriram Provincial office was at the highest level in overall, when considering each aspect, it was found that all aspects was at the highest level as well.

2. The results of the Development of the Programs to Enhance a Creative Leadership of School Administrators in the Private Education under Buriram Provincial office, consisting of 7 components: 1) principles, 2) objectives of the program, 3) content, 4) structure of the model, 5) development method, 6) development period, and 7) Evaluation. All components was at the highest level and the possibility was at the highest level.

Keywords

The Programs to Enhance a Creative Leadership, Private education institutions

ที่มาและความสำคัญ

Thailand 4.0 เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำ และกับดักความไม่สมดุล พร้อมกับเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ประเทศในโลกที่หนึ่งที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในบริบทของโลกยุค The Fourth Industrial Revolution อย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้วางไว้ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายในควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิด “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ด้วยการสร้างความมั่งคั่งผ่าน 3 กลไกหลัก ดังนี้ 1) กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม ปัญญา เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ (Competitive Growth Engines) เพื่อก้าวสู่ประเทศที่มีรายได้สูง โดยเปลี่ยนจาก “ทำมากได้น้อย” เป็น “ทำน้อยได้มาก” 2) กลไกการกระจายรายได้ โอกาส และความมั่งคั่งอย่างเท่าเทียม (Inclusive Growth Engine) โดยเน้นการปรับเปลี่ยนจากความมั่งคั่งที่กระจุกเป็นความมั่งคั่งที่กระจาย ด้วยหลักคิดที่ว่า “เราจะเดินหน้าไปด้วยกัน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” 3) กลไกการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Growth Engine) ปรับเปลี่ยนจากการพัฒนาที่ไม่สมดุลสู่ “การพัฒนาที่สมดุล” (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2560)

ผู้นำเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างพลังขับเคลื่อนองค์กรและสังคมสู่การเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ที่มีลักษณะเป็นพลวัต มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงที่ทุกคนต้องเผชิญ ดังนั้น ผู้นำ จึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการนำองค์กรหรือบุคคลไปสู่ความสำเร็จ มีความสามารถในการใช้อิทธิพลของตนเองหรือของตำแหน่งที่จะทำให้บุคคลอื่นยอมปฏิบัติตามเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันและได้มาซึ่งสิ่งที่ปรารถนาร่วมกัน (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2546) ความคิดสร้างสรรค์เป็นระบบการคิดเชิงอเนกนัย (Divergent Thinking) ของมนุษย์คือ การคิดที่มนุษย์เราสามารถที่จะคิดเรื่องเดียวนั้นได้หลายทิศทาง หลายแง่มุม และได้กว้างไกล ซึ่งลักษณะการคิดเช่นนี้จะนำไปสู่ความคิดเชิงบวก เช่น การคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ หรือการค้นพบวิธีการแก้ปัญหาได้สำเร็จ ซึ่งการคิดเช่นนี้เป็นกระบวนการทำงานของสมองอย่างมีขั้นตอนและเป็นทักษะชั้นสูงของการคิด ประกอบไปด้วย การคิดริเริ่ม การคิดคล่อง การคิดยืดหยุ่น การคิดละเอียดลออ ผู้ที่มีความคิดแบบการคิดสร้างสรรค์จะสามารถค้นพบแนวคิดใหม่จากข้อมูลที่มีอยู่เดิม และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่ทุกคนมีอยู่เหมือนกัน ให้กลายเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ใหม่ ๆ ที่แตกต่างออกไปได้ (Guiford, 1980)

สถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 35 โรงเรียน และมีวิสัยทัศน์ มุ่งสู่การศึกษายุคใหม่ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาสู่ยุค Thailand 4.0 ภายในปี 2560 ซึ่งการที่จะทำให้วิสัยทัศน์ดังกล่าวเป็นจริงและประสบความสำเร็จได้นั้น การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ต้องเตรียมความพร้อม ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนตลอดจนร่วมวางแผนให้โรงเรียนมีระบบการพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้สภาพแวดล้อม หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรมนำความรู้รักความเป็นไทยและสามารถก้าวไกลในระดับนานาชาติ ซึ่งการบริหารจัดการโรงเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายกัน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนการสอน ด้านความพร้อมทางปัจจัยของโรงเรียน และด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนภายใต้ข้อจำกัด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาสถานศึกษาในด้านต่างๆ ผู้บริหารควรมีความไวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติขององค์การผู้บริหารก็จะสามารถประยุกต์หลักการบริหารองค์การให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการได้ หลักการบริหารนั้นหากมองในแง่ของกลุ่มคน ผู้บริหารจะต้องบริหารองค์การโดยเน้นมนุษยสัมพันธ์ การมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร สามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จโดยมีตัวบ่งชี้ การสร้างวิสัยทัศน์ การเผยแพร่วิสัยทัศน์ การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ และการเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งยังสนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทายความสามารถจนมีความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ชี้ให้เห็นถึงความรู้ความสามารถที่แตกต่างระหว่างบุคคล นอกจากนี้ผู้บริหารควรเปิดกว้างรับความคิดใหม่ๆ อย่างอิสระและสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มีความคิดริเริ่ม ความคล่องแคล่วในการคิดและมีการวางแผนร่วมกันเพื่อให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายและมีลักษณะการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเมื่อผู้บริหารต้องการให้องค์การมีประสิทธิภาพรอบด้านผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญกับทั้งสองด้าน คือด้านงานและด้านบุคคลควบคู่กัน (สุธรรม ธรรมทัศนานนท์, 2554)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและนำไปพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ให้ทันต่อสภาวะ

ความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการศึกษา อีกทั้งเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อการดำเนินงาน ส่งเสริมประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีมากขึ้น อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหา การพัฒนาในหน่วยงานและองค์กรทางการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ให้สถานศึกษามีศักยภาพที่จะผลิตทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถอยู่ร่วมกันและแข่งขันอย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลกอย่างเต็มศักยภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

2. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยวิจัยการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีของ Chernin (2001) ; Bennis (2002) ; Sternberg (2006) ; Palus and Horth (2009) ; Robinson (2007) ; Stoll and Tempered (2009) ; Casse& Claudel (2007) ; Moggridge (2008) ; พสุ เดชะรินทร์ (2553) และไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2553) ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล3) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) การมีความคิดสร้างสรรค์ 5) การทำงานเป็นทีม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง / กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูหัวหน้ากลุ่มสาระในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 507 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูหัวหน้ากลุ่มสาระในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีจำนวน 217 คน โดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (1970) และการใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling technique) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

1. ศึกษาการพัฒนาแนวทางเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน จากสถานศึกษาที่เป็นที่ยอมรับและเป็นแบบวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มาสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

2. ประเมินโปรแกรม โดยประเมินความถูกต้อง/ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์และคุ้มค่า ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูหัวหน้ากลุ่มสาระในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 507 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูหัวหน้ากลุ่มสาระในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีจำนวน 217 คน โดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับ

ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (1970) และการใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling technique) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 นี้ เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน ลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ที่แสดงถึงความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ได้แก่

5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence, IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้ (Try-Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าความเชื่อมั่น 0.852

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

2. นำหนังสือเสนอผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

3. การส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ พร้อมติดดวงตราไปรษณีย์ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 217 ฉบับ และนัดหมายเพื่อขอรับคืนภาย 2 สัปดาห์ ที่ฝ่ายงานธุรการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

4. การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนัดหมายกลุ่มเป้าหมายและดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation; S.D.) รายข้อรายด้าน และโดยรวม โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.2553) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Modified Priority Needs Index: PNI modified) นำผลที่ได้ไปใช้ในการออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

ผู้ให้ข้อมูล

1. สถานศึกษาที่เป็นที่ยอมรับและเป็นแบบวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน มาสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

2. ประเมินโปรแกรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

2.1 จบการศึกษาทางด้านการบริหารการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอนด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

2.2 ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ของหน่วยงานทางการศึกษา หรือครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

2.3 มีประสบการณ์ทางด้านการสอนในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาอย่างน้อย 5 ปี หรือปฏิบัติงานทางด้านวิชาการไม่น้อยกว่า 5 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2 นี้ ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์สถานศึกษาที่เป็นที่ยอมรับและเป็นแบบวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อทำการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สถานศึกษาเอกชน

2. แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และการสนทนากลุ่ม Focus Group

การเก็บรวบรวม

ผู้วิจัยประสานงานกับกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และดำเนินการส่งแบบประเมินโปรแกรมเสริมสร้างผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้วยตนเอง ทำการสนทนากลุ่ม Focus Group เพื่อยืนยันข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบประเมินโปรแกรมเสริมสร้างผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมิน เพื่อดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

4.51-5.00 ความหมายว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของโปรแกรมฯอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 ความหมายว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของโปรแกรมฯอยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 ความหมายว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของโปรแกรมฯอยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 ความหมายว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของโปรแกรมฯอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 ความหมายว่า มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของโปรแกรมฯอยู่ในระดับน้อย

ผลการวิจัย

ในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขอนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ได้ผลการวิจัยดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้าน

การจัดการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\overline{X}$	S.D.	ค่าระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ค่าระดับ
การมีวิสัยทัศน์	4.25	0.84	มาก	4.66	0.50	มากที่สุด
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.23	0.86	มาก	4.70	0.47	มากที่สุด
การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	4.20	0.85	มาก	4.69	0.42	มากที่สุด
การมีความคิดสร้างสรรค์	4.22	0.86	มาก	4.54	0.48	มากที่สุด
การทำงานเป็นทีม	4.19	0.84	มาก	4.64	0.42	มากที่สุด
โดยรวม	**4.22**	**0.85**	**มาก**	**4.65**	**0.46**	**มากที่สุด**

จากตาราง 1พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ =4.22, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการมีวิสัยทัศน์ ($\overline{X}$ =4.25, S.D. =0.84) รองลงมาคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\overline{X}$ = 4.23, S.D. = 0.86) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการทำงานเป็นทีม ($\overline{X}$ =4.19, S.D. = 0.84)

สำหรับสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ =4.65, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\overline{X}$ =4.70, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ($\overline{X}$ =4.69, S.D. = 0.42) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ($\overline{X}$ =4.54, S.D .= 0.48)

ระยะที่ 2 ผลการวิเคราะห์การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ได้ผลการวิจัยดังนี้

วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง ($PNI_{Modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวมและรายด้าน

การจัดการเรียนการสอน	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับ
การมีวิสัยทัศน์	4.25	4.66	0.09	3
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.23	4.70	0.10	2
การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	4.20	4.69	0.11	1
การมีความคิดสร้างสรรค์	4.22	4.54	0.07	5
การทำงานเป็นทีม	4.19	4.64	0.08	4
โดยรวม	**4.22**	**4.65**	**0.09**	

จากตาราง 2 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ เรียงลำดับจากมากไปน้อย การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีวิสัยทัศน์ การทำงานเป็นทีม และการมีความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ไปสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์โดยเรียงลำดับความต้องการและความจำเป็นจากมากไปหาน้อย และนำไปสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์โดยเรียงตามลำดับความต้องการจำเป็นตามลำดับเพื่อใช้พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ โดยนำไปสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบ จาก 3 โรงเรียน จำนวน 6 คน ซึ่งสถานศึกษาดังกล่าวเป็นสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ได้ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ มีองค์ประกอบของโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) เนื้อหาสาระ 4) โครงสร้างของรูปแบบ 5) วิธีการพัฒนา 6) ระยะเวลาในการพัฒนา และ 7) การประเมินผล และขอบข่ายเนื้อหาแบ่งออก 5 Module ได้แก่ 1) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 2) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) การมีวิสัยทัศน์ 4) การทำงานเป็นทีม 5) การมีความคิดสร้างสรรค์ ระยะเวลาการพัฒนา 120 ชั่วโมง มีวิธีการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ได้แก่ 1) การอบรม 2) การ

ศึกษาด้วยตนเอง 3) การศึกษาดูงาน และ 4) การศึกษาออนไลน์โดยการดำเนินการพัฒนาโปรแกรม ได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า

สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าโดยรวมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการจูงใจหรือนำบุคคลอื่นๆ อย่างมีมีวิสัยทัศน์ กระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการทดลองภายในองค์กร เพื่อที่จะทำให้บุคลากรสามารถคิดนอกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์หาแนวทางใหม่ ๆ ในการบริหารและการสื่อสารภายในองค์กร มีความสามารถในการปรับตัวและกระบวนการทำงานต่าง ๆ ในองค์กรมีความสามารถในการปรับตัวและกระบวนการทำงานต่าง ๆ ในองค์กรให้มีความง่าย คล่องตัว และยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับบุณรดา ทรงบุญศาสตร์ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับ แนวคิดของ Robert (2006) ได้ระบุถึงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้บริหาร สถานศึกษาว่า ผู้นำสถานศึกษาที่ดีนั้นจะต้องประกอบไปด้วยหลักสำคัญ 4 ประการ คือ การตัดสินใจในกรณีต่าง ๆ นั้นจะต้องเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ ผ่านการวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วน มีการฝึกฝนและปฏิบัติอย่าง สม่ำเสมอ และต้องเป็นไปด้วยความเฉลียวฉลาดและมีชั้นเชิงสอดคล้องกับ

ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีวิสัยทัศน์ การทำงานเป็นทีม และ การมีความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เนื่องมาจาก สถานศึกษาล้วนต้องการผู้บริหารที่เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนรวม

ในการทำงานอย่างเท่าเทียมกันเปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้อื่นเต็มใจที่จะเรียนรู้และยอมรับการทำงานที่เปลี่ยนแปลงเคารพสิทธิส่วนบุคคลในการทำงาน และต้องการการเปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับ วัฒนา ปะกิคา (2560) ได้ทำการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านที่มีค่าสูงที่สุด คือ ด้านการมีความยืดหยุ่น

2. ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 7 ส่วนประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) เนื้อหาสาระ 4) โครงสร้างของรูปแบบ 5) วิธีการพัฒนา 6) ระยะเวลาในการพัฒนา และ 7) การประเมินผลและขอบข่ายเนื้อหา แบ่งออก 5 Module ได้แก่ 1) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 2) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) การมีวิสัยทัศน์ 4) การทำงานเป็นทีม 5) การมีความคิดสร้างสรรค์ ระยะเวลาการพัฒนา 120 ชั่วโมง รูปแบบและวิธีการพัฒนาใช้วิธีการพัฒนาที่หลากหลายเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและยั่งยืน เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาสามารถนำไปเป็นหลักการในการพัฒนาตนเองต่อไปอย่างต่อเนื่อง (Continuous Self Development) ซึ่งวิธีการต่างๆ ที่นำมาใช้ดำเนินการพัฒนาตามโปรแกรม ได้แก่ 1) การอบรม 2) การศึกษาด้วยตนเอง 3) การศึกษาดูงาน และ 4) การศึกษาออนไลน์ การดำเนินการพัฒนาและโปรแกรม ได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจากการศึกษาแนวคิดหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมและการสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาโปรแกรม ผู้วิจัยสรุปได้ว่า โปรแกรม คือ ชุดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ออกแบบพัฒนาขึ้นจากแนวคิดทฤษฎี หลักการ เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของผู้เข้าร่วมโปรแกรม ประกอบด้วย *องค์ประกอบของโปรแกรม* ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) เนื้อหาสาระ 4) โครงสร้างของรูปแบบ 5) วิธีการพัฒนา 6) ระยะเวลาในการพัฒนา และ 7) การประเมินผลโปรแกรม *กระบวนการพัฒนาโปรแกรม* ประกอบด้วย 1) ขั้นศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาความต้องการ 2) ขั้นการออกแบบโปรแกรม 3) ขั้นการประเมินผลโปรแกรม สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุณรดา ทรงบุญศาสตร์ (2559) ได้ทำการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความเหมาะสมและมีความ

เป็นไปได้ในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วัฒนา ปะกิคา (2560) ได้ทำการการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรมการพัฒนาและ 5) การวัดและประเมินผลการประเมินโปรแกรมมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในตำแหน่งอื่น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบหรือวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในรูปแบบอื่นที่หลากหลายยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโมเดลการพัฒนาภาวะผู้นำในเชิงระบบควบคู่กับโมเดลการพัฒนาภาวะผู้นำที่เน้นนำเสนอวิธีการฝึกอบรมและพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. (2560). *พิมพ์เขียว Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน*. ค้นเมื่อ 19 มกราคม 2561, จากhttps://www.scribd.com/document/359287711/%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%99%E0%B8%94-4-0.

บุณรดา ทรงบุญศาสตร์. (2559). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24*. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.มหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. สุวีริยาสาส์น.

พสุ เดชะรินทร์. (2553). *Complexity และ Creativity สองปัจจัยสำหรับผู้นำในอนาคต*. ค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก http://www.moe.go.th.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2553). *ผู้นำเชิงสร้างสรรค์: กระบวนทัศน์ใหม่และผู้นำใหม่ทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัฒนา ปะกิคา. (2560). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน*. วิทยานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.มหาสารคาม.

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2554). *หลักการทฤษฎีและแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2540). *ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 5*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Bennis, W. (2002). *Creative Leadership*. [ABI]. Bangkok: Chulalongkorn University.

Casse, P. & Claudel, P. G. (2007). *Philosophy for Creative Leadership: How philosophy caturn people into more effective leaders*. [np.]: Athena Pr.

Chernin, P. (2001). *Creative leadership : The strength of ideas The power of the imagination*. Vital Speeches of the Day, 68(8), 245.

Krejcie, R. V. and Morgan P. W. (1970). *Educational and Psychological Measurement*. New York: Harper & Row Publishers.

Moggridge, J. (2016). *Creative Leadership*. Retrieved October 17, 2017, from http://creativeleadership.com/2012/09/11/in-memory-of-derboraunconar.

Palus, C. and Horth, J. (2002). *Modern Management*. New York : McGraw-Hill.

Robinson, K. (2007). *Ken Robinson On The Principles Of Creative Leadership*. Retrieved October 17, 2017, from http://www.fastcompany.com/1764044/ken-robinsonprinciples-creative-leadership

Sternberg, R. (2006). *ผู้นำความคิดสร้างสรรค์ กับ7การตัดสินใจ*. Retrieved October 18, 2017, from http://www.acsa.org/publications/pub_leadership.cfm

Stoll, L., and Temperley, J. (2009). *Creative leadership teams*. Retrieved October 17, 2017, from http://leading-learning.blogspot.com/2011/08/creative-leadership-lessonsfrom-stoll.html.

รูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

แก้วมณี อุทิรัมย์ [1]**/ สายฝน อุไร** [2]**/ อุดมพงศ์ เกศศรีพงษ์ศา** [3]

[1-2] สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

[3] สาขาวิชาวิศวกรรมการจัดการอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อีเมล : kaewmanee_acc20@hotmail.com

รับต้นฉบับ 22 สิงหาคม 2562; ปรับแก้ไข 15 กันยายน 2562; รับตีพิมพ์ 19 กันยายน 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน และเพื่อพัฒนารูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สมาชิกกลุ่มกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์เจาะลึกรายบุคคล การสนทนากลุ่ม เข้าร่วมกิจกรรมชุมชน การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ และการสังเกต

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน พบว่า 1.1) กลุ่มเน้นจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในรูปแบบทางเดียว คือ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไปสู่กลุ่มลูกค้าโดยตรง ซึ่งกลุ่มลูกค้า ได้แก่ หน่วยงานราชการ และบุคคลทั่วไปที่มาเที่ยวชมงานออกบูธขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 1.2) กลุ่มไม่ได้เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในรูปแบบอื่นๆ เช่น การขายส่ง การขายปลีก การผลิตสินค้าตามคำสั่งซื้อของลูกค้า การฝากขายร้านค้าหรือห้างสรรพสินค้า เป็นต้น 1.3) กลุ่มไม่มีทักษะหรือความรู้ทางการตลาด ส่งผลทำให้กลุ่มผลิตได้แต่ไม่รู้ว่าจะจำหน่ายให้กับใคร 1.4) กลุ่มไม่มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายของหมู่บ้าน ประชาสัมพันธ์ผ่านเฟสบุ๊ค หรือช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม และ 1.5) กลุ่มสามารถผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ออกมาได้ แต่ไม่มีผู้จำหน่ายหลักของกลุ่มทำให้กระบวนการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มไม่มีการขับเคลื่อนเท่าที่ควร และ 2) รูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน มีดังนี้

2.1) กลุ่มมีการขายผ่านหน้าร้าน โดยเน้นการจัดหน้าร้านที่โดดเด่นที่สามารถกระตุ้นให้ผู้บริโภค

มีความต้องการซื้อสินค้าของกลุ่มเพิ่มมากขึ้น

2.2) กลุ่มมีการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายมากขึ้น เช่น การขายปลีก การขายส่ง และการมีตัวแทนขาย ทั้งนี้เพื่อกระจายสินค้าไปยังผู้บริโภคให้มากขึ้น และ

2.3) กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัล โดยใช้ช่องทางแห่งยุคสมัย 4.0 เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ค เพื่อกระตุ้นการรับรู้และการเข้าถึงของผู้บริโภคให้มากขึ้นได้

คำสำคัญ

ช่องทางการจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์บ้านขุมดิน การพัฒนา

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

Style of Product Distribution of Plastic Woven Products Group at Baan Khumdin, Namsai Sub-District, Jaturapakpiman District, RoiEt Province

Kaewmanee Utiram[1]/ Sayfon Urai[2]/ Udompong Ketsripongsa[3]

[1-2] Department of Accounting Faculty of Management Science BuriramRajabhat University

[3] Industrial Management Engineering Program Faculty of Industrial Technology BuriramRajabhat University

E-mail: kaewmanee_acc20@hotmail.com

Received 22 August 2019; Accepted 15 September 2019; Published 19 September 2019

Abstract

This research is a local research project with the objectives of studying the problems in distribution of the group of plastic woven products from Baan Khum Din and developing distribution channels of the group of plastic woven product from Baan Khum Din, Nam Sai Sub-district, Chatuphak Phiman District, RoiEt. The target group was 30 people from woven basket product group of Baan Khum Din, and the tools used to collect data were in-depth interviews, group discussion, the community activitiy participation, informal interviews, and observations.

The research findings were as follows: 1) The distribution problems of the group of plastic woven products from Baan Khum Din was found that 1.1) the group focused on selling the products in one method: selling the products to the customers directly. The customers were the government agencies and the general public who visited the booths of the Sub-district Administration Organization. 1.2) The group did not increase product distribution channels in other forms, such as wholesale, retail trade, manufacturing according to customer orders, consignment store or shopping mall. 1.3) The group did not have skills or knowledge in marketing: they could produce thier products but they did not have place to sell. 1.4) The group did not conduct public relation

activitiies to promote the group products via the village radio, Facebook application or other public relations channels that are appropriate for promoting the products of the group and1.5) The group could produce products, but there were no major suppliers of the group, so the sales process of the group was not driven as it should. And 2) The patterns of distribution channel of the woven basket products of Baan Khum Din were as follows : 2.1) The group sold the products through the storefront, focusing on a unique storefront that could encourage consumers to buy their products. 2.2) The group increased product distribution channels in variety forms, such as wholesale, retail trade, and sales agents to increase distribution channels to consumers and 2.3) the 4.0 era digital media should be used for promoting the group, such as Line application and Facebook application to promote perception and to reach more consumers.

Keywords

Distribution Channels, Products of Plastic Line, Baan Khum Din Plastic Woven Product Group, Development

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน แม้ว่าภาคเกษตรจะมีบทบาทสำคัญทั้งในมิติของการผลิตที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ในด้านอาหารและเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้แก่ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ รวมถึงเป็นฐานการผลิตที่สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อการค้าและการส่งออกสำหรับการผลิตและบริการอื่นๆ แต่ความเข้มแข็งและความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรกลับมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รุนแรงเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการเปิดเขตการค้าเสรีอาเซียนที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรรายย่อยภาครัฐจึงมีนโยบายในการส่งเสริมสนับสนุนการผลิตของชุมชนในการกระจายสินค้าเกษตรอาหารและพลังงาน โดยการให้ความรู้กับภาคเกษตรกรในด้านการผลิตสินค้าการเกษตรที่ปลอดภัยตามระบบการจัดการคุณภาพ GAPA การพัฒนาคุณภาพสินค้าและบรรจุผลิตภัณฑ์ของเกษตรกรสู่มาตรฐาน ตลอดจนการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายและการปรับปรุงบรรจุภัณฑ์ของสินค้าทางการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด แต่ผลที่ได้รับกับภาคการเกษตรกลับไม่ยั่งยืนยาวนาน สาเหตุมาจากปัญหาของช่องทางการจัดหน่ายสินค้าของชุมชนซึ่งการกระจายสินค้าของชุมชนถือเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันกับคู่แข่งได้

ซึ่งช่องทางการจำหน่ายสินค้ามีปัจจัยในการพิจารณา เช่น ปริมาณประชากร รายได้โดยเฉลี่ยต่อประชากร ตำแหน่งในการหาแหล่งชุมชนที่จะเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก ซึ่งสิ่งนี้จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อค่าขนส่งและระดับการให้บริการ (Service Level) กับลูกค้าประกอบกับตำแหน่งที่ตั้งของชุมชนโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ที่ห่างกันออกไป ซึ่งมักจะมีข้อจำกัดในด้านระยะทางในการรับส่งสินค้าดังนั้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสามารถผลิตสินค้าให้สอดคล้องความต้องการของตลาดอย่างแท้จริงและสามารถตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าได้อย่างเหมาะสมได้นั้น (Kotler and Armstrong, 2015) ควรมีการเสริมสร้างให้ชุมชนมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าให้มีความแปลกใหม่ทันสมัย และสอดคล้องกับพฤติกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (Prayalaw and Manmart, 2015) ทั้งนี้เพื่อนำสินค้าของชุมชนสู่ลูกค้าหรือกลุ่มเป้าหมาย อันจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของชุมชนให้สามารถสร้างอาชีพและรายได้โดยคนในชุมชนอย่างยั่งยืน

สำหรับกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน หมู่ที่ 9 ตำบลพระเสาร์ อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด เกิดจากการร่วมตัวของกลุ่มแม่บ้าน จำนวน 30 คน โดยมีทักษะในด้านการจักสานมาจากภูมิปัญญาชาวบ้านที่สืบทอดกันมา โดยผลิตภัณฑ์ที่ได้จากกลุ่ม คือ ตะกร้าพลาสติก

ที่นำไปขายตามเทศกาลต่างๆ หรือตามคำสั่งซื้อของลูกค้าจากการลงพื้นที่เพื่อพูดคุยกับชุมชนพบว่า ในการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม ประธานกลุ่มจะทำหน้าที่หาตลาดและจัดจำหน่ายสินค้าผ่านหน่วยงานราชการนอกจากนั้นสินค้าที่ผลิตได้โดยส่วนใหญ่จะถูกนำมาวางขายที่หน้าร้านของประธาน ส่วนสมาชิกมีหน้าที่ผลิตเพียงอย่างเดียว และจะทำการผลิตเฉพาะในช่วงที่มีการสั่งซื้อสินค้าเท่านั้นซึ่งจากประเด็นการพูดคุยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มมีเพียงช่องทางเดียวที่มีลักษณะเป็นการจำหน่ายให้บุคคลภายนอก คือ การจำหน่ายผ่านหน่วยงานราชการ ไม่มีช่องทางการจัดจำหน่ายอื่น ไม่มีการประชาสัมพันธ์สินค้าให้กับบุคคลโดยทั่วไปทำให้สินค้ายังไม่เป็นที่รู้จักและไม่สามารถจำหน่ายสินค้าได้เท่าที่ควรสมาชิกจึงมีรายได้ที่ไม่แน่นอน ประกอบกับสมาชิกมีความรู้สึกว่าการสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกเป็นเพียงอาชีพเสริมหรือเป็นทำเพื่อหารายได้เสริมเท่านั้น สมาชิกในกลุ่มจักสานพลาสติกจึงค่อยๆ ลดลงตามลำดับ

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ชุมชนสามารถพัฒนารูปแบบการช่องทางการจัดจำหน่ายที่เหมาะสมเพื่อให้ชุมชนสามารถกระจายสินค้าของชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง คณะผู้วิจัยจึงทำการศึกษารูปแบบการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งคณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและความสำคัญของการกระจายสินค้าของชุมชนต่อตลาดและผู้บริโภค โดยเน้นการพัฒนารูปแบบการกระจายสินค้าที่ชุมชนมีอยู่ให้มีความโดดเด่นและเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมถึงการนำไปใช้ในการส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชนให้มีความเข้มแข็งและอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

2. เพื่อพัฒนารูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเป้าหมาย ได้แก่ สมาชิกกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบล น้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive Sampling) จากสมาชิกที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ดำเนินงานได้แก่ กลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน หมู่ที่ 9 ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ทั้งนี้คณะผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) ประกอบด้วยการสรุปภาพรวมการดำเนินงานเพื่อให้ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ครอบคลุมทั้งมิติเชิงลึกและกว้าง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของชุมชน สภาพปัญหาของการจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม รวมทั้งผลการดำเนินงานของการทำกิจกรรมร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกระบวนการทำงานร่วมกันของคนในชุมชน เพื่อพัฒนารูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าที่เหมาะสมของกลุ่มให้ชุมชนมีอาชีพและรายได้อย่างยั่งยืนและมั่นคงต่อไป

โดยการดำเนินโครงการวิจัยเพื่อให้ได้รูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ให้บรรลุผลสำเร็จ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการ 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ขั้นตอนการเตรียมการ (เตรียมพื้นที่ และเตรียมกลุ่มเป้าหมายประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจโครงการแก่ชุมชน และวางแผนการดำเนินโครงการร่วมกันกับชุมชน)

รูปภาพ 1 *การเตรียมพื้นที่ / กลุ่มเป้าหมาย ประชุมชี้แจงโครงการ และวางแผนดำเนินโครงการ*

ระยะที่ 2 ขั้นตอนปฏิบัติการ

2.1 ศึกษาสภาพปัญหาการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 สำรวจปัญหาการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยคือสมาชิกกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบปลายเปิด แบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบบสอบถามการจัดกลุ่มสนทนา

2.1.2 สรุป วิเคราะห์ และสังเคราะห์ปัญหาการจัดจำหน่าย เพื่อนำมาพัฒนารูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มแบบมีส่วนร่วม โดยการวิเคราะห์ SWOT

ภาพ 2 *การสำรวจปัญหาของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และร่วมกันสังเคราะห์ปัญหาการจัดจำหน่าย*

2.2 พัฒนารูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยดำเนินการดังนี้

2.2.1 พัฒนารูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด แบบมีส่วนร่วม แล้วนำมาวิเคราะห์ร่วมกันระหว่างนักวิจัย นักศึกษา เจ้าหน้าที่ อปต. ตำบลน้ำใส และกลุ่มสมาชิก

2.2.2 จัดเวทีนำเสนอรูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน กลุ่มสมาชิก ชุมชนเป้าหมาย และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 3 ติดตามผล ประเมินผล สรุปผล และถอดบทเรียน

3.1 ถอดบทเรียนภาพรวมการดำเนินงานของโครงการวิจัย (Retrospect) เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในอนาคต

3.2 วิเคราะห์ผล สรุปผล และจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1. ประชากร ได้แก่ สมาชิกกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน หมู่ที่ 9 ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน

2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สมาชิกกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน หมู่ที่ 9 ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงจากสมาชิกที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ

เครื่องมือในการวิจัย

เพื่อทำให้ข้อมูลมีความแม่นยำและน่าเชื่อถือ คณะผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ได้แก่ 1) ด้านข้อมูล โดยพิจารณาแหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคลที่แตกต่างกัน 2) ด้านผู้วิจัย โดยการเปลี่ยนตัวผู้สังเกตหรือสัมภาษณ์ และ 3) ด้านวิธีรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ กัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในประเด็นการวิจัยซึ่งนอกจากจะใช้วิธีการศึกษาเอกสารแล้วยังใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant Interview) ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้หรือมีข้อมูลในเรื่องที่คณะผู้วิจัยกำลังศึกษาดีที่สุดหรือมีความเกี่ยวข้องมากที่สุด โดยกำหนดตัวผู้ตอบบางคนแบบเจาะจงเอาไว้ล่วงหน้า การจัดสนทนากลุ่ม การสำรวจของชุมชน และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแหล่งของข้อมูล ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิของการวิจัยนี้ใช้วิธีการศึกษาเอกสาร (Documents) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการวิจัย และแนวคิดทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่นำมากำหนดกรอบแนวคิดและกรอบการวิเคราะห์รูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) ประกอบด้วยข้อมูลด้านบริบทของชุมชน สภาพปัญหาของกลุ่ม และรูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม รวมทั้งผลการดำเนินงานของการทำกิจกรรมร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกระบวนการทำงานร่วมกันของคนในชุมชน โดยการสนทนาพูดคุยกับชุมชนซึ่งมีวิธีเก็บรวมรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview Technique) โดยใช้การสัมภาษณ์ (Interview Guide) เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการจัดจำหน่ายของกลุ่ม เพื่อพัฒนารูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายของกลุ่ม รวมทั้งผลการดำเนินงานของการทำกิจกรรมร่วมกัน

2.2 การสนทนากลุ่ม (Focused Group) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview Schedule) ในการระดมความคิดเห็นของกลุ่ม (Group Think) โดยใช้เทคนิค Appreciation Influence Control (AIC) การระดมความคิดเห็น (Brainstorming) แผนที่ความรู้ (Mind Mapping) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดกลุ่มประเด็นปัญหา เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการกำหนดเป็นโจทย์วิจัยร่วมกันระหว่างนักวิชาการและชุมชน

2.3 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เพื่อศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติรวมทั้งปฏิสัมพันธ์ระหว่างชุมชนจากการทำกิจกรรมร่วมกันโดยแบ่งลักษณะของปฏิสัมพันธ์ออกเป็น 3 ทิศทางคือ 1) ปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (Positive Direction) 2) ปฏิสัมพันธ์เชิงลบ (Negative Direction) และ 3) ปฏิสัมพันธ์ที่เป็นกลาง(Neutral Direction) จากการทำกิจกรรมร่วมกันของชุมชน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้คณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคสามเส้า (Triangulation) ซึ่งเป็นกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น เนื่องจากเทคนิคสามเส้ามีจุดดำเนินจากการวิจัยเชิงคุณภาพและใช้เพื่อเสริมความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของการวิจัย การใช้เทคนิคสามเส้ามีองค์ประกอบ ดังนี้

1. การใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีความหมายทางความคิดในการให้ข้อมูล ประกอบด้วยผู้นำชุมชน กลุ่มจักรสานบ้านขุมดิน และพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล

2. การใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย (Diversity of Sources of Information) เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลให้เกิดความถูกต้องและแม่นยำ ประกอบด้วยผู้นำชุมชน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.) กลุ่มจักสานบ้านขุมดิน มีการเสริมสร้างการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการร่วมพัฒนากิจกรรมโดยเรียนรู้จากการศึกษาชุมชนของตนเอง ตลอดจนกระบวนการมีส่วนร่วม และกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อพัฒนารูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

3. การใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกรายบุคคล การสนทนากลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสังเกต เป็นต้น

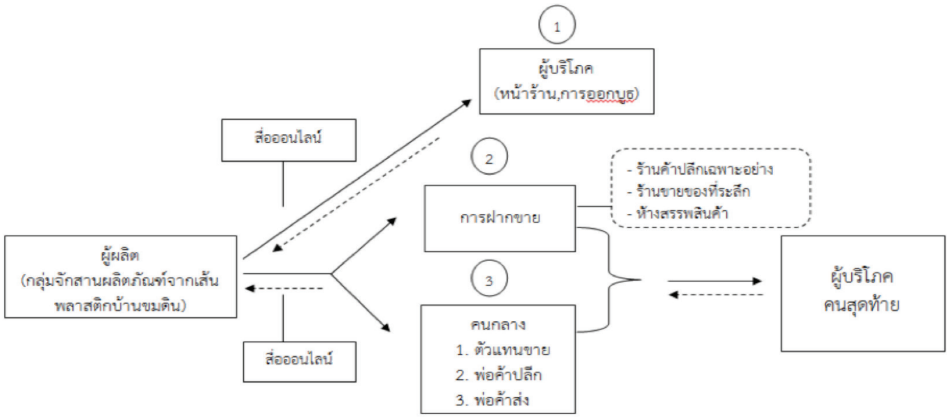
ผลการวิจัย

การดำเนินโครงการวิจัยเพื่อให้ได้รูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด คณะผู้วิจัยสามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผลิตภัณฑ์ของชุมชนยังไม่เป็นที่รู้จัก ยังไม่มีความประณีตเท่าที่ควร และช่องทางการจัดจำหน่ายมีน้อย ซึ่งจากการลงพื้นที่เพื่อสอบถามสัมภาษณ์ และการจัดสนทนากลุ่มเพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็น ผลที่ได้คือ ชุมชนจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ได้ให้แก่หน่วยงานราชการ และผู้ที่สนใจทั่วไป ซึ่งโดยส่วนใหญ่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จะให้กลุ่มออกบูธในนามผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้าน ซึ่งจำหน่ายได้ไม่มากนักเนื่องจากการจักสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกเป็นสินค้าที่กลุ่มอื่นก็ผลิตเพื่อจำหน่าย และเนื่องจากกลุ่มมีการจัดตั้งได้ไม่นาน ทำให้ไม่มีความชำนาญมากนัก ส่งผลทำให้กลุ่มมีผลิตภัณฑ์น้อยและไม่ค่อยประณีตถ้าเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น ประการสำคัญของการจัดจำหน่ายของกลุ่มคือ กลุ่มยังไม่เคยเพิ่มช่องทางการจัดหน่ายทางอื่นเลยซึ่งจากการลงพื้นที่เพื่อสำรวจปัญหาในด้านช่องทางการจัดจำหน่ายของกลุ่ม สามารถสรุปได้ ดังนี้ 1) กลุ่มเน้นจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในรูปแบบทางเดียว คือ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไปสู่กลุ่มลูกค้าโดยตรง ซึ่งกลุ่มลูกค้า ได้แก่ หน่วยงานราชการ และบุคคลทั่วไปที่มาเที่ยวชมงานออกบูธขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 2) กลุ่มไม่ได้เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในรูปแบบอื่นๆ เช่น การขายส่ง การขายปลีก การผลิตสินค้าตามคำสั่งซื้อของลูกค้า การฝากขายร้านค้า หรือห้างสรรพสินค้า เป็นต้น 3) กลุ่มไม่มีทักษะหรือความรู้ทางด้านการตลาด ส่งผลทำให้กลุ่มผลิตสินค้าได้แต่ไม่รู้ว่าจะจำหน่ายให้กับใคร 4) กลุ่มไม่มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายของหมู่บ้าน ประชาสัมพันธ์ผ่านเฟสบุ๊ค หรือช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม และ 5) กลุ่มไม่มีผู้จำหน่ายหลักของกลุ่มทำให้กระบวนการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มไม่มีการขับเคลื่อนและไม่มีความต่อเนื่องเท่าที่ควร

2. ผลการพัฒนารูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) กลุ่มมีการขายผ่านหน้าร้าน โดยเน้นการจัดหน้าร้านที่โดดเด่นที่สามารถกระตุ้นให้ผู้บริโภคมีความต้องการซื้อสินค้าของกลุ่มเพิ่มมากขึ้น 1) กลุ่มมีการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายมากขึ้น เช่น การขายปลีก การขายส่ง และ

การมีตัวแทนขาย ทั้งนี้เพื่อกระจายสินค้าไปยังผู้บริโภคให้มากขึ้น และ 3) กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัล โดยใช้ช่องทางแห่งยุคสมัย 4.0 เช่น ไลน์เฟสบุ๊ค เพื่อกระตุ้นการรับรู้และการเข้าถึงของผู้บริโภคให้มากขึ้นได้ รูปแบบช่องทางการจัดหน่ายสินค้าของกลุ่ม แสดงดังรูปภาพ 3

ภาพ 3 *แสดงรูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน*

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถอภิปรายผลได้รับ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติกบ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผลิตภัณฑ์ของชุมชนยังไม่เป็นที่รู้จัก ยังไม่มีความประณีตเท่าที่ควร และช่องทางการจัดจำหน่ายมีน้อย ซึ่งจากการลงพื้นที่เพื่อสอบถามสัมภาษณ์ และการจัดสนทนากลุ่มเพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็น ผลที่ได้คือ ชุมชนจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ได้ให้แก่หน่วยงานราชการ และผู้ที่สนใจทั่วไป ซึ่งโดยส่วนใหญ่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จะให้กลุ่มออกบูธในนามผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้าน ซึ่งจำหน่ายได้ไม่มากนักเนื่องจากการจักสานตะกร้าจากเส้นพลาสติกเป็นสินค้าที่กลุ่มอื่นก็ผลิตเพื่อจำหน่าย และเนื่องจากกลุ่มมีการจัดตั้งได้ไม่นาน ทำให้ไม่มีความชำนาญมากนัก ส่งผลทำให้กลุ่มมีผลิตภัณฑ์น้อยและไม่ค่อยประณีตถ้าเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น ประการสำคัญของการจัดจำหน่ายของกลุ่มคือ กลุ่มยังไม่เคยเพิ่มช่องทางการจัดหน่ายทางอื่นเลย ซึ่งจากการลงพื้นที่เพื่อสำรวจปัญหาในด้านช่องทางการจัดจำหน่ายของกลุ่ม สามารถสรุปได้ ดังนี้

1) กลุ่มเน้นจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในรูปแบบทางเดียว คือ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไปสู่กลุ่มลูกค้าโดยตรง ซึ่งกลุ่มลูกค้า ได้แก่ หน่วยงานราชการ และบุคคลทั่วไปที่มาเที่ยวชมงานออกบูธขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 2) กลุ่มไม่ได้เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในรูปแบบอื่นๆ เช่น การขายส่งการขายปลีกการผลิตสินค้าตามคำสั่งซื้อของลูกค้า การฝากขายร้านค้า หรือห้างสรรพสินค้า เป็นต้น 3) กลุ่มไม่มีทักษะหรือความรู้ทางด้านการตลาด ส่งผลทำให้กลุ่มผลิตสินค้าได้แต่ไม่รู้ว่าจะจำหน่าย ให้กับใคร 4) กลุ่มไม่มีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายของหมู่บ้าน ประชาสัมพันธ์ผ่านเฟสบุ๊ค หรือช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม และ 5) กลุ่มไม่มีผู้จำหน่ายหลักของกลุ่มทำให้กระบวนการจำหน่ายสินค้าของกลุ่มไม่มีการขับเคลื่อนและไม่มีความต่อเนื่องเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ รัตนพันธ์ มณีรัตน์ และคณะ (2561) พบว่า จุดแข็งของผู้ประกอบการส่วนใหญ่ คือ ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพได้รับการรับรองมาตรฐาน เน้นการคัดเลือกวัตถุดิบคุณภาพ มีศักยภาพการผลิต มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีความพร้อมสำหรับการพัฒนาด้านต่างๆ ส่วนจุดอ่อนคือ ช่องทางการจัดจำหน่ายยังไม่หลากหลาย แรงงานสำหรับการผลิตยังไม่เพียงพอ ขาดการสร้างแบรนด์ที่จริงจัง ช่องทางการขายยังไม่แน่นอน โอกาส คือ การส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ แนวโน้มของช่องทางออนไลน์ได้รับความนิยมมากขึ้น และอุปสรรค คือ การแข่งขันที่สูงขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ราคาวัตถุดิบที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แนวทางการพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายโดยการดำเนินการในลักษณะโครงการพี่ช่วยน้องเป็นการดำเนินการ ที่ผู้ประกอบการที่มีช่องทางการตลาดที่มีศักยภาพให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการอื่นๆ ควรพัฒนาด้านการจัดวางสินค้าบนชั้นวางให้มีความโดดเด่น ควรมีศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หลากหลาย เพื่อสามารถดึงดูดความสนใจของลูกค้าหรือนักท่องเที่ยวได้มากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kotler and Armstrong (2015) พบว่า การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต้องพยายามคำนึงถึงความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ และความแตกต่างทางการแข่งขัน นอกจากนี้ยังพบว่าจุดอ่อนของผู้ประกอบการ คือ ช่องทางการตลาดยังไม่หลากหลาย ผู้ประกอบการควรมีการจำหน่ายทั้งสินค้าส่งและสินค้าปลีก มีการขยายตลาดเพื่อเพิ่มโอกาสในการเพิ่มยอดขาย ให้หน่วยงานภาครัฐหรือสถาบันการศึกษาเป็นศูนย์กลางในการสร้างเว็บไซต์หรือแอฟลิเคชั่นซื้อขายสินค้าออนไลน์และการสร้างเครือขาย ผู้ประกอบการชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยชนาธิป จันทร์เรือง และคณะ (2560) พบว่า 1) การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์จะสามารถทำให้ผลิตภัณฑ์มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สามารถช่วยให้ลูกค้าตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ได้ง่ายขึ้น 2) มีการขยายช่องทางการจัดจำหน่ายได้มากขึ้น ผู้บริโภคสามารถหาซื้อผลิตภัณฑ์ได้ง่ายขึ้น และ 3) ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์พบว่า มีคู่แข่งในสินค้าประเภทน้ำตาลอยู่มากซึ่งยังมีช่องทางการจัดจำหน่ายที่น้อย และมีเครื่องจักร

ในการผลิตไม่เพียงพอส่งผลต่อการพัฒนาธุรกิจในอนาคต

2. การพัฒนารูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก บ้านขุมดิน ตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) มีการขายผ่านหน้าร้าน โดยเน้นการจัดหน้าร้านที่โดดเด่นที่สามารถกระตุ้นให้ผู้บริโภคมีความต้องการซื้อสินค้าของกลุ่มเพิ่มมากขึ้น 2) มีการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายมากขึ้น เช่น การขายปลีก การขายส่ง และการมีตัวแทนขาย ทั้งนี้เพื่อกระจายสินค้าไปยังผู้บริโภคให้มากขึ้น และ 3) มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัล โดยใช้ช่องทางแห่งยุคสมัย 4.0 เช่น ไลน์เฟสบุ๊ค เพื่อกระตุ้นการรับรู้และการเข้าถึงของผู้บริโภคให้มากขึ้นได้ ทั้งนี้กลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์บ้านขุมดิน ได้มีการดำเนินการขายผ่านเฟสบุ๊ค โดยกลุ่มได้มีการจัดตั้งเฟสบุ๊คที่ชื่อว่า “กลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์บ้านขุมดิน” ขึ้นเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์กลุ่ม และสินค้าของกลุ่มเพื่อให้เป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Prayalaw and Manmart (2015) พบว่า การจัดแสดงสินค้า การตกแต่งชั้นวางจำหน่ายสินค้าเพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์และเพิ่มความโดดเด่นของสินค้า ในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ไม่จำเป็นต้องอยู่ในห้างสรรพสินค้า แต่ที่ตั้งของร้านจะต้องหาง่าย เข้าถึงได้สะดวก และขยายช่องทางการจัดจำหน่ายให้มากขึ้นทุกรูปแบบเป็นการเพิ่มโอกาสและช่องทางในการเข้าถึงผู้บริโภค สอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐพล สังคะสุข และคณะ (2560) พบว่า ผู้ประกอบการมีช่องทางการจัดจำหน่ายเรียงตามลำดับยอดขาย ได้แก่ การออกบูธ การขายผ่านหน้าร้านตัวเอง การขายออนไลน์ การขายตรง และการขายฝาก ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์ทางการตลาด คือ 1) กลยุทธ์การรับประกันราคาที่ดีที่สุด 2) กลยุทธ์การจัดชุดสินค้า 3) กลยุทธ์จัดกระเช้าของขวัญ 4) กลยุทธ์การสร้างเรื่องราวให้สินค้า และ 5) กลยุทธ์การเข้าถึงช่องทางการจัดจำหน่ายออนไลน์ โดยเมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพกับช่องทางเฟซบุ๊กแล้วลูกค้าสามารถเข้าถึงมากกว่าเว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้นถึงร้อยละ 64.75 และสอดคล้องกับงานวิจัยของLeelasuwat, Boonchuai and Teianchan (2015) พบว่า การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสามารถผลิตสินค้าตามความต้องการของลูกค้าได้ ผู้ประกอบการควรพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าใหม่ผ่านช่องทางออนไลน์ให้มากขึ้น ควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ มีการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้กับผู้บริโภคให้มีความเป็นสากล เพิ่มตลาดกลุ่มลูกค้าต่างประเทศเพื่อสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์และเป็นการขยายตลาดให้กว้างมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์อื่นควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความแตกต่างจากผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอื่น

1.2 กลุ่มจักสานผลิตภัณฑ์อื่นควรพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของกลุ่มอื่นที่จำหน่ายสินค้าชนิดเดียวกัน เพื่อเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียในการนำมาพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายที่เหมาะสมกับชุมชน

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบช่องทางการจำหน่ายสินค้า OTOP ของกลุ่มหรือ อบต. ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาช่องทางการจำหน่ายสินค้าของชุมชนที่ยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ชนาธิป จันทร์เรือง และคณะ. (2560). การสร้างมูลค่าเพิ่มและช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำตาลโตนดผง กรณีศึกษา : น้ำตาลโตนดผง เสน่ห์เมืองเพชร อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี. *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2560.* 287-291.

ประสิทธิ์ รัตนพันธ์ และคณะ. (2561). การพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายและการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหารในจังหวัดสงขลา. *Journal of Community Development Research (Humanities and Social Sciences).* 11(4) : 42-51.

รัฐพล สังคะสุข และคณะ. (2560). การพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.* 12(1) : 38-49.

Kotler, P., & Armstrog, G. (2015). *Principle of Marketing.* (16thed). England, UK : Pearson Education.

Leelasuwat, S., Boonchuai, P., & Teianchan, N. (2015). *Approaches to Develop OTOP Products in Sampran District, Nakhon Prathom Province into Universal Standards.* (Research report). Nakhon Prathom : Rajamangala University of Technology Rattanakosin.

Prayalaw, N., & Manmart, L. (2015). Factors Affecting Consumers, Purchasing Decision in Food Product of one Thambon Product Project Produced in KhonKaen Province. *KKU Research Journal, Humanities and Social Sciences (Graduate Studies).* 3(1) : 38-51.

ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่ง โดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่งสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา

จิรานุวัฒน์ ขันธจันทร์
นักศึกษาปริญญาเอก สาขาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อีเมล: aj.kobbru@gmail.com
รับต้นฉบับ 14 สิงหาคม 2562; ปรับแก้ไข 27 สิงหาคม 2562; รับตีพิมพ์ 10 ตุลาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในกิจกรรมดนตรีโรงเรียนเปลือยน้อยศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งโดยใช้แบบฝึกทักษะทางดนตรีสำหรับวงดนตรีลูกทุ่ง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ นักเรียนในกิจกรรมดนตรีของโรงเรียนเปลือยน้อยศึกษา จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งโดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่งสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งโดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่งสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษาจากผู้เรียน จำนวน 15 คน พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวม ($\bar{x}$ = 4.27) และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.71 สามารถบ่งชี้ถึงความพึงพอใจของผู้เรียนได้ว่ามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งโดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่งสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับมาก

คำสำคัญ

การเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่ง แบบฝึกทักษะทางดนตรีสำหรับวงดนตรีลูกทุ่ง

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

The Satisfaction of LukThung Teaching by Using the Model of LukThung Teaching for LukThung Bands in Secondary School

Jiranuwat Khuntajan
Ph.D. Student, Music Program, Faculty of Fine and Applied Arts, KhonKaen University
E-mail: aj.kobbru@gmail.com
Received 14 August 2019; Revised 27 August 2019; Accepted 10 October 2019

Abstract

This research aimed to study of satisfaction of Puainoisuksa School students towards LukThung teaching management by using musical exercises for LukThung Bands. The sample group included 15 students of Puainoisuksa School selected by using purposive sampling. The tool of this study was the satisfaction assessment form towards LukThung teaching management. Mean and Standard Deviation (S.D.) were used in data analysis.

It was found that : the overall of satisfaction towards LukThung teaching management by using musical exercises for LukThung Bands of 15 students was at a good level ($\overline{X}$ =4.27 and S.D.= 0.71). The satisfaction of LukThung Teaching by using LukThung teaching model for LukThung Bands in Secondary Schools was at good level.

Keyword

LukThung Teaching, Exercises for LukThung Bands

ที่มาและความสำคัญ

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในปัจจุบันมีหลากหลาย ซึ่งสามารถจัดให้เหมาะสมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีความแตกต่างกันโดยเนื้อหา การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและตรงตามเนื้อหาที่ต้องการส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ที่ดีนั้นต้องอาศัยความเข้าใจในเนื้อหา เข้าใจพื้นฐานด้านทักษะของผู้เรียน และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ สิ่งสำคัญคือ ผู้สอนต้องสามารถประยุกต์วิธีการในการจัดการเรียนรู้จากองค์ประกอบที่มีอยู่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมไม่ว่าในเนื้อหาของรายวิชาหรือกิจกรรมใด ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาหรือเกิดทักษะที่พึงประสงค์จากการเรียนรู้โดยวิธีการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนได้

กิจกรรมดนตรีเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะต่าง ๆ ไม่เพียงแต่ทักษะทางดนตรีเท่านั้น แต่กิจกรรมการเรียนการสอนดนตรียังเป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมทักษะต่าง ๆ ได้ เช่น การคิด การจำ การอ่าน หรือทักษะการใช้ชีวิต เช่น ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความสามัคคี เป็นต้น กิจกรรมดนตรีในโรงเรียนมัธยมศึกษายังเป็นกิจกรรมที่สามารถสร้างความเป็นอัตลักษณ์ให้กับโรงเรียนได้อีกทางหนึ่งด้วย การดำเนินกิจกรรมทางดนตรีนั้น ในแต่ละโรงเรียนต่างมีกระบวนการที่แตกต่างกันไปตามบริบท และสภาพแวดล้อม ทั้งระบบการบริหาร ระบบการจัดการศึกษา งบประมาณ และอื่นๆ กิจกรรมดนตรีในโรงเรียนมัธยมจึงมีหลากหลายรูปแบบ เช่น วงโยธวาฑิต วงดนตรีลูกทุ่ง วงดนตรีไทย วงดนตรีพื้นบ้าน ทั้งวงดนตรีขนาดเล็กและวงดนตรีขนาดใหญ่ การจัดการเรียนการสอนด้านดนตรีจึงจำเป็นที่จะต้องมีแนวทาง และเป้าหมายที่ชัดเจน มีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้สามารถพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนแต่ละแห่งได้อย่างเหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน

วงดนตรีลูกทุ่ง ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมทางดนตรีที่ได้รับความนิยมในการจัดขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ความพร้อมในด้านบุคลากร อุปกรณ์เครื่องดนตรี สถานที่ และนักเรียนที่สนใจในการเรียนรู้ดนตรีลูกทุ่ง แต่ด้วยเนื้อหาสาระด้านดนตรีลูกนั้นยังไม่ได้มีการจัดให้มีการเรียนการสอนที่เป็นแบบแผน อาศัยความรู้ความสามารถเฉพาะของผู้สอนเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน รูปแบบการสอนจึงมักเป็นไปตามความถนัดของผู้สอน สื่อการเรียน อุปกรณ์และองค์ประกอบต่าง ๆ ก็เป็นไปตามที่ครูผู้สอนแต่ละท่านมีความถนัด ใช้สื่อการสอนร่วมกับการสอนดนตรีอื่น ๆ ถึงแม้สามารถนำมาใช้ได้ แต่ยังขาดความชัดเจนในการเรียนรู้และฝึกฝน ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการสอนดนตรีสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้น และได้นำไปทดลองใช้กับกิจกรรมวงดนตรีสากลของโรงเรียนเปือยน้อยศึกษา ซึ่งผลปรากฏว่า รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการ

สอนด้านดนตรีลูกทุ่งได้ แต่ยังต้องศึกษาในเรื่องของเจตคติ และผลด้านความคิดที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในกิจกรรมดนตรีสากลของโรงเรียนเปือยน้อยศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งโดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่งสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในกิจกรรมดนตรีสากลของโรงเรียนเปือยน้อยศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งโดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่งสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยเลือกศึกษาที่โรงเรียนเปือยน้อยศึกษา อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะในส่วนของความพึงพอใจของนักเรียนในกิจกรรมดนตรีสากลของโรงเรียนเปือยน้อยศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งโดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่งสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ดนตรีลูกทุ่ง หมายถึง ดนตรีรูปแบบหนึ่งที่ใช้ประกอบการร้องเพลงลูกทุ่ง มีลักษณะที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน ไม่ตายตัว สามารถนำเครื่องดนตรีทั้งเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีสากลมาประกอบได้

วงดนตรีลูกทุ่ง หมายถึง วงดนตรีที่บรรเลงบทเพลงลูกทุ่ง ประกอบด้วย นักร้อง นักดนตรี และ นักเต้น การผสมวงประกอบด้วยเครื่องดนตรีสากลได้แก่ เครื่องประกอบจังหวะ เครื่องเป่า และเครื่องดนตรีไทย เครื่องดนตรีพื้นบ้าน ตามความเหมาะสมและการเรียบเรียงของผู้เรียบเรียงเพลง

วงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง วงดนตรีลูกทุ่งที่มีนักร้อง นักดนตรีและ

นักเต้น เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา และเป็นวงลูกทุ่งของโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในแบบกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมพิเศษอื่น ๆ ที่สนับสนุนและส่งเสริมพันธกิจของโรงเรียน

รูปแบบการสอนดนตรีสำหรับวงดนตรีลูกทุ่ง หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยมีกระบวนการ ให้ได้มาซึ่งประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่ง โดยมีโครงสร้างและแบบแผนที่ชัดเจน มีองค์ประกอบของรูปแบบ คือ วิธีการสอนดนตรีของวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษาคู่มือการใช้แบบฝึกทักษะ แบบฝึกทักษะดนตรีลูกทุ่ง แบบประเมินพัฒนาการด้านทักษะดนตรีลูกทุ่ง โดยมีรูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่ง 2 ลักษณะคือ รูปแบบเชิงภาษา และรูปแบบเชิงแผนผัง

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการในการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกประชากรคือนักเรียนโรงเรียนเปือยน้อยศึกษา อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนในกิจกรรมดนตรีสากล กลุ่มวงดนตรีลูกทุ่งโรงเรียนเปือยน้อยศึกษา จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งโดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีเกณฑ์คะแนนที่ใช้ประเมินระดับความพึงพอใจ

คะแนนเฉลี่ย	**การแปลความหมาย**
4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างที่เลือกศึกษากรอกแบบประเมินตามระดับความพึงพอใจ แล้วนำผลมาวิเคราะห์เพื่อแปลค่าทางสถิติ แล้วสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำขอมูลที่ได้จากแบบประเมินมาแปลค่าทางสถิติโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\overline{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งโดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งศึกษาจากผู้เรียน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปรที่กำหนดมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา และระยะเวลาที่เริ่มฝึกดนตรี

เพศ	**จำนวน**	**ร้อยละ**
ชาย	9	60.0
หญิง	6	40.0
รวม	15	100.0
อายุ	**จำนวน**	**ร้อยละ**
13 ปี	4	26.7
14 ปี	4	26.7
15 ปี	2	13.3
16 ปี	2	13.3
17 ปี	3	20.0
รวม	**15**	**100.0**

ระดับชั้น	จำนวน	ร้อยละ
ม.1	3	20.0
ม.2	4	26.7
ม.3	3	20.0
ม.4	2	13.3
ม.5	3	20.0
รวม	**15**	**100**
ช่วงเวลาที่เริ่มฝึกดนตรี	**จำนวน**	**ร้อยละ**
น้อยกว่า 1 ปี	6	40.0
เริ่มฝึกมาแล้ว 1 - 2 ปี	3	20.0
เริ่มฝึกมาแล้ว 3 - 4 ปี	5	33.3
เริ่มฝึกมาแล้ว 4 - 5 ปี	1	6.7
รวม	**15**	**100.0**

จากตารางสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปรที่กำหนด ด้านเพศ พบว่า มีผู้เรียนเพศชาย จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 60 ของผู้เรียนทั้งหมด และเพศหญิงจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ของผู้เรียนทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนของเพศชายที่เรียนดนตรีลูกทุ่งในกลุ่มทดลองมีจำนวนมากกว่าเพศหญิง

การวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปรที่กำหนด ด้านช่วงอายุ พบว่า มีผู้เรียนที่มีอายุระหว่าง 13 – 17 ปี โดยช่วงอายุที่มีจำนวนมากที่สุดคือ 13 และ 14 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.7 ช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ช่วงอายุ 15 และ 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.3 แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนดนตรีลูกทุ่งที่มีอายุระหว่าง 13 - 14 ปี ในกลุ่มทดลองมีจำนวนมากกว่าผู้เรียนที่มีอายุมากกว่า แสดงให้เห็นถึงกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งนั้นสามารถทำให้ผู้เรียนกลุ่มใหม่เกิดความสนใจมากขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปรที่กำหนด ด้านระดับชั้นที่กำลังศึกษาพบว่า อยู่ในช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 5 โดยชั้นที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 26.7 และชั้นที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 13.3 แสดงให้เห็นถึงกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งนั้นสามารถทำให้ผู้เรียนกลุ่มใหม่ซึ่งเป็นช่วงชั้นที่เริ่มเข้าเรียนในระดับมัธยมเกิดความสนใจมากขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปรที่กำหนด ด้านช่วงเวลาที่เริ่มฝึกดนตรี พบว่ามี ช่วงเวลาตั้งแต่น้อยกว่า 1 ปี จนถึง ฝึกมาแล้ว 5 ปี โดยช่วงที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ช่วงที่เริ่มฝึกมาแล้วน้อยกว่า 1 ปี

คิดเป็นร้อยละ 40 และช่วงที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ช่วงที่เริ่มฝึกมาแล้ว 4 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.7 ของผู้เรียนทั้งหมด แสดงให้เห็นถึงมีผู้เรียนในช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสนใจกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งมากขึ้น

ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งโดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่งสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดรายการในการประเมินให้กับผู้เรียนและมีผลการประเมินจากผู้เรียนดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยรวมผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งโดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่งสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา จากผู้เรียนจำนวน 15 คน

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	ค่าเฉลี่ย	SD	การแปลความหมาย
1. การเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งสามารถช่วยเพิ่มทักษะทางดนตรี	4.27	0.88	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับมาก
2. การลำดับเนื้อหา ความยากง่าย ความน่าสนใจของกิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบฯ	4.00	0.76	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับมาก
3. รูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่งที่ได้เรียนเป็นสิ่งใหม่มีองค์ประกอบที่น่าสนใจ	4.20	0.68	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับมาก
4. การฝึกดนตรีลูกทุ่งช่วยให้ได้ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์	4.60	0.51	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับมากที่สุด
5. บรรยากาศในการเรียนการฝึกดนตรีลูกทุ่ง	4.33	0.72	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับมาก
6. ขั้นตอนในการเรียนรู้มีความชัดเจน	4.13	0.52	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับมาก
7. การฝึกดนตรีลูกทุ่งมีส่วนช่วยในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	4.33	0.72	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับมาก
8. เนื้อหาของรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่ง	4.60	0.63	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับมากที่สุด
9. การนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้	4.07	0.80	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับมาก

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	ค่าเฉลี่ย	SD	การแปลความหมาย
10. ครูจัดกิจกรรมและกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกมีความเหมาะสม	4.20	0.86	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.27	0.71	มีความพึงพอใจต่อคุณภาพของรูปแบบในระดับมาก

จากตารางการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้เรียนจำนวน 15 คน พบว่ามีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยภาพรวม ($\bar{x}$=4.27) และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)=0.71 หมายถึง ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งโดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่งสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับมาก และมีผลการประเมินในด้านการลำดับเนื้อหา ความยากง่าย ความน่าสนใจของกิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบการสอนที่ต่ำสุด คือ 4.00 และมีผลความพึงมากที่สุดในด้านการฝึกดนตรีลูกทุ่งช่วยให้ได้ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ คือ 4.60 แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนยังมีความเข้าใจการลำดับเนื้อของรูปแบบการสอนได้ไม่ถึงเกณฑ์มากที่สุด แต่สามารถเห็นถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งได้เป็นอย่างดี

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าตัวแปรในด้านเพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา และระยะเวลาที่เริ่มฝึกดนตรีสามารถประเมินรูปแบบการสอนดนตรีสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายถึงผู้เรียนนั้นมีความพึงพอใจและยอมรับในคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบที่กำหนดอันจะส่งผลต่อการเรียนรู้ดนตรีให้เกิดประสิทธิภาพตามศักยภาพของผู้เรียนต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยที่พบว่ามีจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา และระยะเวลาที่เริ่มฝึกดนตรี มีผู้เรียนเพศชาย จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 60 ของผู้เรียนทั้งหมด และเพศหญิงจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 40 ของผู้เรียนทั้งหมด ในช่วงอายุ พบว่ามีผู้เรียนที่มีอายุระหว่าง 13 – 17 ปี โดยช่วงอายุที่มีจำนวนมากที่สุดคือ 13 และ 14 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.7 ช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ช่วงอายุ 15 และ 16 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.3 ระดับชั้นที่กำลังศึกษาพบว่า อยู่ในช่วง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 5 โดยชั้นที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 26.7 และชั้นที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 13.3

ช่วงเวลาที่เริ่มฝึกดนตรี พบว่ามี ช่วงเวลาตั้งแต่ น้อยกว่า 1 ปี จนถึง ฝึกมาแล้ว 5 ปี โดยช่วงที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ช่วงที่เริ่มฝึกมาแล้วน้อยกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 40 และช่วงที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงที่เริ่มฝึกมาแล้ว 4 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.7 ของผู้เรียนทั้งหมด

ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งโดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่งสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษา จากผู้เรียนจำนวน 15 คน พบว่ามีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวม ($\overline{X}$=4.27) และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)=0.71 หมายถึง ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งโดยใช้รูปแบบการสอนดนตรีลูกทุ่งสำหรับวงดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับมากนั้นสามารถอภิปรายได้ว่าผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งตามเนื้อหาที่รูปแบบกำหนด มีบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดีเป็นที่น่าพอใจของผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับ จิราพร กำจัดทุกข์ (2552, น. 23) ที่ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า หมายถึงความรู้สึกที่เป็นการยอมรับในความยินดี ชอบใจในการได้รับบริการหรือได้รับการตอบสนองตามความคาดหวัง สอดคล้องกับ สมบัตร บารมี (2552, น. 13) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกเป็นสุขที่เกิดจากทัศนคติด้านบวกที่มีต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นทั้งจากภายในและภายนอกของปัจเจกบุคคล สอดคล้องกับ สุเทพ เมฆ. (2531, น. 8) ที่กล่าวถึงความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนว่า หมายถึง ความรู้สึกพอใจในสภาพการจัดองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา มีความเจริญงอกงาม มีความกระตือรือร้นเพื่อจะเรียนให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และสอดคล้องกับ วอลแมนWolman (1973, น. 384) ที่กล่าวถึงความพึงพอใจว่า หมายถึงความรู้สึกมีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรีลูกทุ่งเพิ่มเติมเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมตามยุคสมัย

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมดนตรีลูกทุ่งในโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านดนตรีลูกทุ่ง

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและความพึงพอใจในด้านดนตรีลูกทุ่งในระดับการศึกษาอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

จิราพร กำจัดทุกข์. (2552). *ความพึงพอใจหลังการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สมบัตร บารมี. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท มหพันธ์ไฟเอบร์ซีเมนต์ จำกัด (มหาชน).* รายงานการวิจัยคณะรัฐประสาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สุเทพ เมฆ. (2531). *ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียนและครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพานิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

Wolman,T. E. (1973). *Education and Organizational Leadership in Elementary* School. Engiewood Cliffs: New Jersey: Prentice Hall.

การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

รวีพรรณ อุตรินทร์ [1] / รัชนีกร บวรชาติ [2] / กานต์มณี การินทร์ [3]

[1-3] อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อีเมล: [1]Rawee.ploydao@gmail.com, [2]ratchanee.bowon@yahoo.co.th , [3]insignmind1208@gmail.com

รับต้นฉบับ 15 กรกฎาคม 2562; ปรับแก้ไข 10 สิงหาคม 2562; รับตีพิมพ์ 19 สิงหาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะการออมและการลงทุน แรงจูงใจในการออมและการลงทุนและการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ 2) เปรียบเทียบการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุนและแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 264 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test / F-test (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36 - 50 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี และเป็นบุคลากรสายผู้สอน มีรายได้ประมาณ 20,001 บาท - 30,000 บาท ส่วนรายจ่ายอยู่ที่ 10,001 บาท - 20,000 บาท และมีจำนวนเงินออม/ลงทุนในแต่ละเดือนอยู่ที่ 1,001 - 3,000 บาท ลักษณะของการออม/ลงทุน ส่วนใหญ่ คือ การฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตัดสินใจออมและการลงทุนในระดับมากแรงจูงใจในการออมและการลงทุนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตัดสินใจว่าน่าจะออมและลงทุน 2) บุคลากรที่มีระดับการศึกษารายจ่ายต่อเดือน จำนวนเงินออมและการลงทุนที่ต่างกันและประเภทของบุคลากรที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุน ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจออมและการลงทุน ส่วนแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก มีความสัมพันธ์ในทางบวกและส่งผลต่อการตัดสินใจออมและลงทุนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 35.2 %

คำสำคัญ

ความรู้ความเข้าใจ แรงจูงใจ การออมและการลงทุน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

Savings and Investment Decisions of Personnel in Buriram Rajabhat University

Raweepan Uttarin[1] / Ratchaneekorn Bovornchat[2] / Kanmanee Karin[3]
[1-3]Lecturer,Department ofFinance and Banking,
Faculty of Management Science,Buriram Rajabhat University
E-mail: [1]Rawee.ploydao@gmail.com, [2]ratchanee.bowon@yahoo.co.th , [3]insignmind1208@gmail.com
Received 15 July 2019; Revised 10 August 2019; Accepted 19 August 2019

Abstract

The objectives of this study were 1) to investigate personal factors, savings and investment characteristics, motivation and decisions of personnel in Buriram Rajabhat University, 2) to compare different savings and investment decisions of the sample, classified by different personal factors, 3) to study the relationship of knowledge and understanding of savings and investment and motivation affecting saving and investment decisions of the sample. A questionnaire was used as a research instrument. The sample of this study was 264 personnel in Buriram Rajabhat University. Data were then analyzed using statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test / F-test (One-way ANOVA) and multiple regression analysis. The results of this study indicated that 1) most of the samples were female, 36 - 50 years old, single person, graduated with higher bachelor's degree, worked as instructor, earned monthly income of 20,001 baht- 30,000 baht, had monthly expenses of 10,001 baht - 20,000 baht and had monthly savings / investment of 1,001 - 3,000 baht. The most common kind of savings/investment was deposit in savings account. The sample had a high level of knowledge and understanding about saving decisions and investment. The sample had the highest level of savings and investment motivation. Most of the samples decided that they should save and invest. 2) The samples with different educational level, monthly expenses, monthly savings and investment, and working position differently

decided to save and invest with a statistical significance level of 0.05. 3) Knowledge and understanding of savings and investment was not related to savings and investment decision. Intrinsic and extrinsic motivation were positively related to savings and investment decision with a reliability coefficient of 35.2%.

Keywords

Knowledge, Understanding, Motivation, Savings and Investment

ที่มาและความสำคัญ

การออมถือได้ว่าเป็นแหล่งเงินทุนที่มีความสำคัญของประเทศหากประเทศมีระดับการออมสูงและเพียงพอต่อความต้องการของการลงทุนของประเทศแล้วการพึ่งพิงหรืออาศัยเงินทุนจากต่างประเทศก็จะลดลงที่ผ่านมาประเทศไทยและประเทศกำลังพัฒนาต่างมีความต้องการเงินทุนเป็นจำนวนมากเพื่อใช้ในการเร่งพัฒนาเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศ แต่การพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากก่อให้เกิดผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจได้ปัญหาช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุน (Saving – Investment Gap) จึงเป็นเครื่องชี้วัดอีกตัวหนึ่งที่บอกถึงดุลบัญชีเดินสะพัดว่าเป็นอย่างไรซึ่งหากเกิดปัญหาช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนจะส่งผลต่อเนื่องไปยังดุลบัญชีเดินสะพัดและส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศได้ดังนั้นความสมดุลของการออมและการลงทุนของประเทศจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ (สุชาติ ศิริวัฒนะและเหมือนขวัญ รองเดช, 2556) โดยเฉพาะระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่สำคัญซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยมักใช้แหล่งเงินทุนจากงบประมาณของภาครัฐเป็นหลักแต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะรองรับโครงการอีกทั้งยังเป็นภาระทางการคลังในระยะยาวดังนั้นภาครัฐจึงจำเป็นต้องมีช่องทางในการระดมเงินทุนจากเงินออมในประเทศมากขึ้น แม้ว่าภาพรวมการออมในประเทศช่วงที่ผ่านมามีความผันผวนแต่มีทิศทางเป็นบวกโดยในปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 13.4 และการออมต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ 30.3 ซึ่งเมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเดียวกันอยู่ในระดับกลาง ใกล้เคียงกับอินโดนีเซียและมาเลเซียแต่สำหรับการออมของครัวเรือนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2554-2558) ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก และเมื่อคิดเฉลี่ยต่อคนต่อปี พบว่ารายได้และรายจ่ายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ตรงกันข้ามกับการออมที่มีทิศทางเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ หรือแทบจะคงที่เลยก็ว่าได้ ทั้งนี้ภาวะหนี้ครัวเรือนในระดับสูงเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลให้การออมภาคครัวเรือนลดลง (ปนัดดา ภู่หอม, 2560, น. 1) รวมทั้งกระแสสังคมในปัจจุบันที่นิยมการบริโภคและรักความสะดวกสบาย ประกอบกับการจัดโปรโมชั่นส่งเสริมการขายที่กระตุ้นความต้องการซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภค เช่น ส่วนลดในการซื้อสินค้าหรือบริการ การสะสมคะแนนเพื่อแลกซื้อของ การผ่อนชำระด้วยดอกเบี้ยร้อยละศูนย์เป็นเวลา ตั้งแต่ 3 เดือน 10 เดือน หรือมากกว่านั้น ส่งผลให้ผู้คนในสังคมจับจ่ายใช้สอยเพิ่มมากขึ้นทั้งสิ่งที่จำเป็นและไม่จำเป็นต่อการดำรงชีพ (ทีมข่าวการเงินโพสต์ทูเดย์, 2560)

นอกจากนี้จากโครงสร้างประชากรที่มีแนวโน้มมีผู้สูงอายุมากขึ้น นโยบายการส่งเสริมเพื่อวางแผนการออมจึงเป็นเรื่องสำคัญเพื่อรองรับชีวิตบั้นปลายของประชาชนที่อายุยืนยาวมากขึ้นเช่นกัน (ไทยพับลิก้า, 2558) ในปัจจุบันการออมเงินเพื่อรองรับการเกษียณอาจยังไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุม

ทั้งประเทศการออมและการลงทุนภาคครัวเรือนในเดือนมิถุนายน 2560 รวมทั้งสิ้น 18.09 ล้านล้านบาท แต่การออมเพื่อรองรับการเกษียณมีมูลค่ารวม 3.25 ล้านล้านบาท โดยมีสมาชิกรวม 17.7 ล้านคนเมื่อเทียบกับประชากรวัยแรงงานจำนวน 38.5 ล้านคน สะท้อนให้เห็นว่ายังมีประชาชนที่ยังไม่ได้เตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณจำนวนมากถึง 20.2 ล้านคน (ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก, 2560) สวนทางกับแนวโน้มผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว และคาดว่าจำนวนผู้สูงอายุจะสูงกว่าหรือใกล้เคียงกับจำนวนวัยแรงงานในปี 2564 ดังนั้นการตระหนักถึงความสำคัญของการออมและการให้ความรู้ด้านการเงินจึงมีความสำคัญ เนื่องจากจำเป็นต้องบริหารจัดการรายได้รายจ่ายให้เพียงพอและมีเงินเหลือเพื่อเตรียมการวางแผนเกษียณอายุในช่องทางต่างๆ ทั้งการวางแผนด้านค่าใช้จ่าย ด้านภาษี และด้านการลงทุนภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (ปนัดดา ภู่หอม, 2560)

เงินออมถือเป็นปัจจัยที่จะทำให้เป้าหมายที่ผู้คนกำหนดไว้ในอนาคตสำเร็จและเป็นจริงขึ้นมา เช่น กำหนดเป้าหมายไว้ว่าจะสมัครเรียน จะไปเที่ยวต่างประเทศหรือต้องการมีบ้านเป็นของตนเองในอนาคตให้ได้ เป็นต้นนอกจากการออมจะเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้ผู้ออมบรรลุเป้าหมายที่วางไว้แล้ว การออมเงินไว้เพื่อใช้ยามฉุกเฉินก็ยังช่วยลดปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเ งินได้ เช่น มีเงินสำรองตอนเจ็บป่วย มีเงินซ่อมบ้านซ่อมรถ ฯลฯ ดังนั้นทุกคนจึงควรมีการออมอย่างสม่ำเสมอ (บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ, 2559) โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยที่กำลังเข้าสู่ยุคของประชากรสูงวัย จึงจำเป็นที่จะต้องวางแผนการใช้จ่ายเงิน รวมทั้งให้ความสำคัญของการออมตั้งแต่วันนี้ เพื่อการมีชีวิตที่สุขสบายทั้งในวันนี้และในบั้นปลายชีวิต ซึ่งการเริ่มต้นออมเงินถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของหนทางที่จะทำให้คนสามารถบรรลุเป้าหมายการเงินเพื่อความสุขของชีวิตได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการออมเงินและการลงทุนถือเป็นเรื่องใกล้ตัวที่มีความสำคัญต่อประชาชนในทุกช่วงอายุ และเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก ทั้งนี้การวางแผนเพื่อวัยเกษียณควรถูกพิจารณาตั้งแต่เริ่มต้นเข้ามาทำงานซึ่งจะอยู่ในลักษณะการสะสมเงินออมและลงทุนไปจนกระทั่งเกษียณโดยเฉพาะหากต้องการมีในชีวิตวัยเกษียณที่ดี ก็ควรให้ความสำคัญกับการวางแผนทางการเงินและลงมือปฏิบัติ เพราะยิ่งออมเงินช้าเท่าไหร่ ก็ยิ่งมีความเสี่ยงทางการเงินเมื่อวัยเกษียณมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่ส่วนใหญ่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งจะไม่ได้รับเงินบำนาญและสวัสดิการในการรักษาพยาบาลหลังเกษียณเหมือนในอดีตดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริมการวางแผนทางการเงินและการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนในอนาคตของพนักงานมหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะการออมและการลงทุน แรงจูงใจในการออมและการลงทุน การตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุน และแรงจูงใจที่มีผลต่อการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สมมุติฐานการวิจัย

1. บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนต่างกัน

2. ความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุน และแรงจูงใจมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ขอบเขตของการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุน และแรงจูงใจ

2. ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

3. พื้นที่การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

4. ระยะเวลาการศึกษาอยู่ในระหว่าง เดือนมกราคม – พฤษภาคม 2561

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 775 คน (กองงานบริหารบุคคล ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2561)

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 264 คน ได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.95 โดยกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่ม โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบกำหนดโควตา (Quota Selection)ตามประเภทบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ แบ่งเป็นสายผู้สอนจำนวน 142 คนและสายสนับสนุนจำนวน 123 คน ตามสัดส่วนของจำนวนบุคลากร

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุน มีระดับความเชื่อมั่น 0.78 ส่วนที่ 3 แรงจูงใจในการออม/การลงทุนมีระดับความเชื่อมั่น 0.83 ส่วนที่ 4 การตัดสินใจออมเงินหรือลงทุน มีระดับความเชื่อมั่น 0.81

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในระหว่างเดือน มีนาคม - เมษายน 2561

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวและลักษณะการออม/การลงทุนของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละและความถี่ของข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แรงจูงใจการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

3. วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ t-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และใช้ F-test (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการ LSD (Least significant difference)

โดยกำหนดการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) ด้วยวิธี Stepwise เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม โดยศึกษาว่ามีตัวแปรต้นตัวใดที่ร่วมกันทำนายหรือพยากรณ์หรืออธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะการออมและการลงทุน ความรู้ความเข้าใจ แรงจูงใจในการออมและการลงทุน และการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36 - 50 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และเป็นบุคลากรสายผู้สอน มีรายได้ประมาณ 20,001 บาท - 30,000 บาท ส่วนรายจ่ายอยู่ที่ 10,001 บาท - 20,000 บาท และมีส่วนจำนวนเงินที่ออม/ลงทุนในแต่ละเดือนอยู่ที่ 1,001 - 3,000 บาท ลักษณะของการออม/ลงทุนส่วนใหญ่ คือ บัญชีออมทรัพย์ รองลงมา คือ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตัดสินใจออมและการลงทุนในระดับมาก แรงจูงใจในการออมและการลงทุนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านของแรงจูงใจพบว่า มีแรงจูงใจภายในอยู่ในระดับมากที่สุด และแรงจูงใจภายนอกอยู่ในระดับมาก และบุคลากรส่วนใหญ่ตัดสินใจว่าน่าจะออมและลงทุน

2. การตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน พบว่า

1) เพศชายมีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุน สูงกว่าเพศหญิง เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า เพศที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2) บุคลากรในช่วงอายุ 36 - 50 ปี มีค่าเฉลี่ยในการตัดสินใจออมเงินและลงทุนสูงที่สุด เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า อายุที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3) บุคลากรที่มีสถานภาพสมรสมีค่าเฉลี่ยการตัดสินใจออมเงินและลงทุนสูงที่สุด เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า สถานภาพที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

4) บุคลากรที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยการตัดสินใจออมเงินและลงทุนสูงที่สุด เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า การศึกษาที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีการตัดสินใจออมและการลงทุนสูงกว่าบุคลากรที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแสดงผลการทดสอบดังตาราง 1

ตาราง 1 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ของการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีการศึกษาต่างกัน

การศึกษา	$\bar{X}$	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		3.79	**3.83**	**4.22**
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.79	-	0.04	0.43* (0.021)
ปริญญาตรี	3.83	-	-	0.39* (0.000)
สูงกว่าปริญญาตรี	4.22	-	-	-

*P < 0.05

5) บุคลากรสายผู้สอนมีการตัดสินใจว่าออมและลงทุนอย่างแน่นอนซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า ประเภทของบุคลากรที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรสายผู้สอนมีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนมากกว่าบุคลากรสายสนับสนุนแสดงผลการทดสอบดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยรวม จำแนกตามประเภทของบุคลากร

ประเภทของบุคลากร	N	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
สายผู้สอน	142	4.21	0.77	3.38	0.001*
สายสนับสนุน	122	3.90	0.77		

*P < 0.05

6) บุคลากรที่มีรายได้ต่อเดือน 30,001 บาท – 40,000 บาท มีการตัดสินใจออมและลงทุนอย่างแน่นอน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า รายได้ต่อเดือน ที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

7) บุคลากรที่มีรายจ่ายต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท มีการตัดสินใจออมและลงทุนอย่างแน่นอน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยการตัดสินใจสูงที่สุด เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า รายจ่ายต่อเดือน ที่ต่างกันมีการตัดสินใจออมและลงทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรที่มีรายจ่าย

ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บ. มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนมากกว่าบุคลากรที่มีรายได้ 20,001 - 30,000 บ. และบุคลากรที่มีรายจ่ายสูงกว่า 40,001 บ. นอกจากนี้บุคลากรที่มีรายจ่ายต่อเดือน 10,001 - 20,000 บ. กับบุคลากรมีรายจ่ายต่อเดือน 20,001 - 30,000 บ. มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนมากกว่าบุคลากรที่มีรายได้ สูงกว่า 40,001 บ. แสดงผลการทดสอบดังตาราง 3

ตาราง 3 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีรายจ่ายต่อเดือนต่างกัน

รายจ่ายต่อเดือน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 10,000 บ.	10,001 - 20,000 บ.	20,001 - 30,000 บ.	30,001 – 40,000 บ.	สูงกว่า 40,001 บ.
		4.29	4.11	3.94	3.83	3.21
ต่ำกว่า 10,000 บ.	4.29	-	0.18	0.35* (0.024)	0.46	1.08* (0.001)
10,001- 20,000 บ.	4.11	-	-	0.16	0.27	0.89* (0.003)
20,001- 30,000 บ.	3.94	-	-	-	0.11	0.73* (0.019)
30,001- 40,000 บ.	3.83	-	-	-	-	0.62
สูงกว่า 40,001 บ.	3.21	-	-	-	-	-

*P < 0.05

8) บุคลากรที่มีจำนวนเงินออมและลงทุนต่อเดือน ตั้งแต่ 10,001 บาท ขึ้นไป มีการตัดสินใจออมและลงทุนอย่างแน่นอนและมีค่าเฉลี่ยการตัดสินใจออมและลงทุนสูงที่สุด เมื่อทดสอบสมมุติฐานพบว่า บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีจำนวนเงินออมและเงินลงทุนต่างกัน มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยบุคลากรที่มีจำนวนเงินออมและเงินลงทุนต่ำกว่า 1,000 บ. มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนต่ำกว่าบุคลากรที่มีจำนวนเงินออมและเงินลงทุนระหว่าง 1,001 - 3,000 บ. ระหว่าง 3,001 - 5,000 บ. ระหว่าง 5,001 – 10,000 บ. และ ตั้งแต่ 10,001 บ. ขึ้นไป แสดงผลการทดสอบดังตาราง 4

ตาราง 4 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีจำนวนเงินออมและเงินลงทุนต่างกัน

รายจ่ายต่อเดือน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 10,000 บ.	1,001 - 3,000 บ.	3,001 - 5,000 บ.	5,001 – 10,000 บ.	10,001 บ. ขึ้นไป
		3.72	4.14	4.26	4.25	4.32
ต่ำกว่า 1,000 บ.	3.72	-	0.42* (0.001)	0.54* (0.000)	0.53* (0.006)	0.60* (0.007)
1,001 - 3,000 บ.	4.14		-	0.12	0.11	0.18
3,001 - 5,000 บ.	4.26			-	0.00	0.06
5,001 – 10,000 บ.	4.25				-	0.07
10,001 บ.ขึ้นไป	4.32					-

*P < 0.05

3. ความสัมพันธ์ของความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุน และแรงจูงใจ ที่มีต่อการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์พบว่า ความรู้ความเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยแรงจูงใจภายในเป็นปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด รองลงมา คือ แรงจูงใจภายนอก นอกจากนี้แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก มีความสัมพันธ์ในทางบวกและส่งผลต่อการตัดสินใจออมและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเป็น 0.59 และ สามารถพยากรณ์การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรได้ร้อยละ 35.2 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ ±0.25 สามารถนำมาสร้างเป็นสมการทำนายพฤติกรรมการตัดสินใจออมและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้ดังนี้การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ = 1.191 + 0.548 (แรงจูงใจภายใน) + 0.126 (แรงจูงใจภายนอก)แสดงผลการวิเคราะห์ดังตาราง 5

ตาราง 5 การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตัวแปร	b	SE_b	Beta	t	p-value
แรงจูงใจภายใน	0.548	0.079	0.472	6.934	0.000*
แรงจูงใจภายนอก	0.126	0.053	0.161	2.363	0.019*
ค่าคงที่ 1.191; SE_{est} = ±0.25;R = 0.59 ; R Square = 0.35					
F = 26.848 ; p-value = 0.000					

สรุปผลการวิจัย

บุคลากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 36 - 50 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และเป็นบุคลากรสายผู้สอน มีรายได้ประมาณ 20,001 - 30,000 บาท ส่วนรายจ่ายอยู่ที่ 10,001 - 20,000 บาท และมีส่วนจำนวนเงินที่ออม/ลงทุนในแต่ละเดือนอยู่ที่ 1,001 - 3,000 บาท ลักษณะของการออม/ลงทุนส่วนใหญ่ คือ บัญชีออมทรัพย์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตัดสินใจออมและการลงทุนในระดับมาก มีแรงจูงใจในการออมและการลงทุนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและตัดสินใจว่าน่าจะออมและลงทุนบุคลากรสายสนับสนุนและสายวิชาการมีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และบุคลากรที่มีการศึกษา รายจ่ายต่อเดือนและจำนวนเงินออมและลงทุนต่อเดือนที่แตกต่างกันมีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนบุคลากรที่มีเพศ อายุ สถานภาพและรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญนอกจากนี้ยังพบว่าความรู้ความเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากร โดยแรงจูงใจสามารถพยากรณ์การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรได้ร้อยละ35.2

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

อภิปรายผลการวิจัย

ในการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนต่างกัน

ผลการวิจัยที่พบว่า บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่มีการศึกษา ประเภทของบุคลากร รายจ่ายต่อเดือนและจำนวนเงินออมที่ต่างกัน มีการตัดสินใจออมและลงทุนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ในส่วนของการศึกษาและประเภทของบุคลากรนั้น พบว่า บุคลากรที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีการตัดสินใจออมและการลงทุนสูงกว่าบุคลากรที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และบุคลากรสายผู้สอนมีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนมากกว่าบุคลากรสายสนับสนุน อาจเป็นเพราะบุคลากรที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและบุคลากรสายผู้สอนมีโอกาสในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการออมและการลงทุนที่หลากหลายและกว้างขวางกว่าบุคลากรที่มีการศึกษาต่ำกว่าและบุคลากรสายสายผู้สอนจำเป็นต้องหาความรู้ในเรื่องดังกล่าว เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุพัตรา สมวงศ์และบังอร สวัสดิ์สุข (2559) ที่พบว่า ระดับการศึกษา มีผลต่อการออมเงินเพื่อวัยเกษียณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สำหรับและงานวิจัยของ งานวิจัยของ อนงนาฏ ศุภกิจวณิชกุล และประสพชัย พสุนนท์ (2559) ที่พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อการบริหารการเงินแตกต่างกัน ในส่วนของบุคลากรที่มีรายจ่ายต่อเดือนต่ำ มีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนมากกว่าบุคลากรที่มีรายจ่ายต่อเดือนสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้น โดยทั่วไปแล้วผู้ที่มีรายจ่ายน้อยย่อมต้องมีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนมากกว่าบุคลากรที่มีรายจ่ายต่อเดือนสูงและบุคลากรที่มีจำนวนเงินออมและเงินลงทุนสูง จะมีการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนมากกว่าบุคลากรที่มีจำนวนเงินออมและเงินลงทุนต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนบุคลากรที่มีเพศ อายุ สถานภาพและรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน การตัดสินใจออมและลงทุนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมุติฐานที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในการออมและการลงทุน และแรงจูงใจมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการตัดสินใจออมและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แม้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการออมและการลงทุนอยู่ในระดับมากถึงร้อยละ 64.4 แต่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 38.3 มีอายุน้อย คือ อายุระหว่าง 20 – 35 ปีและมีรายได้ต่อเดือน

ค่อนข้างต่ำ คือ มีรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 75.6 ซึ่งถือว่าเป็นรายได้ที่ค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับรายจ่ายที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้จ่ายรายเดือน เดือนละ 10,001 บาท - 30,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 78.7 จึงน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ความรู้ความเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจออมและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมในแบบสอบถาม ที่ระบุว่า “จนจะตายอยู่แล้ว” “เงินเดือนน้อยและมีหนี้จึงไม่มีเงินออม” “อยากออมเงิน แต่ติดที่รายได้น้อยมากๆ” เป็นต้น

สำหรับแรงจูงใจนั้น ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกส่งผลต่อการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพล สมวรรณและอภิเทพ แซ่โค้ว (2560) ที่พบว่าแรงจูงใจในการออมมีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานบริษัทเอกชนและ Blythe (2008, pp. 32-33) ที่ได้กล่าวถึงแรงจูงใจว่า ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้า รวมทั้ง Schiffman&Kanuk (2010, p. 106) ที่กล่าวว่าแรงจูงใจเป็นแรงผลักดันภายในที่นำไปสู่การกระทำ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่า แรงจูงใจส่งผลต่อการตัดสินใจออมและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในทางบวก ดังนั้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดการออมและลงทุนเพิ่มขึ้น หน่วยงานหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรเข้ามามีบทบาทในการกระตุ้นให้บุคลากรเห็นความสำคัญและเกิดแรงจูงใจในการออมและการลงทุน อาทิเช่น การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับความสำเร็จในการออมเงินและการลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัย รวมถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการออมและการลงทุนในรูปแบบที่หลากหลาย การกำหนดเงื่อนไขในการออมเงินและการลงทุนที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบันการเงินและประชาชน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมเงินและการลงทุนของประชากรกลุ่มอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการออมเงินและการลงทุน

2.2 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กันกับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดของปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการออมเงินและการลงทุน

เอกสารอ้างอิง

กนกพล สมวรรณและอภิเทพ แซ่โค้ว. (2560). *พฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 10(1),1-9

ทีมข่าวการเงินโพสต์ทูเดย์. (2560, เมษายน 14). ธปท. *แนะทำบัญชี สร้างวินัยออม ลดหนี้*. สืบค้นจาก https://www.posttoday.com/finance/money/490058.

ไทยพีบีเอส. (2559, ตุลาคม 5). *ปัญหาการออมเงินอาจกระทบชีวิตหลังเกษียณ*. ค้นเมื่อ 10 มกราคม 2561, จาก https://news.thaipbs.or.th/content/256359.

ไทยพับลิก้า. (2558). *วิกฤติการออมของชาติ ส่งสัญญาณ "ช่องว่างการออมและการลงทุน" 5 ปี เงินออมครัวเรือนหาย 2 แสนล้าน – ลงทุนเพิ่ม 8.3 แสนล้านบาท*. ค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2561, จาก https://thaipublica.org/2015/03/savings-crisis_1/.

ธนาวัฒน์สิริวัฒน์ธนกุล. (2560). *คู่มือ Happy Money Guide ตอนวางแผนการออมสม่ำเสมอ*. ค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2561, จาก https://www.set.or.th/set/education/html.do?name=preretire_isp&innerMenuId=48&groupMenuId=3.

บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ. (2559). *เงินออมสำคัญไฉน ทำไมต้องมีเงินออม*. ค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2561, จาก https://www.ncb.co.th/fin-knowledge/why-save-money

ปนัดดา ภู่หอม. (2560). *การออมของไทยในยุคดิจิทัล*. ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2561, จาก https://www.gsb.or.th/getattachment/4251c8c8-5fbf-4479-93e7-b93d411e016a/7MC_hotissue_save_ex.aspx.

ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก. (2560, พฤศจิกายน 2560). *การออมของไทยในยุคดิจิทัล*. ค้นเมื่อ 5 มกราคม 2562, จาก https://www.gsb.or.th/getattachment/0df11d4b-bdbd-42d3-bdb2-5aed33d601e4/Saving_internet.

สุชาติ ศิริวัฒนะและเหมือนขวัญ รองเดช. (2556). *สถานการณ์การออมและการลงทุน และการพัฒนาตลาดทุนไทย: แนวโน้มปี 2556*. ค้นเมื่อ 15 มกราคม 2562, จาก http://www2.fpo.go.th/S-I/Source/Article/Article145.pdf.

สุพัตรา สมวงศ์และบังอร สวัสดิ์สุข. (2559). *ศึกษาการออมเงินเพื่อวัยเกษียณของลูกค้าธนาคารทหารไทยจำกัด (มหาชน) จังหวัดพะเยา.* ค้นเมื่อ 8 มีนาคม2561,จาก http://jes.rtu.ac.th/rtunc2016/pdf/Oral%20Presentation/.../BU_45.pdf.

อนงนาฏศุภกิจวณิชกุลและประสพชัย พสุนนท์. (2559). การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมกับการบริหารการเงินก่อนเกษียณอายุกรณีศึกษาบุคลากรมหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์. *Veridian E-Journal*, 9(2), 375-389

Blythe, J. (2008). *Consumer Behavior*. London: Thomson Learning.

Schiffman, L.G. & Kanuk, L.L. (2010). *Consumer Behavior.* 10th ed. New Jersey: Pearson Prentice Hall.

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row Publication.

แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผกามาศ บุตรสาลี [1] / สุพัตรา รักการศิลป์ [2] / เอมอร แสวงวโรตม์ [3]

[1] อาจารย์ สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

[2-3] อาจารย์ ผศ.ดร. สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อีเมล: mon-noi@hotmail.com

รับต้นฉบับ 16 กรกฎาคม 2562; ปรับแก้ไข 6 ตุลาคม 2562; รับตีพิมพ์ 8 ตุลาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศึกษารูปแบบการเพิ่มมูลค่าสินค้าของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และศึกษาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากชุมชนในเป้าหมายในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7 พื้นที่ ประกอบด้วย เทศบาลตำบลท่าก้อน อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทย อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบัว อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด และองค์การบริหารส่วนตำบลศรีณรงค์ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยเป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR)

ผลการวิจัย พบว่า 1) การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าชุมชมมีการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้การนำของประธานกลุ่ม ซึ่งทำหน้าที่ประสานงานกับสมาชิกกลุ่ม โดยรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนมีแนวทางในการบริหารจัดการกลุ่มแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการกลุ่ม จะมีแนวทางในการดำเนินงานโดยการใช้ผู้นำชุมชน หรือผู้ที่มีความรู้เป็นตัวขับเคลื่อน โดยการให้ผู้นำหรือผู้ที่มีความรู้เป็นประธาน/เป็นหัวหน้ากลุ่มในการดำเนินงาน ส่งผลให้กลุ่มมีความเข้มแข็งมากขึ้น และ 2) กลุ่มที่ยังไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ทำให้กลุ่มมีปัญหา เนื่องจาก ในการดำเนินงานกลุ่มยังขาดผู้นำที่มีจิตอาสาในการขับเคลื่อน ยังมีการมุ่งประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนร่วม ไม่มีการเสียสละเวลา และบุคคลที่เป็นผู้นำหรือประธานกลุ่มจะมา

จากบุคคลที่เป็นสมาชิกที่ไม่ใช้ผู้นำภายในชุมชนดังนั้น กระบวนเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านการบริหารจัดการชุมชน พบว่า ชุมชนควรมีการบริหารจัดการกลุ่มร่วมกับโดยผ่านกระบวนการและวิธีการต่าง ๆ ดังนี้ 1.1) การเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของชุมชน 1.2) ความเข้มแข็งหรือศักยภาพในการบริหารงานของผู้นำ 1.3) การมีกฎ กติกา หรือระเบียบในการดำเนินงานที่ใช้ร่วมกัน 1.4) องค์ความรู้ในการดำเนินงานของกลุ่มและ 1.5) การใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานร่วมกัน 2) การศึกษารูปแบบการเพิ่มมูลค่าสินค้าของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ชุมชนมีรูปแบบการเพิ่มมูลค่าสินค้าที่ภายใต้การบริหารจัดการของผู้นำชุมชนและประธานกลุ่ม ดังนั้นในการเพิ่มมูลค่าสินค้าของชุมชนมีกระบวนการ ดังนี้ 2.1) ชุมชนที่มีผลิตภัณฑ์เดิมจะดำเนินการแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย การสร้างเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ให้เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน การลดต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์ลงโดยการให้ความรู้กับสมาชิกกลุ่ม เช่น วิธีการคิดต้นทุน การจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย และการให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพมากขึ้น และการกำหนดราคาสินค้า เป็นต้น และ 2.2) ชุมชนที่ยังไม่มีผลิตภัณฑ์แต่มีวัตถุดิบภายในชุมชน จะดำเนินการโดยพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มาจากความต้องการของชุมชน ชุมชนสามารถทำได้เอง โดยใช้องค์ความรู้ วัตถุดิบ และวิธีการที่มีอยู่ภายในชุมชน ซึ่งส่งผลให้ชุมชนมีผลิตภัณฑ์ใหม่เกิดขึ้น และ 3) การศึกษาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า การพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า ชุมชนมีการพัฒนาช่องทางการจัดหน่ายสินค้าด้วยวิธีการหลากหลาย ได้แก่ การจำหน่ายสินค้าผ่าน Facebook Line และการวางจำหน่ายหน้าร้านค้าชุมชน โดยช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าจะได้รับการหนุนเสริมผ่านผู้นำองค์กรหรือผู้กลุ่ม เช่น นายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความกว้างขวางเป็นที่รู้จักของบุคคลหลาย ๆ คน ส่งผลให้สินค้าสามารถจำหน่าย
ได้เพิ่มขึ้น

คำสำคัญ

แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็ง การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ความยั่งยืน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

Approach of Strengthening for the Economic Development of Sustainable Communities in Northeast Region

Pakamat Butsalee[1] / Supatra Rakarnsin[2] / Em-on Sawaengwarot[3]

[1] Lecturer of Accounting Program, Faculty of Management Science, Buriram Rajabhat University

[2-3] Assistant Professor Dr. of Accounting ProgramFaculty of Management Science, Buriram Rajabhat University

E-mail: mon-noi@hotmail.com

Received 16 July 2019; Revised 6 August 2019; Accepted 8 August 2019

Abstract

This research was a qualitative research aimed at studying the participatory management approach for sustainable community economic development in the northeastern region, studying on value added model of community in Northeast region, and studying the distribution channel of the community product in Northeast region. The data was collected from the target communities in Northeast region of 7 areas which consisted of Thakon Municipality, Akat Amnuai District, Sakon Nakon, Pho Chai Sub-district Administration Organization, Wapi Pathum District, Maha Sarakham, Ban Thai Sub-district Administration Organization, Khuang Nai District, Ubon Ratchathani, Muang Bua Sub-district Administration Organization, Chumphon Buri District, Surin, Phrasao Sub-district Administration Organization, Maha Chanachai District, Yasothon, Namsai Sub-district Administration Organization, Chaturaphak Phiman District, Roi Et, and Si Narong Sub-district Administration Organization, Chumphon Buri District, Surin. This was a participatory action research (PAR).

The results revealed that 1) studying the participatory management approach for sustainable community economic development in the northeastern region was found that the community was managed by the group president, which coordinated with the group members. The community management approach was divided into two groups: 1) Successful group management was guided by the use of community

presidents or knowledgeable people.Community presidents or knowledgeable people were the heads / leaders in the group as a result, the group strengthened and 2) the group which had not succeeded in operating the group's operational problems due to the lack of leaders who volunteered to drive the operation, focusing on personal benefits rather than the benefits of participation, no sacrifice of time, the leader or a group president would come from the non-leader who was not a leader within the community. Therefore, the process of strengthening the community in community management was found that community should be managed by a joint group processes and procedures which were as follows: 1.1) Taking part in the operation of the community 1.2) Strength or ability of leader management. 1.3) Having rules and regulations for operations. 1.4) Knowledge of community operations and 1.5) Use of resources in the joint operations 2) Studying on value added model of community in Northeast region was found that the community had got a value added model that was under the management of community leaders and group presidents. Therefore, in order to increase the value of community products, the process was as follows: 2.1) Communities with existing products would process a variety of products, creating a unique product which was unique to the community, reducing production costs of products by educating group members, such as costing methods, accounting forincome and expense and educating on information technology, developing more quality products, and product pricing, etc. and 2.2) communities which had not got products but had raw materials within the community would be developed by developing new products based on community needs. The community could do this by using knowledge, raw materials and methods available within the community resulted in the community produced new products and 3) Studying the distribution channel of the community product in Northeast region was found that development of distribution channels, the community had developed a distribution channel through a variety of methods, including the sale of products via the Facebook application, Line application and the release of the community storefront. Product distribution channels would be reinforced through the

organization leader or group leader such as presidents of municipality or sub-district administration organization, sub-district headmen, village headmen who were well known to many people resulting in increased sales.

Keywords

Strengthening Approach, Community Economic Development, Sustainability

ที่มาและความสำคัญ

การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559) มุ่งพัฒนาภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและการสร้างสมดุล การพัฒนา ยึดเป้าหมาย คือ คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง (วชิราภรณ์ สุรธนะสกุล และคณะ, 2560, น. 91) ประกอบกับแนวทางในการขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งมั่นคงมั่งคั่งและยั่งยืนในยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมในการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางสังคม ยังให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยการพัฒนาและบริหารจัดการชุมชนและพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมซึ่งมีแนวทางสำคัญในการพัฒนา คือ 1) การสร้างศักยภาพให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่ได้ด้วยตนเองโดยการสร้างองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการให้กับชุมชนเน้นการสร้างการยอมรับภายใต้การสร้างเจตคติที่ถูกต้องบนพื้นฐานการเรียนรู้ร่วมกันในสังคมตลอดจนการเสริมสร้างให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบทางสังคมโดยการเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงข่าวสารเสริมสร้างการพัฒนาเครือข่ายที่มีศักยภาพในการพัฒนาภูมิคุ้มกันทางสังคมแก่ประชาชน (สานักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560 ; อ้างถึงใน วุฒิชัย สายบุญจวง, 2561, น. 122)

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้มุ่งเน้นและส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ เพื่อให้เศรษฐกิจเข้มแข็งแข่งขันได้ มีเสถียรภาพและมีความยั่งยืน สร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานใหม่โดยการใช้นวัตกรรมที่เข้มข้นมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากและสร้างความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำด้วยการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมในการสร้างมูลค่าและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของสินค้าและบริการ ดังนั้น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development) ของชุมชนจึงเป็นกระบวนการอีกส่วนของแผนฯ ที่เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพของชุมชน ด้วยการช่วยให้ชุมชนมีผลิตภัณฑ์ใหม่หรือการปรับปรุงผลิตภัณฑ์เดิมในรูปแบบใหม่ เพื่อเป็นการสร้างคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้มีความโดดเด่น มีความน่าสนใจของผู้ซื้อ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564), 2558)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษารูปแบบการเพิ่มมูลค่าสินค้าของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อศึกษาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7 พื้นที่ จำนวน 317 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพที่อยู่ในชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7 พื้นที่

2. พื้นที่ในการวิจัยได้แก่

2.1 เทศบาลตำบลท่าก้อน อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไทย อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี

2.4 องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบัว อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

2.5 องค์การบริหารส่วนตำบลพระเสาร์ อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

2.6 องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

2.7 องค์การบริหารส่วนตำบลศรีณรงค์ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

3. ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ได้แก่ ปีงบประมาณ 2560 (1 ตุลาคม 2559 - 30 กันยายน 2560)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7 พื้นที่

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7 พื้นที่ จำนวน 317 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพที่อยู่ในชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7 พื้นที่

เครื่องมือในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม เข้าร่วมกิจกรรมชุมชน การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ และการสังเกต เป็นต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการดำเนินโครงการ (Project Management) สู่ความสำเร็จของงาน มีกระบวนการที่จะทำให้โครงการวิจัยเกิดความสำเร็จในการบริหารโครงการ โดยอาศัยการบริหารจัดการที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความพึงพอใจใน 3 มิติ คือ เวลา (Time) งบประมาณ (Budget) และคุณภาพ (Quality) ดังนั้น กลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมนักวิจัย เตรียมพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย และวางแผนการดำเนินงาน

1.1 การเตรียมนักวิจัย เป็นการประชุมนักวิจัย เพื่อวางแผนกิจกรรมในการขับเคลื่อนงานวิจัย เพื่อให้ได้กิจกรรมที่มีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2 เตรียมพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย เป็นการเตรียมกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย ประกอบด้วย ทีมนักวิจัย เจ้าหน้าที่เครือค่าย อบต. ผู้นำชุมชน/ผู้นำกลุ่ม และชุมชนกลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินงานวิจัย สถานที่ที่ใช้ในการจัดเวทีในการขับเคลื่อนงานวิจัย

1.3 วางแผนการดำเนินงานเพื่อทำการทบทวนเป้าหมาย วัตถุประสงค์กระบวนการในการดำเนินงาน กำหนดบทบาทหน้าที่และวางแผนการทำงานร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลบริบทชุมชน และสังเคราะห์ข้อมูล

2.1 เก็บรวบรวมข้อมูลบริบทชุมชน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสภาพของชุมชน บริบทของชุมชน ลักษณะประชากร ข้อมูลทางด้านกายภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เพื่อให้ได้ข้อมูลครบทุนองค์ประกอบกับเจ้าหน้าที่เครือค่าย อบต. ผู้นำชุมชน/ผู้นำกลุ่ม และชุมชนกลุ่มเป้าหมาย

2.2 สังเคราะห์ข้อมูลนักวิจัยร่วมกับสรุปวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสภาพของชุมชน บริบทของชุมชน ลักษณะประชากร ข้อมูลทางด้านกายภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และด้านทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ขั้นตอนที่ 3 การติดตามผล และการรายงานความก้าวหน้าของโครงการ

3.1 การกำกับติดตามผลการดำเนินโครงการวิจัยโดยการใช้กระบวนการในการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานวิจัยแต่ละโครงการเป็นระยะ ๆ เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ และมีการรายงานปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมในแต่ละโครงการ

3.2 สังเคราะห์ผลการดำเนินโครงการย่อยเพื่อการรายงานความก้าวหน้าโครงการโดยการประชุมนักวิจัยเพื่อทำการสังเคราะห์ผลการวิจัยจากกิจกรรมที่นักวิจัยแต่ละโครงการได้มีการดำเนินงานไปแล้ว เพื่อเป็นการทบทวนและสังเคราะห์ผลการวิจัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

ขั้นตอนที่ 4 การสังเคราะห์ผล การถอดบทเรียน และสรุปบทเรียน

4.1 การสังเคราะห์ผล โดยใช้วิธีการสังเคราะห์ด้วยวิธีการบรรยายที่ได้จากบทสรุปของโครงการวิจัยรวบรวมข้อค้นพบของรายงานการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

4.2 การถอดบทเรียน โดยการถอดบทเรียนภาพรวมการดำเนินงานของโครงการวิจัย (Retrospect) เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในอนาคต

4.3 สรุปบทเรียนโดยการสรุปบทเรียนที่ได้จากงานวิจัย ซึ่งเป็นการสรุปบทเรียนระหว่างนักวิจัย เจ้าหน้าที่เครือค่าย อบต. ผู้นำชุมชน/ผู้นำกลุ่ม และชุมชนกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 5 สรุปผล และการรายงานผลการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัยรายงานการวิจัย

5.2 รายงานผล และจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้คณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคสามเส้า (Triangulation) ซึ่งเป็นกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น เนื่องจากเทคนิคสามเส้ามีจุดดำเนินจากการวิจัยเชิงคุณภาพและใช้เพื่อเสริมความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของการวิจัย การใช้เทคนิคสามเส้ามีองค์ประกอบ ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีความหมายทางความคิดในการให้ข้อมูล ประกอบด้วยนักวิจัย เจ้าหน้าที่เครือค่าย อบต. ผู้นำชุมชน/ผู้นำกลุ่ม และชุมชนกลุ่มเป้าหมายที่ร่วมกันศึกษา แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย (Diversity of Sources of Information) เพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลให้เกิดความถูกต้องและแม่นยำ ประกอบด้วยนักวิจัย เจ้าหน้าที่เครือค่าย อบต. ผู้นำชุมชน/ผู้นำกลุ่ม และชุมชนกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้แก่ การบริหารจัดการกลุ่ม การพัฒนามูลค่าสินค้า และช่องทางการจัดจำหน่าย เพื่อการเสริมสร้างการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการ และร่วมพัฒนา

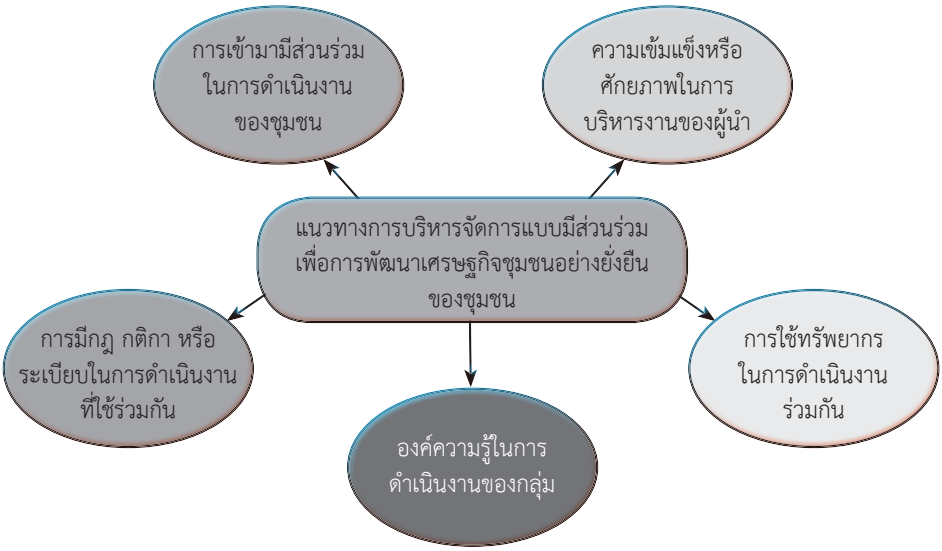
กิจกรรมเพื่อการพัฒนาโดยเรียนรู้ จากการศึกษาชุมชนของตนเอง ศึกษาชุมชนอื่น ๆ การศึกษานอกสถานที่ ตลอดจนกระบวนการมีส่วนร่วม และกิจกรรมอื่น ๆ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม เข้าร่วมกิจกรรมชุมชน การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ และการสังเกต เป็นต้น

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าชุมชมมีการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้การนำของประธานกลุ่ม ซึ่งทำหน้าที่ประสานงานกับสมาชิกกลุ่ม โดยรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนมีแนวทางในการบริหารจัดการกลุ่มแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการกลุ่ม จะมีแนวทางในการดำเนินงานโดยการใช้ผู้นำชุมชน หรือผู้ที่มีความรู้เป็นตัวขับเคลื่อน โดยการให้ผู้นำหรือผู้ที่มีความรู้เป็นประธาน/เป็นหัวหน้ากลุ่มในการดำเนินงาน ส่งผลให้กลุ่มมีความเข้มแข็งมากขึ้น และ 2) กลุ่มที่ยังไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ทำให้กลุ่มมีปัญหา เนื่องจาก ในการดำเนินงานกลุ่มยังขาดผู้นำที่มีจิตอาสาในการขับเคลื่อน ยังมีการมุ่งประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนร่วม ไม่มีการเสียสละเวลา และบุคคลที่เป็นผู้นำหรือประธานกลุ่มจะมาจากบุคคลที่เป็นสมาชิกที่ไม่ใช้ผู้นำภายในชุมชนดังนั้น กระบวนเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านการบริหารจัดการชุมชน พบว่า ชุมชนควรมีการบริหารจัดการกลุ่มร่วมกับโดยผ่านกระบวนการและวิธีการต่าง ๆ ดังนี้ 1.1) การเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของชุมชน 1.2) ความเข้มแข็งหรือศักยภาพในการบริหารงานของผู้นำ 1.3) การมีกฎ กติกา หรือระเบียบในการดำเนินงานที่ใช้ร่วมกัน 1.4) องค์ความรู้ในการดำเนินงานของกลุ่ม และ 1.5) การใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานร่วมกันดังรูปภาพ 1

ภาพ 1 *แนวทางการบริการจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน*

2. ผลการศึกษารูปแบบการเพิ่มมูลค่าสินค้าของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ชุมชนมีรูปแบบการเพิ่มมูลค่าสินค้าที่ภายใต้การบริหารจัดการของผู้นำชุมชนและประธานกลุ่ม ดังนั้นในการเพิ่มมูลค่าสินค้าของชุมชนมีกระบวนการ ดังนี้ 2.1) ชุมชนที่มีผลิตภัณฑ์เดิมจะดำเนินการแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย การสร้างเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ให้เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน การลดต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์ลงโดยการให้ความรู้กับสมาชิกกลุ่ม เช่น วิธีการคิดต้นทุน การจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย และการให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพมากขึ้น และการกำหนดราคาสินค้า เป็นต้น และ 2.2) ชุมชนที่ยังไม่มีผลิตภัณฑ์แต่มีวัตถุดิบภายในชุมชน จะดำเนินการโดยพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มาจากความต้องการของชุมชน ชุมชนสามารถทำได้เองโดยใช้องค์ความรู้ วัตถุดิบ และวิธีการที่มีอยู่ภายในชุมชนซึ่งส่งผลให้ชุมชนมีผลิตภัณฑ์ใหม่เกิดขึ้น

3. ผลการศึกษาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าชุมชนมีการพัฒนาช่องทางการจัดหน่ายสินค้าด้วยวิธีการหลากหลาย ได้แก่ การจำหน่ายสินค้าผ่าน Facebook, Line และการวางจำหน่ายหน้าร้านค้าชุมชน โดยช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าจะได้รับการหนุนเสริมผ่านผู้นำองค์กรหรือผู้กลุ่ม เช่น นายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความกว้างขวางเป็นที่รู้จักของบุคคลหลาย ๆ คน ส่งผลให้สินค้าสามารถจำหน่ายได้เพิ่มขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือชุมชมมีการบริหารจัดการกลุ่มภายใต้การนำของประธานกลุ่ม ซึ่งทำหน้าที่ประสานงานกับสมาชิกกลุ่ม โดยรูปแบบการบริหารจัดการชุมชนมีแนวทางในการบริหารจัดการกลุ่มแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการกลุ่มจะมีแนวทางในการดำเนินงานโดยการใช้ผู้นำชุมชน หรือผู้ที่มีความรู้เป็นตัวขับเคลื่อน โดยการให้ผู้นำหรือผู้ที่มีความรู้เป็นประธาน/เป็นหัวหน้ากลุ่มในการดำเนินงาน ส่งผลให้กลุ่มมีความเข้มแข็งมากขึ้น และ 2) กลุ่มที่ยังไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน ทำให้กลุ่มมีปัญหา เนื่องจาก ในการดำเนินงานกลุ่มยังขาดผู้นำที่มีจิตอาสาในการขับเคลื่อน ยังมีการมุ่งประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนร่วม ไม่มีการเสียสละเวลา และบุคคลที่เป็นผู้นำหรือประธานกลุ่มจะมาจากบุคคลที่เป็นสมาชิกที่ไม่ใช้ผู้นำภายในชุมชน ดังนั้น กระบวนเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านการบริหารจัดการชุมชน พบว่า ชุมชนควรมีการบริหารจัดการกลุ่มร่วมกับโดยผ่านกระบวนการและวิธีการต่าง ๆ ดังนี้ 1.1) การเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของชุมชน 1.2) ความเข้มแข็งหรือศักยภาพในการบริหารงานของผู้นำ 1.3) การมีกฎ กติกา หรือระเบียบในการดำเนินงานที่ใช้ร่วมกัน 1.4) องค์ความรู้ในการดำเนินงานของกลุ่มและ 1.5) การใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานร่วมกันเนื่องจาก ในการบริหารจัดการกลุ่มแต่ละกลุ่มจะมีการขับเคลื่อนกลุ่มโดยประธานกลุ่มหรือผู้นำกลุ่ม ที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสมาชิก การให้คำแนะนำ ช่วยเหลือสมาชิกกลุ่ม ส่งผลให้กลุ่มประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยแนวทางในการบริหารจัดการนั้นผู้นำกลุ่มจะต้องทำหน้าที่ในการบริหารจัดการทั้งภายในกลุ่ม และภายนอกกลุ่ม ซึ่งจะส่งผลให้กลุ่มเกิดความเข้มแข็งในการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของทวี วัชระเกียรติศักดิ์ (2559, น. 43) พบว่า บริบทเชิงพื้นที่ในการดำเนินงานและการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชน มีความพร้อมต่อการพัฒนา แนวทางและการดำเนินการส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนโดยการพัฒนากลุ่มอาชีพ จะต้องสร้างจากภายใน ภายนอก และทั้งภายในและภายนอกชุมชน ตามปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ ความรู้ การยอมรับ ศักดิ์ศรีที่เท่าเทียมของภาคีสมาชิก และการมีชุมชนเป้าหมายเป็นศูนย์กลางของการสร้างความเข้มแข็งโดยที่ผลการดำเนินการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนโดยการพัฒนากลุ่ม

อาชีพเชิงรูปธรรมได้ทำให้มีการพัฒนา จัดตั้งดำเนินงานและขับเคลื่อนการจัดหาทุนของกลุ่มอาชีพในทั้ง 15 หมู่บ้านตามความเหมาะสมและการตัดสินใจของแต่ละชุมชน

2. รูปแบบการเพิ่มมูลค่าสินค้าของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ชุมชนมีรูปแบบการเพิ่มมูลค่าสินค้าที่ภายใต้การบริหารจัดการของผู้นำชุมชนและประธานกลุ่ม ดังนั้นในการเพิ่มมูลค่าสินค้าของชุมชนมีกระบวนการ ดังนี้ 2.1) ชุมชนที่มีผลิตภัณฑ์เดิมจะดำเนินการแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย การสร้างเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ให้เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน การลดต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์ลงโดยการให้ความรู้กับสมาชิกกลุ่ม เช่น วิธีการคิดต้นทุน การจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย และการให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพมากขึ้นและการกำหนดราคาสินค้า เป็นต้น และ 2.2) ชุมชนที่ยังไม่มีผลิตภัณฑ์แต่มีวัตถุดิบภายในชุมชน จะดำเนินการโดยพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มาจากความต้องการของชุมชน ชุมชนสามารถทำได้เอง โดยใช้องค์ความรู้ วัตถุดิบ และวิธีการที่มีอยู่ภายในชุมชน ซึ่งส่งผลให้ชุมชนมีผลิตภัณฑ์ใหม่เกิดขึ้นเนื่องจากการเพิ่มมูลค่าสินค้าของชุมชน เป็นรูปแบบของการการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ด้วยการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามศักยภาพของตนเองที่มีอยู่ภายในชุมชน พร้อมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการดำเนินงานที่จะนำมาช่วยในการส่งเสริมให้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น มีการร่วมกันคิด ตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานนั้น ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของสุจินดา เจียมศรีพงษ์ และปิยวัน เพชรหมี (2560, น. 62) พบว่า เอกลักษณ์ของลวดลายผ้าไทยโบราณของกลุ่มบ้านภูผักไช่นั้น เป็นผ้าซิ่นหัวแดงตีนก่าน มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวมีลายจำนวน 12 ลายบนผืนเดียวกัน ได้แก่ ลายนาค ลายหงส์ ลายหมากจับ (เดี่ยว/คู่) ลายตุ้ม ลายขอ ลายหอประสาท ลายเอี่ยว ลายเปีย ลายเฟี่ยง (คว่ำ/หงาย) ลายคั่น ลายดอกแก้ว ลายดอกผักแว่น เรียกว่า ลายหมี่ครัว และแนวทางในการสร้างมูลค่าเพิ่มสู่เชิงพาณิชย์เน้นการสร้างคุณค่าทางด้านผลิตภัณฑ์จาก 5 แนวทาง คือ การปรับลดจำนวนลวดลายบนผืนผ้าลง การพัฒนาลายเดียวให้เป็นลายใหม่ จนได้พัฒนาเป็นลายดอกผักแว่น และลายหอปราสาทเป็นหมอนอิง โซฟา ที่ใส่ไอแพท เป็นต้น และการสร้างโลโก้ให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าทอเพื่อสร้างการจดจำ

3. ช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าในการพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าของชุมชน ชุมชนมีการพัฒนาช่องทางการจัดหน่ายสินค้าด้วยวิธีการหลากหลาย ได้แก่ การจำหน่ายสินค้าผ่าน Facebook, Line และการวางจำหน่ายหน้าร้านค้าชุมชน โดยช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าจะได้รับการหนุนเสริมผ่านผู้นำองค์กรหรือผู้กลุ่ม เช่น นายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความกว้างขวางเป็น

ที่รู้จักของบุคคลหลาย ๆ คน ส่งผลให้สินค้าสามารถจำหน่ายได้เพิ่มขึ้น เนื่องจาก ในการจัดจำหน่ายสินค้าของชุมชน ชุมชนต้องมีการพัฒนาช่องทางในการจัดจำหน่ายสินค้าให้มีความหลากหลายโดยอาศัยช่องทางต่าง ๆ ผ่าน โซเชียลมีเดียต่าง ๆ (Social Media) ได้แก่ Facebook, Line ซึ่งจะส่งผลให้สินค้าของชุมชนเข้าถึงมือผู้บริโภคได้เร็วขึ้น นอกจากนั้นช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าประเภทหน้าร้านยังถือได้ว่าเป็นช่องทางที่มีความน่าสนใจอีกหนึ่งช่องทาง เนื่องจากเป็นช่องทางที่ทำให้ผู้บริโภคหรือลูกค้าสามารถจับ และมองเห็นสินค้าตัวจริงได้จะส่งผลให้ผู้บริโภคหรือลูกค้าได้รับความพึงพอใจหรือชอบใจในผลิตภัณฑ์นั้น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยประสิทธิ์ รัตนภัณฑ์ และคณะ (2561, น. 42) พบว่า แนวทางการพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายโดยการดำเนินการลักษณะโครงการพี่ช่วยน้อง เป็นการดำเนินการในลักษณะที่ผู้ประกอบการที่มีช่องทางการตลาดที่มีศักยภาพให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการอื่น ๆ ควรพัฒนาด้านการจัดวางสินค้าบนชั้นวางให้มีความโดดเด่น ควรมีศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนซึ่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์หลากหลาย เพื่อสามารถดึงดูดความสนใจของลูกค้าหรือนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น ส่วนการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหารต้องเน้นคุณภาพ และมาตรฐานของตัวสินค้ามีความแตกต่างมีเอกลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของลูกค่า และต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้นำชุมชนควรมีการนำรูปแบบการบริหารจัดการไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความสำเร็จเพิ่มมากขึ้น

1.2 ผู้นำชุมชนควรนำกระบวนการเพิ่มมูลค่าสินค้าไปพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ของชุมชนเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายได้

1.3 ผู้นำชุมชนควรเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการระหว่างกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานกับกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานเพื่อให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง

2.2 ควรศึกษามาตรฐานคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการเพิ่มมูลค่าสินค้าของชุมชนแต่ละพื้นที่

2.3 ควรศึกษาการยกระดับผลิตภัณฑ์ของชุมชนให้เป็นผลิตภัณฑ์ของตำบลเพื่อสร้างมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์

เอกสารอ้างอิง

ทวี วัชระเกียรติศักดิ์. (2559). “การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนโดยการพัฒนากลุ่มอาชีพในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพลสงคราม อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา” *วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.* 5(1): 43-54.

วชิราภรณ์ สุรธนะสกุล และคณะ. (2560). “รูปแบบการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยวิทยาลัยชุมชน.” *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.* 13(2) : 91 - 112.

วุฒิชัยสายบุญจวง. (2561). “ชุมชนเข้มแข็งในทัศนะของชาวชุมชนกรณีศึกษาบ้านปลายคลองบางโพธิ์เหนือหมู่ที่ 3 ตำบลบางโพธิ์เหนืออำเภอสามโคกจังหวัดปทุมธานี.” *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์).* 8(1) : 119 - 129.

ประสิทธิ์ รัตนภัณฑ์ และคณะ. (2561). “การพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายและการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหารในจังหวัดสงขลา.” *Journal of Community Development Research (Humanities and Social Sciences).* 11(4) : 42 - 51.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

_____. (2560ก). *ร่างยุทธศาสตร์ระยะ 20 ปี.* ค้นเมื่อ 28 กันยายน 2560, จาก: www.nesdb.go.th.

สุจินดา เจียมศรีพงษ์ และปิยวัน เพชรหมี. (2560ข). “การสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย : กรณีศึกษาผ้าทอลายโบราณ.” *Journal of Community Development Research (Humanities and Social Sciences).* 10(4) : 62 - 85.

การพัฒนาสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กูรรอตูอัยนี หะยีอับดลุเลาะ[1]/ ณัฏฐพงศ์ กาญจนฉายา[2]/ ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ[3]

[1] นักศึกษาหลักสูตร ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

[2] ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

[3] ภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อีเมล: Ainee.an125@gmail.com

รับต้นฉบับ 25 ตุลาคม 2562; ปรับแก้ไข 20 พฤศจิกายน 2562; รับตีพิมพ์ 27 พฤศจิกายน 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาผลการสร้างสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อศึกษาผลการใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแสงธรรมวิทยา อ.สุไหงโก-ลก จ.นราธิวาส จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน และกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย (1) สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (2) แผนการจัดการเรียนรู้เทคโนโลยีเสมือนจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (3) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ (4) แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนผ่านสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test แบบไม่อิสระ และ t-test แบบอิสระ

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลเฉลี่ย 4.51 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบวิชา

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ($\overline{X}$ =3.71)

คำสำคัญ

เทคโนโลยีเสมือนจริง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

Development of Instructional Augmented Reality Media in English Language Teaching for Grade 11 Students

Kurotuainee Hajiabdulloh [1]/ Nuttaphong Kanchanachaya [2]/ Narongsak Roebkorb [3]

[1]Master of Educational Technology and Communications, Faculty of Education, Prince of Songkla University

[2]Department of Educational Technology, Faculty of Education, Prince of Songkla University

[3]Department of Educational Evaluation and Research, Faculty of Education, Prince of Songkla University

Email: Ainee.an125@gmail.com

Received 25 October 2019; Revised 20 November 2019; Accepted 27 November 2019

Abstract

The objectives of this research were to 1) Develop Instructional Augmented Reality Media in English language teaching for grade 11 students, 2) study the effect of using Augmented Reality Media in English language teaching for grade 11 students, 3) investigate the student attitude toward Instructional Augmented Reality Media in English language teaching for grade 11 students. The samples of the study were 60 students of Saengtham Wittaya School, Sungaikolok, Narathiwat devided to 2 groups (control group 30 students and experimental group 30 students). The research instruments consisted of : (1) the Instructional Augmented Reality Media in English language teaching for grade 11 students, (2) the learning achievement test in English language teaching for grade 11 students, (3) lesson plan quality on the augmented reality in English language teaching for grade 11 students, (4) the assessment of student attitude toward Instructional Augmented Reality Media in English language teaching for grade 11 students. Data was analyzed using average ($\overline{x}$), standard deviation (S.D.) t-test dependent and t-test independent.

The results of the study were as follows:

1. The average result of Instructional Augmented Reality Media in English language teaching for grade 11 students was at very good level.

2. The learning achievement of students who were studying by using Instructional Augmented Reality Media in English language teaching for grade 11 the students was higher than the students in normal studying statistically significant at .01 level.

3. The students' attitude toward Instructional Augmented Reality Media in English language teaching for grade 11 students was in a very satisfied level.

Keywords

Augmented reality, Learning achievement, Attitude

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลและเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ใช้ในการสื่อสารกับประชาคมโลกได้อย่างไร้ขีดจำกัด ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และความรู้ในแขนงต่าง ๆ ดังนั้นประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษมาโดยตลอด เห็นได้จากการจัดการศึกษาของชาติกำหนดให้มีการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับต่าง ๆ มาเป็นเวลานาน เพื่อให้ประชากรของชาติสามารถสื่อสารกับนานาชาติด้วยภาษาอังกฤษ ทั้งทาง ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน (นงสมร พงษ์พานิช, 2554) การเรียนการสอนในสังคมปัจจุบัน การเรียนภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่าย ทำให้ภาษาอังกฤษถูกกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

จากการลงพื้นที่สำรวจ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแสงธรรมวิทยา มีปัญหาในรายวิชาภาษาอังกฤษ เนื่องจาก นักเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจ ด้านคำศัพท์ ส่งผลให้มีปัญหาต่อผลการเรียน และการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในเรื่องของเทศกาลวัฒนธรรม ที่มีเนื้อหาเน้นเรื่องการทำความเข้าใจ อย่างลึกซึ้งถึงความหมาย การปฏิบัติของแต่ละเทศกาล จึงเป็นเรื่องอยากที่ผู้สอนจะอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจได้อย่างชัดเจน ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ส่งผลให้คะแนนการทำแบบฝึกหัดท้ายคาบน้อยไปด้วย ทั้งนี้อาจเพราะทางโรงเรียนยังไม่มีสื่อการสอนที่จะนำมาใช้สอน ในหัวข้อดังกล่าวให้ผู้เรียนเข้าใจ มองเห็นเป็นรูปธรรมด้วยก็เป็นได้ และผลสรุปการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558 พบว่า สาระที่โรงเรียนควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ได้แก่ 1) ภาษาและวัฒนธรรม 2) ภาษาเพื่อการสื่อสาร 3) ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก 4) ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งสาระภาษาเพื่อการสื่อสาร คะแนนเต็ม 100 คะแนน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.99 ซึ่งถือว่าน้อยมากควรแก้ไขอย่างเร่งด่วน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2558)

ในปัจจุบันเทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยแก้ปัญหาทางด้านการศึกษาให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ไม่ว่าจะเป็นการบริหาร การจัดการเรียนการสอน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการนำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนรู้แก่ผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) เทคโนโลยีเสมือนจริงเป็นเทคโนโลยีที่ผสมโลกของความจริง (Real World) เข้ากับโลกเสมือน (Virtual World) โดยใช้วิธีซ้อนภาพสามมิติที่อยู่ในโลกเสมือน ไปอยู่บนภาพที่เห็นจริงๆ ในโลกของความเป็นจริง ผ่านกล้องบนสมาร์ทโฟน หรืออุปกรณ์อื่นๆ และแสดงผล ณ เวลาจริง เทคโนโลยีเสมือนจริงกำลังจะเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในชีวิตประจำวันของสังคมที่จะเต็มไปด้วย สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น Google Glass (รักษพล ธนานุวงศ์, 2553) เทคโนโลยีเสมือนจริงเป็นประเภทหนึ่งของเทคโนโลยีความจริงเสมือนที่มีการนำระบบความจริงเสมือนมาผนวกกับเทคโนโลยีภาพเพื่อสร้างสิ่งที่เสมือนจริงให้กับผู้ใช้แบบเฟรมต่อเฟรม ด้วยเทคนิคทางด้านคอมพิวเตอร์กราฟิก (พนิดา ตันสิริ, 2553)

จากปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจิรงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่น่าตื่นเต้น ช่วยอธิบายเนื้อหาที่เข้าใจยากให้เห็นภาพได้มากขึ้น ทำให้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น และผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้แม้ว่าสิ่งนั้นไม่ได้อยู่ในห้องเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจิรงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาผลการสร้างสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2. ศึกษาผลการใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง เทศกาลสำคัญ (Festival) ของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยแบ่งเป็น 2 เทศกาล ดังนี้

1.1 อีดิลฟิตรี

1.2 อีดิลอัฎฮา

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนแสงธรรมวิทยา จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จำนวน 315 คน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนแสงธรรมวิทยา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดนราธิวาส จำนวน 60 คน วิธีการโดยสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) แบ่งได้ ดังนี้

3.1 กลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติ จำนวน 30 คน

3.2 กลุ่มทดลองที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่

4.1.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง

4.1.2 การจัดการเรียนรู้โดยการเรียนแบบปกติ

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ, ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการทดลอง

วิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดำเนินการวิจัยรูปแบบมีชื่อว่า Nonrandomized Control Group Pretest – Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีผลเฉลี่ย ($\overline{x}$) เท่ากับ 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.46 ซึ่งอยู่ระดับคุณภาพดีมากและทดสอบหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E1/E2 พบว่ามีค่าเท่ากับ 81.90 /81.22

2. แผนการจัดการเรียนรู้ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญมีผลเฉลี่ย ($\overline{x}$) เท่ากับ 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.52

3. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.75 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 1.60

4. แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนผ่านสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5ผู้เชี่ยวชาญ 3 ตรวจสอบประเมินความสอดคล้อง (Index of Item- Objective Congruence หรือ IOC) มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมันของแบบสอบถามความพึงพอใจ เท่ากับ .72

เก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือหนังสือจากภาควิชาการเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนแสงธรรมวิทยา จังหวัดนราธิวาส สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยเลือกทำการวิจัย เพื่อขออนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ผู้เรียนที่ศึกษาทราบ และอธิบายถึงบทบาทหน้าที่ของนักเรียนและผู้วิจัย

3. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนโดยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านสื่อการสอนเสมือนจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กรอกคะแนนในแบบบันทึกคะแนนก่อนเรียน และนำแบบบันทึกคะแนนส่งครูผู้สอน

4. ดำเนินจัดกิจกรรมการเรียนรู้เวลา 3 คาบ คาบละ 50 นาที และทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนของแต่ละคาบ พร้อมกรอกคะแนนในแบบบันทึกคะแนนระหว่างเรียนทุกคาบเรียน

5. หลังจากนักเรียนเรียนเนื้อหาจบโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับที่ทดลองก่อนเรียน

6. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนผ่านสื่อการสอนเสมือนจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

7. ผู้วิจัยทำการตรวจผลการสอบ และรวบรวมคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านสื่อการสอนเสมือนจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

8. นำข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ประมวลผลและเรียบเรียงนำเสนอในรูปความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานคือค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test dependent) และวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนแบบปกติกับที่เรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การทดสอบ (t-Independent) หลังจากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความพึงพอใจทางการเรียนโดยผ่านสื่อการสอนเสมือนจริงโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานคือค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบวัดความพึงพอใจ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ผลประเมินคุณภาพสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก

ตาราง 1 ผลการประเมินคุณภาพสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
ด้านการจัดรูปแบบการ์ด	4.38	0.44	ดี
ด้านการใช้งานสื่อเทคโนโลยีเหมือนจริง	4.58	0.44	ดีมาก
ด้านภาพและเสียงสื่อเทคโนโลยีเหมือนจริง	4.57	0.49	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด	4.51	0.46	ดีมาก

จากตาราง 1พบว่า ผลการประเมินคุณภาพสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาพรวมของสื่ออยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.46 และเมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละด้านพบว่า คุณภาพด้านการจัดรูปแบบการ์ดอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)เท่ากับ 0.44 คุณภาพด้านการใช้งานสื่อเทคโนโลยีเหมือนจริงอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.58และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.44 และด้านภาพและเสียงสื่อเทคโนโลยีเหมือนจริงอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.49

2. ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนแบบปกติกับนักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตาราง 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของนักเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนแบบปกติกับนักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กลุ่ม	n	$\overline{X}$	S.D.	t-test	P-Value
ก่อนเรียน (ควบคุม)	30	28.00	8.28	.29	.39
ก่อนเรียน (ทดลอง)	30	28.56	6.41		

จากตาราง 2 พบว่าผลการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนทั้งสองกลุ่ม ระหว่างนักเรียนที่เรียนแบบปกติกับนักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ของคะแนนก่อนเรียน (กลุ่มควบคุม) ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 28.00 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 8.28 และค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ของคะแนนก่อนเรียน(กลุ่มทดลอง) ที่ได้จากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเท่ากับ 28.56 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 6.41 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ของคะแนนทดสอบระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนทั้งสองกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเทคโนโลยีเสมือนจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่ม	n	$\overline{X}$	S.D.	t-test	P-Value
ก่อนเรียน (ควบคุม)	30	28.00	8.28	39.74	.000
หลังเรียน (ควบคุม)	30	67.55	10.57		

จากตาราง 3 พบว่าผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบปกติ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ของคะแนนนักเรียนก่อนเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทคโนโลยีเสมือนจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับ 28.00 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 8.28 และค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ของคะแนนหลังเรียนที่ได้จากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเทคโนโลยีเสมือนจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับ 67.55 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 10.57 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบผลการศึกษา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่ม	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	P-Value
ก่อนเรียน (ทดลอง)	30	28.56	6.41	39.75	.000
หลังเรียน (ทดลอง)	30	86.67	5.25		

จากตาราง 4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนที่โดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 5 ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนแบบปกติกับนักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กลุ่ม	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	P-Value
หลังเรียน (ควบคุม)	30	67.55	10.57	8.86	.000
หลังเรียน (ทดลอง)	30	86.67	5.25		

จากตาราง 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนขั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตารางที่ 6 ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยผ่านสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	เนื้อหาส่งเสริมความเข้าใจของผู้เรียน	4.40	0.58	มาก
2	เนื้อหาสอดคล้องกับภาพประกอบ	4.55	0.50	มากที่สุด
3	เนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน	4.50	0.59	มาก

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
4	ได้รับความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น	4.35	0.57	มาก
5	เนื้อหามีประโยชน์สามารถประยุกต์ในชีวิตจริงได้	3.80	0.68	มาก
6	คำอธิบายในการใช้ชัดเจน	4.30	0.46	มาก
7	สื่อใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน	4.70	0.46	มากที่สุด
8	รูปแบบของสื่อมีความแปลกใหม่ กระตุ้นความสนใจ	4.30	0.46	มาก
9	สื่อมีความสวยงาม ทันสมัย	4.45	0.50	มาก
10	สื่อทำให้เกิดความสนุกสนาน	4.40	0.49	มาก
11	การนำเสนอต่อเนื่อง	3.95	0.38	มาก
12	ทำให้เข้าใจเนื้อหาเร็วขึ้น	4.45	0.59	มาก
13	สามารถตรวจคำตอบได้ด้วยตนเอง	4.05	0.59	มาก
14	สะดวกในการเรียน	4.35	0.48	มาก
15	ทบทวนเนื้อหาเองได้	4.25	0.43	ปานกลาง
16	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.40	0.49	มาก
17	นักเรียนได้ฝึกทักษะจากบทเรียน AR Code ได้มากขึ้น	4.55	0.50	มากที่สุด
18	ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา	4.85	0.36	มากที่สุด
19	เวลาในแต่ละตอนมีความเหมาะสม	4.40	0.49	มาก
20	ความพอใจของสื่อในเรียนการเรียนการสอน	4.50	0.50	มาก
	ภาพรวม	**3.71**	**0.16**	**มาก**

จากตาราง 6 พบว่า ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยผ่านสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 3.71 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ระดับมาก 15 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 5 ผลเฉลี่ย 4.51 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบวิชาภาษาอังกฤษ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ย 3.71 อยู่ในระดับพอใจมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการสร้างสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า โดยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน มีผลเฉลี่ย ($\overline{x}$) เท่ากับ 4.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ0.46 ซึ่งอยู่ระดับคุณภาพดีมาก เนื่องจากสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบโดยอาศัยสมมุติฐานและหลักเหตุผล มีการศึกษาข้อมูล วางแผนกำหนดสิ่งที่ต้องปฏิบัติหลายขั้นตอนเพื่อให้ได้สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพที่สุด ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ และตัดสินใจอย่างละเอียด โดยได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคโนโลยีการศึกษา นอกจากนี้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ยังผ่านกระบวนการผลิตจากหลากหลายโปรแกรม ให้ได้มาซึ่งสื่อการสอนใหม่ๆ ที่ผู้เรียนสามารถสัมผัสจากการเรียนด้วยตนเองจากประสบการณ์ตรงที่อยู่ในสภาพแวดล้อมในขณะนั้น สะดวกและง่ายในการใช้งาน ที่ประกอบไปด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงบรรยาย เสียงดนตรีและภาพเคลื่อนไหวซึ่งสอดคล้องกับ สมชาย รัตนทองคำ (2556) กล่าวว่า การทำงานเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ที่มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเนื้อหาและวางแผนอย่างเป็นลำดับขั้นจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่มีความน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ วิวัฒน์ มีสุวรรณ์ (2554) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาสื่อการสอนเสมือนจริง โดยการศึกษาข้อมูลเนื้อหาในรูปแบบความจริงเสมือนให้สอดคล้องกับบริบทของโลกจริง ทำการวิเคราะห์เนื้อหา โดยเฉาะการสร้างภาพดิจิทัลที่เป็นภาพสามมิติให้เหมาะ ผู้ใช้มีความสะดวกต่อการใช้งาน และตรงตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่นำเสนอ ซึ่งต้องเป็นลักษณะที่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ได้ปฏิสัมพันธ์กับความจริงเสมือน สอดคล้องกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ที่เชื่อว่า การเรียนรู้ หรือการสร้างความรู้ เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน

โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ โดยการนำประสบการณ์หรือสิ่งที่พบเห็นในสิ่งแวดล้อมหรือสารสนเทศใหม่ที่ได้รับมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม มาสร้างเป็น ความเข้าใจของตนเอง หรือ เรียกว่า โครงสร้างทางปัญญาดังนั้น จะมุ่งเน้นการสร้างความรู้ใหม่อย่างเหมาะสมของแต่ละบุคคล และเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญในการสร้างความหมายตามความเป็นจริง (Duffy and Cunningham, 1996)

2. จากวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบปกติกับเรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\overline{x}$) ของคะแนนหลังเรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริง (กลุ่มทดลอง) เท่ากับ 86.67 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 5.25 และค่าเฉลี่ย ($\overline{x}$) ของคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้เรียนแบบปกติ (กลุ่มควบคุม) เท่ากับ 67.55 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 10.57 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบหลังเรียน ผลการวิเคราะห์พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (กลุ่มทดลอง) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการจัดการเรียนรู้เรียนแบบปกติ (กลุ่มควบคุม) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจาก นำเสนอด้วยเนื้อหาที่เป็นแอนิเมชั่นสั้น ๆ แต่ได้ใจความ ตามลำดับขั้นตอน เนื้อเรื่องมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการใช้ภาพเคลื่อนไหว และเสียงในการอธิบายเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียน และเพื่อเพิ่มความเข้าใจในบทเรียน อีกทั้งยังเป็นการสร้างประสบการณ์ใหม่ๆในการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสนใจและตั้งใจเรียนมากขึ้นจึงทำให้ผลการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับเขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม (2552) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย เกิดความสนใจและตั้งใจที่จะเรียนรู้ รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุดซึ่งนำไปสู่เรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

3. จากวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิเคราะห์พบว่า ความคิดเห็นนักเรียนโดยรวมเท่ากับ 3.71 อยู่ในเกณฑ์ระดับความพึงพอใจมาก เนื่องจาก เนื้อหาสาระชัดเจนทำให้นักเรียนเข้าใจง่ายจากสื่อการสอนเสมือนจริงมากขึ้น และสื่อการสอนเสมือนจริงยังมีแรงจูงใจในการเรียนมากกว่าปกติและสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเอง จากสื่อการสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดความน่าสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ แสดงว่าสื่อการสอนเสมือนจริงประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยพัฒนาสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Maslow (n.d.) กล่าวว่า นักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม ให้ทัศนะเกี่ยวกับการจูงใจว่า เครื่องล่อหรือสิ่งล่อใจ (Incentive) โดยเฉพาะผลที่จะได้มีความสำคัญในการจูงใจบุคคล

ให้มีพฤติกรรมเกิดขึ้น สิ่งล่อใจที่ดีจะต้องสามารถดึงดูดให้อยากกระทำ และมีความพึงพอใจที่ได้รับหลังจากการกระทำเสร็จสิ้นลง นักจิตวิทยากลุ่มนี้จึงให้ความสำคัญของการจูงใจภายนอกมาก ซึ่งสอดคล้องกับชวนพิศ จะรา (2556) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนด้วยสื่อการสอนเสมือนจริง มีส่วนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความตั้งใจ และสนใจเรียน อาจเป็นเพราะนำเสนอเนื้อหาในแบบที่แปลกใหม่ ที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งเนื้อหามีความชัดเจนและเข้าใจง่าย ซึ่งสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ ศรีฟ้า (2556) กล่าวว่า การทำสื่อการสอนเสมือนจริงมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ปรากฏว่า ผู้เรียนมีความสนใจต่อสื่อการสอนเสมือนจริงอยู่ในระดับมากที่สุด และสามารถสร้างเป็นสื่อการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมในการออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้เป็นอย่างดี และยังสอดคล้องกับปราณี อ่อนศรี (2552) พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ระดับความพึงพอใจมาก เนื่องจาก เนื้อหาที่เรียนมีความชัดเจน ต่อเนื่องและเข้าใจง่าย ผู้เรียนได้มีการผ่อนคลายก่อนเข้าสู่บทเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการวิจัย พบว่า ในขั้นเตรียมลงแอพพลิเคชั่นใช้เวลาค่อนข้างมาก ดังนั้น ก่อนทำการเรียนก่อนโดยใช้สื่อการสอนเสมือนจริง ครูควรชี้แจง และแนะนำการใช้เบื้องต้นแก่นักเรียน หรือให้นักเรียนอ่านวิธีการใช้อย่างเข้า เพื่อความรวดเร็วในการติดตั้ง

2. จากการศึกษาเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับสื่อการสอนเสมือนจริง พบว่า สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนที่หลากหลาย ดังนั้น ผู้สอนสามารถนำรูปแบบการเรียนรู้จากสื่อการสอนเสมือนจริงไปประยุกต์ร่วมกับรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนอื่น ๆ ได้ตามเหมาะสมเช่น นำมาทำเป็นสื่อการสอนสำหรับการฝึกอ่าน ฝึกเขียน เป็นการเรียนรู้ที่ลงมือปฏิบัติตามสื่อการสอน เป็นต้น

3. จากการนำสื่อการสอนเสมือนจริงไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า สมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ตบางเครื่องเกิดการขัดข้องระหว่างการทดลอง สาเหตุเป็นเพราะว่า ความจำเครื่องน้อย แอนดรอยเวอร์ชั่นต่ำ ดังนั้น ผู้สอนต้องเตรียมสมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ต ที่มีความจำเพียงต่อการอัพโหลดแอพพลิเคชั่น และแอนดรอยเวอร์ชั่นตั้งแต่ 4.0 ขึ้นไป เพราะส่งผลต่อความเสถียรของแอพพลิเคชั่นและควรมีอุปกรณ์ประเภทหูฟังหรือลำโพงสำหรับการฟังเสียงจากวีดิโอให้เพียงพอต่อการใช้การเพื่อความสะดวกในการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มหัวข้อเรื่องของการเรียนรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับรายวิชาภาษาอังกฤษให้มากกว่าที่ใช้ในงานวิจัยเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสื่อการสอนเสมือนจริงเพื่อใช้ประกอบการสอนในรายวิชาต่าง ๆเช่น ออกแบบการเรียนการสอนการอ่าน พูด ฟัง เขียนในรายวิชาภาษาไทย สถานการณ์จำลองของงรายวิชาวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

3. ศึกษาคุณลักษณะที่ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนจากง่ายไปยาก และสอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน

4. เพิ่มคุณลักษณะของผู้เรียนมีความเป็นอิสระในการเลือกบทเรียนในการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กิดานันท์ มลิทอง. (2548). *เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.

เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม (2552). การเรียนรู้ด้วยการนำตัวเองบนเครือข่าย. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา*, 32 (1), 6-13.

ชิดชนก เชิงเชาว์. (2539). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ชวนพิศ จะรา (2556). *การพัฒนาการเรียนด้วยเทคโนโลยีประสารความจริง (AR) ร่วมกับหนังสือนิทานสองภาษาโดยใช้กระบวรการกลุ่มเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาด้านการฟังของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมหาบัณฑิต. มหาวิทาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี.

นารีรัตน์ รักวิจิตรกุล. (2531). *การวางแผนและการประเมินโครงการศึกษาผู้ใหญ่*. มหาสารคาม: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นงสมร พงษ์พานิช. (2554). การศึกษาปัญหาของการพูดภาษาอังกฤษในการสื่อสารด้วยวาจาของนิสิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา. *วารสารมนุษยศาสตร์*, 18(1), 85-97.

ปราณี อ่อนศรี (2552).*การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานของนักเรียนพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก*. ปริญญานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พนิดา ตันศิริ. (2553). *โลกเสมือนผสานโลกจริง Augmented Reality*. ค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2559, จาก http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive

ไพฑูรย์ ศรีฟ้า (2556). *เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง Augmented Reality เพื่อทำการวิจัยและผลงานทางวิชาการ.* กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รักษพล ธนานุวงศ์. (2553). *สื่อเสริมการเรียนรู้ โลกเสมือนผสมโลกจริง (Augmented Reality) เรื่อง การจมและการลอย*. ค้นเมื่อ 15 กันยายน 2559, จาก http://secondsci.ipst.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id=336:armedia&catid=19:2009-05-04-05-01-56&Itemid=34.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

วิวัฒน์ มีสุวรรณ์. (2554). การเรียนรู้ด้วยการสร้างโลกเสมือนผสานโลกจริง AUGMENTED REALITY TECHNOLOGY FOR LEARNING. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 16(1), 149-157.

วิวัฒน์ มีสุวรรณ์. (2556). *การออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี ออคเมดเต็ดเรียลลิตี้ Augmented Aeality*.กรุงเทพมหานคร: จุลดิศการพิมพ์.

ศุษมา แสนปากดี. (2557). *การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงในบอร์ดประชาสัมพันธ์ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. ในการประชุมวิชาการ มหาสารคามวิจัยครั้งที่ 10,11-12 กันยายน 2557. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2558). *ผลสรุปการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)*. ค้นเมื่อ 20 กันยายน 2560,จากhttps://www.niets.or.th/th/.

สมชาย รัตนทองคำ. (2556). *ทฤษฎีการเรียนรู้ของนักการศึกษา ที่นำมาใช้พัฒนาด้านการเรียนการสอน*. ค้นเมื่อ 22 กันยายน 2562, จาก http://www. oknation.nationtv.tv/blog/.

Bruner, J. (1960). *ทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนของบรูเนอร์ (Bruner's Theory of Instruction)*. ค้นเมื่อ 20 กันยายน 2562, จาก http://edutech14.blogspot.com/blog-post_23.html.

Duffy, T. M. and Cunningham, D. J. (1996). *ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์*. ค้นเมื่อ 22 กันยายน 2562, จาก : https://krumamcom.wordpress.com/ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์/.

Maslow (n.d.). จิตวิทยาการศึกษา : *ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์.* ค้นเมื่อ 20 กันยายน 2562, จาก https://www.krupatom.com/มาสโลว์/.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

The Development of Undergraduate Students' English Listening Comprehension Using the Preparation-Familiarization-Assessment Process

Kusuma Ruangpattanakul
International English Program, The Faculty of Humanities and Social Sciences
Thepsatri Rajabhat University
E-mail: kusumakeab88@yahoo.com

Abstract

Not only has listening, over a few decades, been considered as an essential skill for effective interactive communication, but it has also been required by those who learn English as a foreign/second language for their accurate interpretation and responses. This study therefore aimed to develop students' English listening comprehension using the Preparation-Familiarization-Assessment Process as referred to the PFA Process and to study factors affecting listening fluency achievement. The subject of this research included 34 freshman students majoring in Business Management at Thepsatri Rajabhat University, Thailand. The research was carried out as a one group experimental study in the second semester of academic year 2018. The instruments for the study involved the PFA Process, pre-posttest and semi-structured interview. The data were analyzed by mean, standard deviation, t-test and document analysis. The factors affecting students' listening fluency achievement were collected by semi-structured interview. The results indicated that the students' listening comprehension was significantly improved at .01 level. For the factors affecting students' listening fluency achievement, it was found that repetition, background knowledge and vocabulary awareness were effective aspects to support their success in listening tasks.

Keywords

Listening comprehension, Factors affecting listening achievement, The PFA Process.

การพัฒนาการฟังเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาโดยใช้กระบวนการ Preparation – Familiarization – Assessment Process

กุสุมา เรืองพัฒนกูล
อาจารย์ประจำสาขาภาษาอังกฤษ หลักสูตรภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
อีเมล : kusumakeab88@yahoo.com

บทคัดย่อ

การฟังไม่เพียงเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากกว่าทศวรรษ แต่ยังเป็นทักษะที่ต้องการสำหรับผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองเพื่อการตีความหมายและการตอบสนองที่แม่นยำถูกต้อง ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กระบวนการ Preparation – Familiarization – Assessment หรือเรียกย่อว่า PFA Process และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 34 คน การวิจัยนี้เป็นการศึกษากลุ่มทดลองเดี่ยวและดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยกระบวนการ PFA แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เอกสาร สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการฟังใช้การสัมภาษณ์เก็บข้อมู ลโดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า การฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาพัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการฟังคือ การฟังซ้ำ ความรู้เดิม และความรู้คำศัพท์

คำสำคัญ

การฟังเพื่อความเข้าใจ ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง กระบวนการ PFA

Statement and Significance of the Problems

English listening is one of the four micro skills essential for effective communication in the international community. It is necessary for acquiring insight and information and achieving success in communication with others (Hayrapetyan, 2016). The effective communication will be arisen when listeners are able to understand what they are listening to and give appropriate responses orally (Tavil, 2010). In Thailand, students have learned and used English as a foreign language (EFL) for many decades but the majority of graduates are unable to communicate English effectively especially in real situations with international speakers (Boonkit, 2010). The cause of their inability to communicate English might be incomprehensible listening to interlocutors. Jafari & Hashim (2012) mentioned about the factors affecting students' inability of listening English that include text genre and length, complexity of syntactic structure, limited second language (L2) vocabulary, phonological problems, unfamiliar accents, fast speech rate, and lack of background knowledge. Hence, students are unable to produce any responses to international speakers when they suffer aforementioned problems since they need to employ syntactic structure to organize the utterance they are hearing and retrieve their background knowledge to interpret what is transferred by speakers (Gulec & Durmms, 2014). Considering previously mentioned factors, they can be grouped into two aspects, linguistic knowledge (e.g., phonological, lexical, syntactic, semantic and pragmatic) and nonlinguistic knowledge (e.g., background knowledge or topic familiarity) category (Stæhr, 2009). To facilitate listening instruction and improve students' listening comprehension, instructors can adopt a variety of listening teaching approaches and suitable supplementary materials that support and enhance students' knowledge in both aspects.

To enhance students' listening comprehension, some research was conducted focusing on familiarization. Wasuntarasobhit & Chinkumtornwong (1999) conducted the study to improve their students' listening comprehension through familiarization with

features of spoken English. The measurement was corrected from comparison between the outcome of the pretest and posttest. During the experiment, the students were intensively trained in recognizing three specific pronunciation features: stress, linking and vowel reduction. The result revealed that most of the students earned higher posttest scores and therefore it could be mentioned that familiarization with spoken English training was an effective technique for improving listening comprehension. Additionally, Adank et al (2009)investigated the relative processing cost associated with comprehension of an unfamiliar native accent under adverse listening condition. The result of the study found that the listeners who were assumed to be familiar with Standard English and unfamiliar with Glaswegian English made more errors and showed slower response time for moderate signal-to- noise ratios for Glaswegian English sentences than Stand English sentences. In accordance with the first aforementioned research, the researcher focused on improving students' listening comprehension through familiarization with pronunciation listening practice. Therefore, it could be considered that familiarization with listening practice facilitated students' listening comprehension achievement. Spigler & Wilson (2017) also supported this idea that "The more often we encounter and object, for example the more often we see a particular face or hear a particular voice, the more familiar it becomes" (pp.1-17).

To facilitate students' familiarization with speakers' communicating, the preparation of linguistic knowledge on lexical, syntactic and semantic aspect of English is a crucial element for interpreting the meaning of speakers' conversation. Vocabulary and syntactic structure should be taught to students explicitly in order to accelerate them to memorize the meaning of vocabulary and structure. Emerick (2019) stated that explicit instruction was essential for learners to develop competence in second language listening. The students are able to interpret what the speakers mention when they recognize the meaning of L2 words. Vandergrift and Baker (2015) indicated that successful listening comprehension depends on a language users' knowledge of L2 words. Hence, once words are recognized and associated with the listeners' literal meaning, larger semantic units can be built in their mind.

In listening practice operation,the suitable material was an important factor for effective listening instruction. Liubiniene (2009) also suggested that listening practice with suitable materials and a variety of forms are important to develop students' listening skill. Authentic material produced by real native English speaker such as videos versus audios was an interesting aid suggested by some researchers. Safranj (2014) applied the authentic aid as movies to conduct the study in advancing students' listening comprehension. The result found that a majority of research participants enhanced their listening skills and gained more vocabulary, understood more foreign culture, felt relaxed and had fun while learning via movies in class. Ni (2017) also commented that applying various kinds of listening teaching authentic courseware with adoption of multimedia, combining pictures, texts, and voice together enable students to attain all-around experience, optimize education structure and improve teaching quality. Emerick (2019) also studied about university language teachers' beliefs on explicit teaching and authentic materials in second language (L2) listening instruction. The result revealed that most teachers believed on valuable applying authentic materials for second language listening teaching. Additionally, Edrenius (2018) explored 24 upper-secondary English teachers' attitudes toward authentic materials in listening lessons in Sweden. The result showed that they preferred using authentic material because of its diverse interesting topics and connection of world outside of school. Moreover, the study of Azizah (2016) revealed the effects of the use of authentic materials in teaching listening. The finding displayed that the listening comprehension achievement of experimental group taught by authentic material was significantly higher than the control group used inauthentic material. According to the benefits of authentic material, the researcher thought that visual videos on Youtube were interesting for students' listening practice because they were recordeddialogues of different speakers' English accent and fast speed rate. In this study, the subject group was conducted the pretest with 50 multiple-choices of listening test to prove their listening comprehension problem and the result showed that over 90% of them failed in the test.

Although there was a large amount of research related to students' listening enhancement, no studies focused on a particular process which was systematically used to enhance students' listening achievement. Consequently, an idea to construct an effective listening teaching process was raised. The three major components of the listening teaching process used in this research were Preparation, Familiarization and Assessment, to be described in details in the research framework.

Objectives of the study

The purposes of this study were:

1. To compare students' English listening comprehension before and after implementing the PFA process.

2. To investigate factors affecting students' listening fluency achievement

Scope of the study

1. The participants

The participants of this study were 34 freshman students majoring in Business Management of Thepsatri Rajabhat University registered for English for Communication Course.

2. Variables

The dependent variable was the PFA process, standing for Preparation, Familiarization and Assessment.

The independent variables were students' listening comprehension and factors affecting listening fluency achievement.

Research Framework

In this study, a teaching process called the PFA process was particularly created to use as the key research instrument for developing students' listening comprehension, comprising three phases, Preparation, Familiarization, and Assessment. The factors

affecting their listening fluency achievement that the students used to support their attempts to do the listening tasks were also studied. The research framework was displayed in Figure 1.

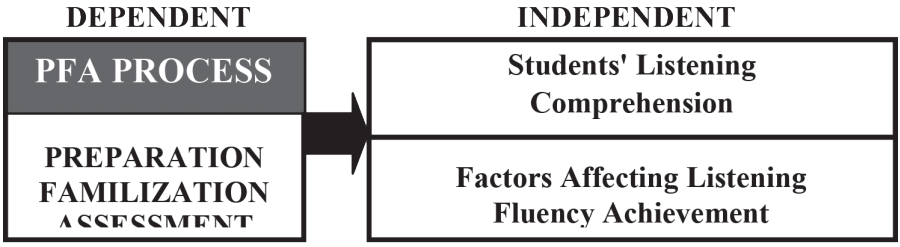

***Figure 1**: Research Framework*

With regard to the PFA process, there were three phases to conduct in the class for each lesson unit. First, the class began with Preparation process which included learning vocabulary, conversational expressions, grammar structures together with writing and reading tasks in students' textbook in order to provide them with the knowledge related to the conversations in the listening tasks. Second, it was the process of Familiarization considered as students' intensive practice that they had to listen to English conversation through watching video clips. Finally, they were individually operated in the Assessment process by taking the interview about the clips. In this task, the students could spend their time freely to watch the clips repeatedly until they were able to answer the questions up to 80% which was the last phase of this process. The PFA process was presented in Figure 2.

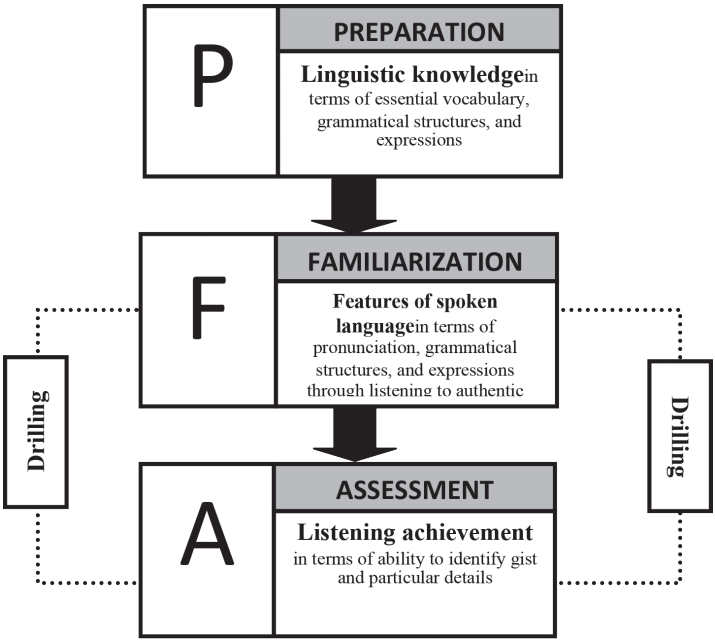

Figure 2: *The PFA Process*

Research Methodology

1. Instrument

1.1 The PFA Process

This process was designed based on literature reviews that the researcher accumulated from several reading articles related to teaching listening skills. It was classified into three components: Preparation, Familiarization and Assessment. The drafted process was then verified by three experts, having been teaching English to university students for more than 15 years. The process was revised according to the experts' suggestions and then piloted with a group of students prior to the genuine implementation with the subject group. The construction of the PFA process was presented in Figure 3.

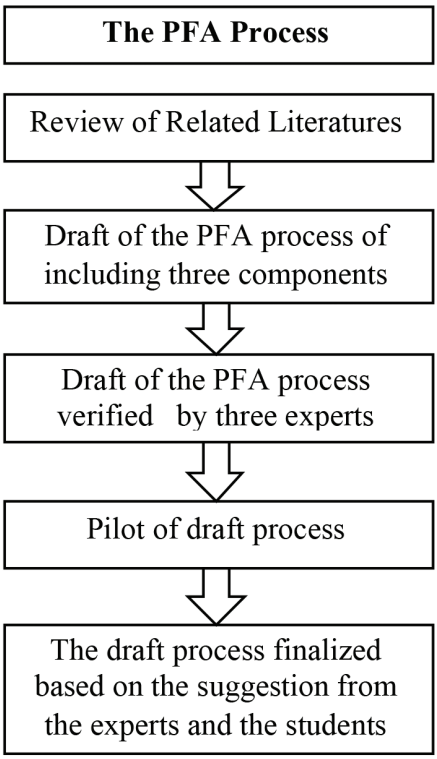

Figure 3: *The PFA Process construction*

1.2 A pre-posttestconsisted of 50 items in relation to the information in 7 video clips concerning the content of 7 lessons (Shopping, Giving Direction, Describing people, Telephoning, Ordering Food, Checking in a hotel and Traveling). It was validated by three experts and revised according to the experts' suggestions. It was then piloted with a similar group of students and came up with a reliability of 0.75.

1.3 The semi-structured interviewconsisted of a set of questions asking about the techniques they utilized for interpreting the dialogues. The questions were approved by three experts with more than ten years of experiences in English teaching.

2. Data Collection

There were there stages to collect the data; Pretest, Experiment and Posttest. The first and the last week were the class for pretest and posttest respectively. Therefore,

12 weeks in between were the experimental periods that employed the PFA process in the class. For this course, there were seven units for learning, and the schedule for this subject, English for Communication, was arranged in a set of 3 periods per week. Therefore, it could be divided two weeks for each unit. The first set of period was for **Preparation** and the second set of period was for **Familiarization** and **Assessment.**

After the implementation, the semi-structured interview was conducted with 10 students in Thai about techniques they used to interpret the dialogues or passages in the video clips. The interviews were video recorded and the recording was later transcribed verbatim andtranslated into English.The questions used for interview were:

1. What do you think about the PFA process?
2. What do you use to help you to understand the dialogues in the videos?

3. Data Analysis

The quantitative and qualitative analyses were systematically carried out. The qualitative analysis was drawn from the semi-structured interview pertaining to the factors affecting the students' listening comprehension enhancement. The data were then transcribed verbatim and analyzed by content analysis. To avoid the case of subjectivity, the analysis was reviewed by three experts and revised according to their suggestions. In terms of the quantitative analysis, mean, standard deviation, and t-test were employed in order to investigate the effects of the PFA Process on the students' listening comprehension.

Results

1 Listening Achievement of Students after Implementing the PFA Process

The comparison of the students' listening skill on pretest and posttest was analyzed via the matched sampling t-test. The students' achievement was significantly improved after the implementation of the PFA process at the 0.01 level. Their improvement on English listening comprehension was presented in Table 1.

Table 1: Students' Listening Skill Pretest and Posttest Measurement

Unit	$\bar{x}$		SD		t-test	Sig.
	Pretest	Posttest	Pretest	Posttest		
1	3.94	7.35	2.77	1.92	-12.03	0.00
2	3.82	7.35	2.49	1.47	-11.35	0.00
3	3.82	7.26	2.30	2.18	-11.50	0.00
4	2.32	4.06	1.51	0.92	-9.88	0.00
5	2.18	3.85	1.11	0.86	-9.71	0.00
6	1.97	3.68	1.17	0.88	-9.94	0.00
7	1.94	3.82	1.18	0.76	-8.96	0.00
Total	**20.00**	**37.38**	**10.42**	**6.47**	**-18.60**	**0.00**

The table above demonstrated the students' listening competency illustrated with individual list of seven units before and after implementing the PFA process. As a result, the posttest mean scores of each unit were significantly different from the pretest mean scores after using PFA process at the .01 level. It means that the PFA process positively affected the students' listening comprehension improvement.

2. Factors affecting listening fluency achievement

Ten selected students were interviewed in order to identify the factors affecting their listening achievement. According to the data, there were three main factorswhich were equally important, including repetition, vocabulary awareness, and background knowledge.

2.1 Repetition

From the interview, some of them stated that they talked about the benefits of listening repetition. They were able to understand the dialogues in shorter time because they were familiar with speakers' accent and speaking speed rate in the videos.

Student 1: "I think there are different English accent. For my first listening dialogue of Unit 1, I couldn't understand at all because I didn't catch what the word they were saying. Then, I replayed the video to listen again and

again. I could know what words they said."

Student 2: "During listening the dialogue, at first, I knew only of 4-5 words but I could know more and more when I repeat listening on it because some word they had said in the prior dialogue."

Student 3: "I was hurry to take note what I heard in English and Thai to help me to translate the dialogue. I replayed the video again and again to listen what word is. I could understand the dialogue when I heard them about three to four time.

Student 4: "At first, I felt really upset because I couldn't understand what they were talking. I replay the video several times for trying to catch what word is. For the next units, I could understand the dialogue faster because I think I became familiar to vocabulary and expression in the videos"

In the administration of the PFA process, another interesting finding was the students' frequency of attempt in listening repetition practice toscrape through the interview exam of seven units. Their times to watch video clips were gradually decreased from unit 1 to unit 7. The data of their attempts were recorded and summarized in Table 2.

Table 2: Students' Attempt in Listening Repetition Practice

Unit	Frequency to Watch Video Clips			
	1-3 times	4-6 times	7-9 times	more than 10 times
1	9%	35%	41%	15%
2	15%	53%	32%	-
3	26%	65%	9%	-
4	29%	71%	-	-
5	47%	53%	-	-
6	53%	47%	-	-
7	62%	38%	-	-

The data in Table 2demonstrated the students' frequency to repeated watch the clips in in order to pass the interview exam of each unit. Thus, the students were expected to be patient and well-disciplined through an intensive practice so as to advance their listening comprehension (Safranj, 2014). In the first unit, there were a few students (9%) that could pass the interview task with watching by 1-3 times while the majority of them (35%, 41%) tried to repeat watching the clip more than 4 times and 7 times to reach over the cutoff score. Meanwhile, some of them (15%) spent more than 10 times to pass the first interview. However, from Unit 2 to Unit 7, the percentage of the students who could pass the interview exams within 1-3 times was gradually increased. It could be mentioned that their listening comprehension was improved since they could understand the dialogues faster after passing listening repetition.

2.2 Vocabulary Awareness

Besides the listening repetition, some students mentioned that they could interpret the conversation easier because they could recognize vocabulary and expression they had been taught. Therefore, they could understand the dialogue faster. Their replies are displayed as follows:

Student 5: "I jot down some vocabulary and phases that I've never known in my notebook. I read them as homework to memorize as much as I could. And I could understand the dialogue easily while listening the dialogue in the clips. I thought that it helped me a lot."

Student 6: "I tried to memorize the meaning of vocabularies before going to listening class. I believed that I could understand the clips quite fast if I know a lot of vocabularies. And in listening exam, I could understand the clips quite fast."

Student 7: "I know many words in the dialogues at the first time of listening but in the second time and third time I could more understood the details because I knows more words. I felt good because I could give corrected answers to all interview questions faster than anyone in class."

2.3 Background Knowledge

In addition, the result of the interview implied that they used their own background knowledge to understand the dialogues. Some of them, for example, had a part time job as a waiter/waitress in fast food restaurant Pizza Company and a cashier in 7-11 convenient store; therefore, they could apply their job experience to interpret the dialogue in the unit of Shopping and Ordering Food. Some students' replies are shown as follows:

Student 8: "Arjarn, you know I am a waiter at Pizza Company at Robinson Department Store. I knew what menu they was ordering in the clips at the first time on watching. It's so easy, ha ha"

Student 9: "Um... I used to talk with foreigner in English because I am a cashier at 7-11 store. The dialogue of Shopping Unit was quite similar to foreign customers' talking to me in the store."

Student 10: "I sometime guessed meaning of conversation by seeing the situation such as checking in a hotel, customers normally ask about the price before deciding to stay, or in a restaurant, they have to pay bill when they finish eating. So, I understand what they were talking about."

All in all, according to the results in terms of the students' listening comprehension achievement, it was seen that the activities performed with using the PFA process to develop the students' listening skills yielded positive results. There was significant difference between the achievement scores obtained from the pretest measurement prior to the intervention and those obtained from the posttest measurement following the intervention. The students' posttest achievement scores were higher than their pretest achievement scores. Therefore, the listening training with the PFA process given to the students differentiated the students' achievement level significantly.

Moreover, factors affecting the students' listening achievement that found in the study were listening practice repetition, vocabulary awareness and their own background knowledge. Listening English repetition helped them familiarize with speakers' accent

and speaking speed rate. Thus, they were able to catch up and understand the speakers' saying faster. Meanwhile, vocabulary awareness facilitated them to recognize the meaning of words or phrases to translate the dialogues. Additionally, background knowledge was also useful for their listening compression. Prior knowledge supports them to understand the dialogues faster.

Discussion

This study was set out to investigate the students' listening comprehension development by using the PFA Process and the factors affecting their listening fluency achievement. The following discussion describes in details about students' listening comprehension improvement and the factors affecting their achievement.

1. The effect of the PFA Process on students' listening development

From the students' posttest scores, it could be mentioned that the PFA process positively affected students' listening comprehension improvement. It is reasonable to say that familiarization stage had a crucial role on their listening skill development because they became familiar with the conversational dialogues and different English accents. Thus, providing listening repetition practice could be one techniques for students' listening skill improvement. As stated by Yavuz et al (2015) providing repetition practice in hearing and saying of isolated words and phrases or sentences is a supported activity for teaching listening English in EFL classrooms. Moreover, the study made by Selamat & Sidhu (2013) found that their tertiary students' posttest scores were higher than the pretest score after using Metacognitive Strategies Training Instruction (MetSI) which consisted of listening practice tasks with numerous listening texts. Hence, it was stated that providing a lot of chances of listening even with interview questions yielded effective development for students' listening comprehension.

2. Factors affecting students' listening achievement

The students' opinions above indicated that listening repetition affected their

listening skill improvement. They could know more and more words in the dialogue after spending a lot of time on listening repetition. Consistent with the result of study conducted by Rouhi, Nabavi & Mohebbi (2014), they found that input repetition played significant role in listening comprehension since their subject group's listening skill was improved from being exposed to listening input more than once. Hence, it could be said that repetition was useful activity for practice students' listening effectively. It is fair to say that listening repetition is considered as one of the effective techniques for listening practice in English class as Bruner (2000) also supports that repetition is primarily an important tactic for enhancing learning rather than teaching in a student-centered teaching approach.

Besides, vocabulary awareness was one of the useful supplement to help them understand what the dialogue was talking about. In the PFA process, the class began with learning about vocabulary, expressions, grammar rules and providing them with exercises so that the students would have content knowledge about the topic of each unit. Perez & Desmet (2012) also noted that vocabulary was precisely one of the language components acquired for training in the development of listening skill. Moreover, the result of the study made by Matthews (2018) found that vocabulary knowledge in the aural form is useful for enhancing second language learners' listening capacities.

Based onthe analysis, background knowledge was utilized as a crucial element for listening comprehension. Ngo (2019) stated that background knowledge was another factor affecting students' listening enhancement since it was helpful for inferencing to fill in missing information.Zekiye Müge Tavil (2010) also confirmed that listener needed to use background knowledge to understand the intended message of the speakers.

Recommendations

Recommendations of the Study

In accordance with the findings of the study, two significant recommendations related to research objective 1, are proposed for consideration.

1. On account that Familiarization stage of the PFA Process is time-consuming, instructors should arrange this listening practice as an extracurricular activity in order that students can have more time to improve their English through provided listening tasks.

2. Students should properly manage their own time to practice their listening outside the classes in different contexts from either textbooks or other materials so as to sufficiently strengthen their listening skill.

Recommendations for Further Research

1. Since this study focused on only listening skill, the PFA Process should, for further studies, then be carried out on the other three skills, comprising speaking, reading, and writing. Repetition and Familiarization, in my own view, are two effective means that can be used to improve all English skills, especially speaking.

2. Future research could also explore students' satisfaction after the implementation of the PFA Process in order to obtain advantageous details and suggestions for the process development.

References

Adank, P. et al. (2009).Comprehension of Familiar and Unfamiliar Native Accents under Adverse Listening Conditions. *Journal of Experimental Psychology Human Perception & Performance*. 35(2), 520-9.

Azizah, A. (2.016). Authentic materials for developing listening comprehension. *English Education Journal.* 7 (3), 360-376)

Boonkit, K. (2010). *Enhancing the development of speaking skills for non-native speakers of English. ScienceDirect Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 2, 1305 – 1309.

Bruner, R. F. (2000). *Repetition is the first principle of all learning. Present Value: An Information column on teaching*. Retrieved April28, 2000, from http://papers.ssrn.com/sol3/search.

Emerick, M. R. (2019). *Explicit teaching and authenticity in L2 listening instruction: University language teachers' beliefs*, System. 18, 107-119.

Edrenius, R. (2018). *Authentic Materials in Listening Lessons:A Study of Swedish Upper-Secondary English Teachers' Attitudes toward Authentic Materials in Listening Lessons*. (Professional degree's thesis) Faculty of Education and Social Sciences, Örebro University.

Gulec, S. & Durmus, N. (2014). A *study aiming to develop listening skills of elementary second grade students*. ScienceDirect Procedia-Social and Behavioral Sciences. 191, 103-09.

Hayrapetyan, N. (2016).*Teaching listening: Problems and Solutions*. (Thesis) Faculty of European Languages and Communication, Yerevan State University. 1-2 (20), 204-214.

Jafari, K. & Hashim, F. (2012). *The effect of using advance organizers on improving EFL learning comprehension: A mixed method study*. ScienceDirect Procedia-Social and Behavioral Sciences. 40, 270-281.

Liubiniene, V. (2009). *Developing listening skills in CLIL*. Studies about Languages. 15, 89-93.

Matthews, J. (2018). *Vocabulary for listening: Emerging evidence for high and mid–frequency vocabulary knowledge*, System. 72, 23-36.

Ngo, N. (2019). *Understanding the impact of listening strategy instruction on listening strategy use from a socio-cultural perspective*, System. 81, 63-77.

Ni, D. (2017). Design and research on English listening teaching assisted by computer multimedia. International *Journal of Emerging Technologies in Learning*. 12(1), 32-43.

Perez, M. M. & Desmet, P. (2012). *The effect input enhancement in L2 listening on incidental vocabulary learning: A review*. ScienceDirect Procedia-Social and Behavioral Sciences 34, 153-157.

Rouhi, A., Nabavi, S. M., & Mohebbi, H. (2014). *The effect of previewing questions, repetition of input, and topic preparation on listening comprehension of Iranian EFL learners*. Iranian Journal of Language Teaching Research. 2(2), 73-85.

Safranj, J. (2014). *Advancing listening comprehension through movies*. ScienceDirect Procedia-Social and Behavioral Sciences. 191, 169-173.

Tavil, Z. M. (2010). *Integrating listening and speaking skills to facilitate English language learners' communicative competence*. ScienceDirect Procedia-Social and Behavioral Sciences. 9, 765-770.

Selamat, S. & Sidhu, G. K. (2013). *Enhancing listening comprehension: The role of Metacognitive Strategy Instruction (MetSI)*. ScienceDirect Procedia-Social and Behavioral Sciences. 90, 421-403.

Spigler, G. & Wilson, S.P. (2017). Familiarization: A theory of repetition suppression predicts interference between overlapping cortical representations. *PLOS ONE journal*. Retrieved June 12, 2017, from http://dol.org/10.1371/journal.pone.0179306

Stæhr, L. S. (2009). *Vocabulary knowledge and advanced listening comprehension in English as a foreign language*. Studies in Second Language Acquisition. 31, 577-607.

Vandergrift, L. & Baker, S. (2015). *Learner variables in second language listening comprehension: An exploratory path analysis*. Language learning. 65, 390-416.

Wasuntarasobhit, S. & Chinkumtornwong, S. (1999). *Improving listening comprehension through familiarization with features of spoken English*. rEFLections. 1, 1-5.

Yavuz, F. et al. (2015). *Problems and activities in listening skills in EFL Classrooms; from tradition to a more comprehensible input*. ScienceDirect Procedia-Social and Behavioral Sciences. 197, 930 – 932.

จริยธรรมในการให้บริการสาธารณะของไทย

สถาพร วิชัยรัมย์ [1]**/ ธัญญรัตน์ พุฑฒิพงษ์ชัยชาญ** [2]**/ ภัทรนันท์ เกิดในหล้า** [3]**/ จุฑารัตน์ จัตุกูล** [4]

[1,2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตรและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

[3,4] นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

E-mail: Pj8989@hotmail.com

รับต้นฉบับ 7 ตุลาคม 2562; ปรับแก้ไข 4 พฤศจิกายน 2562; รับตีพิมพ์ 13 พฤศจิกายน 2562

บทคัดย่อ

บทความเรื่องจริยธรรมในการบริการสาธารณะ เป็นการอธิบายองค์ประกอบสำคัญในการบริการสาธารณะที่ต้องเกี่ยวข้องกับผู้ส่งมอบการบริการ สินค้าที่ให้บริการ และผู้รับบริการ โดยความเกี่ยวข้องระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการจะมีพันธกิริยาร่วมกันซึ่งได้แก่ประสิทธิภาพและคุณภาพของการให้บริการซึ่งผู้ให้บริการจะต้องมีจิตสำนึกด้านจริยธรรมและแสดงออกต่อผู้รับบริการโดยถ้วนหน้า การเป็นผู้มีจริยธรรมในการบริการที่ดีดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดคุณค่าของการให้บริการ และผลลัพธ์สุดท้ายของการจัดการภาครัฐที่ดีเกี่ยวกับการบริหารสาธารณะจะก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ประชาชนผู้รับบริการ

คำสำคัญ

จริยธรรม การบริการสาธารณะ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

Ethics for Thai Public Service

Sathaporn Wichairam [1]/ Thanyararat Putthipongchaicharn[2]/ Pattharanan Kaednaila [3]/ Jutarut Jatukul[4]

[1,2] Asst.Prof.Dr.Department of Public Administration, BuriramRajabhat University.

[3,4] Students in Master of Public Administration Program, BuriramRajabhat University.

Email: Pj8989@hotmail.com

Received 7 October 2019; Revised 4 November 2019; Accepted 13 November 2019

Abstract

This article was the ethic for Thai public service. The article explains about important element of public service concerning to service provider and service recipient. Especially, the relation between service provider and service recipient were efficiency and quality of the service which has ethical awareness and show that to all service recipients. However, if you have a good service, it will be valuable and final result of good government sector management will build up the satisfaction to all service recipients.

Keyword

Ethics, Public Service

บทนำ

รัฐเป็นองค์กรสูงสุดของมนุษย์ โดยได้รวบรวมเอาสังคมทั้งหลายไว้ด้วยกันทั้งหมด มีวัตถุประสงค์ที่จะบรรลุความดีงามขั้นสูงสุดซึ่งอริสโตเติลเชื่อว่า มนุษย์ไม่สามารถประสบสุขและความสมบูรณ์สุดยอดได้หากปราศจากรัฐ (สุพจน์ บุญวิเศษ, 2549, น. 34) โดยความดีงามความสมบูรณ์ดังกล่าว คือ ประโยชน์สาธารณะซึ่งได้แก่ การจัดการ การแบ่งสรรอำนาจและผลประโยชน์ต่างๆ ในชุมชนการเมืองนั้นๆ (ชัยอนันต์ สมุทวณิช, 2533, น. 2-3) รวมถึงความยุติธรรมและการเพิ่มพูนเสริมสร้างสวัสดิการต่างๆ เพื่อให้ประชาชนในรัฐได้บรรลุเป้าหมายสูงสุด คือความอยู่ดีกินดี ความสงบสุข ปลอดภัย ความสะดวกสบาย มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นต้น

การจะทำให้เป้าหมายดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จได้จำเป็นต้องมี “เจ้าภาพ” ในการดำเนินการกำหนดเป้าหมาย มีการวางแผน การดำเนินการ การนำทรัพยากรที่มีอยู่ในรัฐมากระจายเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคมแก่ประชาชนในรัฐ ซึ่งเจ้าภาพดังกล่าวได้แก่รัฐบาลซึ่งเป็นองค์กรที่มีความชอบธรรมในการดำเนินการดังกล่าวและบุคลากรของรัฐซึ่งได้แก่ข้าราชการ เจ้าหน้าที่รัฐ หรือพนักงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีบทบาทในการดำเนินงาน ภารกิจที่รัฐต้องดำเนินการแก่ประชาชนในรัฐ เรียกว่าการจัดทำบริการสาธารณะ

บทความเรื่องจริยธรรมในการให้บริการสาธารณะนี้ ผู้เขียนต้องการศึกษากรอบแนวคิดด้านจริยธรรมเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะ โดยใช้วิธีศึกษาการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) มุ่งเน้นการศึกษาจากหนังสือ ตำรา และบทความทางวิชาการ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมที่เหมาะสมกับการให้บริการสาธารณะ ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นแนวทางการพัฒนาตัวแบบที่เหมาะสมในการให้บริการสาธารณะที่ดีของไทย สำหรับรายละเอียดของเนื้อหาแต่ละหัวข้อ มีดังนี้

แนวคิดว่าด้วยการให้บริการสาธารณะ

การจัดทำบริการสาธารณะ เป็นภารกิจขั้นพื้นฐานของรัฐ เพราะเมื่อรัฐได้มีการรวมตัวกันภายใต้องค์ประกอบคือ ดินแดน ประชากร รัฐบาล และอำนาจอธิปไตยแล้ว จะมีภารกิจที่สำคัญคือ (นนทวัฒน์ บรมนันท์, 2554, น. 9-10) ภารกิจที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองกับภารกิจในการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งโดยปกติแล้วรัฐมีหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะด้วยตนเอง แต่เมื่อสังคมและความต้องการของประชาชนเพิ่มขึ้น ประกอบกับความซับซ้อนของเทคโนโลยีและข้อจำกัดของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ ความชำนาญเฉพาะทางหรือบุคลากร ทำให้

การบริการสาธารณะโดยรัฐจึงไม่เพียงพอไม่ทันต่อการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน การแก้ไขดังกล่าวรัฐจึงได้มอบหมายภารกิจในการบริการสาธารณะแก่เอกชน (พัชรวรรณ นุชประยูรณ์, 2559, น. 5)

ความหมายของการบริการสาธารณะ

ประยูรณ์กาญจนดุล (2547, น. 108) ได้ให้ความหมายว่า การบริการสาธารณะหมายถึงกิจกรรมที่ฝ่ายปกครองจัดทำขึ้น เพื่อสนองต่อความต้องการส่วนรวมของประชาชนและเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์ตอบแทนมากที่สุด รวมถึงประชาชนทุกคนต้องได้รับโอกาสในการรับบริการอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

นนทวัฒน์ บรมนันท์ (2552, น. 32) ได้อธิบายว่า การบริการสาธารณะเป็นกิจกรรม (Activity) ของฝ่ายปกครองที่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์สาธารณะ ประกอบด้วย การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลมหาชนเป็นผู้ประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง และกิจกรรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะและตอบสนองความต้องการของประชาชน

Gaston Jeze (1928 อ้างใน ศิริพงษ์ ปานจันทร์, 2554, น. 34) กล่าวว่า การบริการสาธารณะหมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นได้เฉพาะเมื่อมีความต้องการของส่วนรวมหรือมีผลประโยชน์สาธารณะที่ต้องดำเนินการและผู้ปกครองของประเทศนั้นได้ตัดสินใจดำเนินการในขณะนั้นโดยวิธีการของการบริการสาธารณะ

จากความหมายดังกล่าวอธิบายได้ว่า การให้บริการสาธารณะเป็นหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำโดยฝ่ายปกครองคือเป็นองค์กรหรือเจ้าหน้าที่รัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการตระเตรียมการและปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

องค์การที่ทำหน้าที่บริการสาธารณะ

แต่เดิมนั้นการบริการสาธารณะเป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจของรัฐ ต่อมามีกฎหมายที่จัดตั้งองค์กรต่าง ๆ เกิดขึ้นและมีบทบาทรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะ ทำให้มีการกระจายอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะแก่ประชาชนมากขึ้น องค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ และบทบาทในการจัดทำบริการสาธารณะ มีดังนี้

1. องค์การของรัฐที่มีหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะ

องค์กรที่ทำหน้าที่บริการสาธารณะของไทยปรากฏในการจัดโครงสร้างของระบบบริหารราชการแผ่นดินในกฎหมาย 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบด้วยองค์การราชการส่วนกลาง องค์การราชการส่วนภูมิภาคและองค์การราชการส่วนท้องถิ่น โดยหน่วย

งานราชการที่เป็นราชการส่วนกลางและมีฐานะเป็นนิติบุคคล ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม สำหรับราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล และอำเภอ

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดทำบริการสาธารณะระดับท้องถิ่น เป็นการดำเนินการภายใต้หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) ซึ่งพัฒนามาจากหลักการบริหารราชการที่มีข้อจำกัดในเรื่องความล่าช้าและไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ รัฐจึงมีแนวคิดในการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีดุลยภาพ ระหว่างอำนาจในการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างกันไว้ในกฎหมาย และให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระภายใต้กฎหมายในการจัดทำบริการสาธารณะ รวมถึงการบริหารงานบุคคลและงบประมาณ (พัชรวรรณ นุชประยูร, 2559, น. 22) เพื่อให้สามารถบริหารราชการสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยรัฐบาลเป็นผู้ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายใต้กรอบของกฎหมายเท่านั้น

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยนั้นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา

3. รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีการและกฎหมายอื่น

ด้วยภารกิจในการจัดทำบริการสาธารณะที่มีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น การจัดทำบริการสาธารณะโดยส่วนราชการ ไม่มีเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนด้วยข้อจำกัดด้านอำนาจหน้าที่บุคลากร ระเบียบกฎหมายต่าง ๆ การจัดตั้งองค์กรรัฐวิสาหกิจโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจกรรมในทางพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม

รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาหรือกฎหมายอื่น มีฐานะเป็นหน่วยงานทางปกครองประเภทหนึ่ง (พัชรวรรณ นุชประยูร 2559, น. 20) ได้รับมอบอำนาจมหาชนโดยกฎหมายจัดตั้ง มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะ ตามที่กฎหมายกำหนด

4. องค์การมหาชน

องค์การมหาชน เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจในการจัดทำบริการสาธารณะ นอกเหนือจากส่วนราชการส่วนกลางและรัฐวิสาหกิจ เริ่มจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 เพื่อรองรับการจัดทำบริการสาธารณะที่มีการดำเนินงานตามแผนงานหรือนโยบาย เพื่อจัดทำบริการสาธารณะด้านใดด้านหนึ่งที่มีปัญหาความสลับซับซ้อน ความขัดแย้งในการดำเนินงาน ความซับซ้อนของความรับผิดชอบในระหว่างส่วนราชการอันก่อให้เกิดความล่าช้าและความไม่ยืดหยุ่นของกฎระเบียบ

ราชการ และเพื่อความคล่องตัวและมีการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรและบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งผลประโยชน์สูงสุด รวมทั้งมีการบูรณาการให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดเข้าร่วมกันทำงานอย่างมีเอกภาพและประสานงานกันเพื่อความรวดเร็วในการดำเนินงานซึ่งต้องอาศัยความเร่งด่วน

ภารกิจของการบริการสาธารณะขององค์การมหาชน เช่น การรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การบริการทางการแพทย์ เป็นต้น

5. หน่วยงานของรัฐประเภทอื่น

เพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะมีความครอบคลุมและบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดทำบริการสาธารณะ จึงมีความจำเป็นในการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐในรูปแบบเฉพาะที่ไม่ใช่ส่วนราชการ ไม่เป็นรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน โดยกำหนดให้หน่วยราชการบางประเภทมีหน่วยธุรการเป็นอิสระและมีฐานะเป็นนิติบุคคล เช่น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นต้น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสนับสนุนหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรอิสระ

6. องค์กรเอกชน

เนื่องจากภารกิจในการจัดทำบริการสาธารณะเป็นภารกิจของรัฐ ในบางประการรัฐไม่อาจดำเนินการได้ด้วยตนเอง ด้วยเหตุผลอันเกิดจากข้อจำกัดในเรื่องเทคโนโลยี บุคลากร การบริหารจัดการหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง รัฐจึงมอบให้เอกชนเข้าไปดำเนินกิจการบริการสาธารณะนั้นแทนรัฐด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การให้สัมปทานหรือการร่วมลงทุนในการจัดทำบริการสาธารณะร่วมกับรัฐ โดยมีหลักเกณฑ์ วิธีการในการเข้าไปจัดทำบริการสาธารณะตามที่กฎหมายกำหนด

7. องค์การพัฒนาเอกชน

นอกเหนือจากหน่วยงานดังกล่าวแล้ว ยังมีองค์การพัฒนาเอกชนเป็นอีกส่วนหนึ่งที่เข้าไปมีบทบาทในการให้บริการสาธารณะ โดยเฉพาะการบริการสาธารณะเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนและสังคม องค์กรการพัฒนาเอกชนนี้อาจได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากรัฐหรือจากแหล่งอื่นทั้งภายในและภายนอกประเทศ

8. องค์กรภาคประชาชน

องค์กรภาคประชาชนเป็นหน่วยงานที่เกิดจากการรวมตัวกันขึ้นมาในรูปประชาคม (Civil Society) เช่น กลุ่มเกษตรกร กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ เป็นกลุ่มที่ทำหน้าที่ให้บริการสาธารณะ ซึ่งเป็นความต้องการอย่างแท้จริงของคนในชุมชน อาจได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากรัฐบาล มูลนิธิหรือกองทุนของชุมชน

เมื่อกล่าวโดยสรุปจะเห็นว่าการจัดบริการสาธารณะ จะไม่ได้หมายถึงเฉพาะเป็นความรับผิดชอบของส่วนราชการเท่านั้น แต่ยังรวมถึงอีกหลายประเภทหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของให้การบริการ เพื่อประโยชน์สุขและความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ

หน้าที่ของรัฐในการจัดทำบริการสาธารณะ

เมื่อกล่าวถึงหน้าที่ของรัฐในการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนแล้ว เราอาจพิจารณาได้หลายลักษณะ เช่น หน้าที่พื้นฐานของรัฐ หน้าที่ด้านความมั่นคง หน้าที่ด้านเศรษฐกิจ หน้าที่ในด้านการควบคุมและจัดระเบียบ หน้าที่ด้านการส่งเสริมและอนุรักษ์ ระบบวัฒนธรรมและจารีตประเพณี เป็นต้นซึ่ง เอฟ.เอ็ม.มาร์ก (F.M.Marx, 1959, p. 6) ได้กล่าวว่าขอบเขตที่กว้างที่สุดในการให้บริการสาธารณะจะเกี่ยวข้องกับขอบเขตกิจกรรมใด ๆ ของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะ (รวมถึง) กระบวนการที่เป็นทางการและการดำเนินการของฝ่ายนิติบัญญัติในการที่จะใช้อำนาจหน้าที่ในการกำหนดกฎหมายและการตรวจสอบฝ่ายรัฐบาล (กรณีปกครองแบบรัฐสภา) และของศาลในการบริหารเกี่ยวข้องกับความยุติธรรม อย่างไรก็ตามเมื่อกล่าวถึงการบริการสาธารณะก็จะหมายถึงเรื่องพื้นฐานต่าง ๆ ของหน่วยงานบริหารของภาครัฐ

นอกจากนี้การบริการสาธารณะของรัฐจะไม่สามารถหลีกหนีความเป็นการเมืองที่เกิดขึ้นในรัฐได้ เพราะการเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทุกคน เป็นเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์และคุณค่าสาธารณะที่ประชาชนจะต้องได้รับจากฝ่ายตัวแทนของประชาชนซึ่ง เอ็ม. อี. ไดม๊อก และ จี. โอ. ไดม๊อก (M. E.Dimack& G.O. Dimock, 1969, p. 5) ได้กล่าวว่าการบริหารสาธารณะเป็นการทำเป้าหมายทางการเมืองที่กำหนดไว้ได้สำเร็จซึ่งเกี่ยวข้องกับนโยบายจะต้องมีลักษณะปฏิบัติอย่างเพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาและรักษาไว้ซึ่งเป้าหมายทางสังคมและจะต้องมีลักษณะของการค้นหาและมีความคิดสร้างสรรค์ในการที่จะแสวงหาวิธีการที่ดีกว่า โดยมีรากฐานอยู่บนความเข้าใจอย่างกว้างขวางว่าอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกิจกรรมกลุ่มที่มีประสิทธิผล ซึ่งเบิร์นเธียนและฮาร่า (Bernstien and Hara, 1979, p. 47-49) ได้จัดแบ่งหน้าที่ของการบริการของภาครัฐออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. หน้าที่ประเภทการให้บริการได้แก่งานที่มีวัตถุประสงค์ในการผลิตสินค้าที่เป็นบริการของสังคมหรือหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะทั่วไป เช่น การบริการในด้านการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การบริการคุ้มครองป้องกันการรุกรานและการละเมิดเอกราชและบูรณภาพแห่งดินแดนจากรัฐอื่น การบริการปกป้องผลประโยชน์และทรัพย์สินของชาติ การบริการด้านสาธารณสุข การบริการด้านการศึกษา การบริการด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ ตลอดจนการบริการในด้านความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

2. หน้าที่ประเภทการควบคุมและจัดระเบียบได้แก่งานที่มีวัตถุประสงค์ในการแทรกแซงการตลาดการค้าเพื่อรักษาไว้ซึ่งความเป็นธรรมในการแข่งขันทางการค้าระหว่างหน่วยผลิตหรือกลุ่มผู้ผลิต หน่วยงานนี้จะทำหน้าที่ควบคุมโดยการกำหนดระเบียบหรือโดยกิจกรรม เช่น การออกใบอนุญาตการลงทะเบียน การส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศ การดูแลเกษตรกร ชาวไร่ชาวนามิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง เป็นต้น

นอกจากนั้นการควบคุมและจัดระเบียบ ยังหมายรวมไปถึงการกำหนดแนวทางหรือมาตรการในการปฏิบัติให้บุคคลหรือผู้ประกอบการถือปฏิบัติเพื่อมิให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบหรือเป็นผลร้ายต่อประชาชน เช่น กิจการอุตสาหกรรมหรือกิจการที่อาจส่งผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมตลอดจนกิจการที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็กและเยาวชน เช่น สถานบริการบางประเภท การควบคุมสื่อลามกต่าง ๆ เป็นต้น

3. หน้าที่ในการสนับสนุนได้แก่หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานราชการซึ่งเป็นหน่วยงานที่ไม่ได้ทำภารกิจในการให้บริการแก่ประชาชนโดยตรง แต่ทำหน้าที่ช่วยเหลือให้การสนับสนุนแก่หน่วยงานประเภทอื่น ๆ ของรัฐดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น หน่วยงานสนับสนุนด้านงบประมาณได้แก่ สำนักงบประมาณหรือกระทรวง ทบวงกรมต่าง ๆ หน่วยงานสนับสนุนด้านบุคลากรและอัตรากำลังตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการในด้านการบริหารงานบุคคลของหน่วยราชการต่าง ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือหน่วยงานด้านการวางแผนการพัฒนาประเทศ เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด้านความมั่นคง เช่น สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็นต้น

4. หน้าที่ประเภทสงเคราะห์และให้ความช่วยเหลือได้แก่หน่วยงานซึ่งทำภารกิจในด้านการสงเคราะห์และช่วยเหลือประชาชนจากความสูญเสียต่าง ๆ หรือช่วยให้ประชาชนได้มีโอกาสในชีวิตที่ดีขึ้น หรือช่วยให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข เช่น สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชนผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ ซึ่งสังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานประกันสังคมซึ่งสังกัดกระทรวงแรงงาน เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการแบ่งประเภทเช่นนี้เป็นการแบ่งในลักษณะกว้างๆ ตามภารกิจเพื่อความสะดวกในการจัดประเภทของงานเท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติหน่วยงานบางหน่วยอาจทำภารกิจหลายภารกิจในเวลาเดียวกันหรือในภารกิจเดียวกันอาจมีหน่วยงานหลายหน่วยงานร่วมทำภารกิจนั้นก็ได้ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อาจทำภารกิจทั้งในด้านการให้บริการและการควบคุมจัดระเบียบ หรือการสงเคราะห์ช่วยเหลือในเวลาเดียวกัน ในขณะที่ภารกิจด้านการควบคุมจัดระเบียบอาจมีหน่วยงานหลายหน่วยงาน

เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การจัดระเบียบสถานบริการอาจมีทั้งกระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์สำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะ

เมื่อพิจารณาในแง่ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบริการสาธารณะแล้ว กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงคือ กฎหมายปกครองซึ่งเกิดขึ้นมาก็โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริการสาธารณะ ซึ่งเป็นภารกิจจำเป็นอันขาดเสียมิได้สำหรับทุกรัฐในโลก หลักการพื้นฐานในการจัดทำบริการสาธารณะประกอบด้วย

1. หลักความต่อเนื่องของการบริการสาธารณะ หมายความว่า การบริการสาธารณะต้องไม่มีวันหยุดนิ่ง เพราะจะทำให้ประชาชนเดือดร้อน ประเทศชาติเสียหาย หลักการนี้สะท้อนให้เห็นในหลักการที่กำหนดในกฎหมายปกครองในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ นันทวัฒน์บรมนันท์ (2553, น. 354) ได้อธิบายว่า หลักการที่สำคัญของหลักที่ว่าด้วยความต่อเนื่องของบริการสาธารณะ คือ นิติบุคคลผู้มีหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะ จะต้องดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดเวลา หากมีกรณีที่มีเกิดมีการหยุดชะงักจะต้องมีการรับผิดชอบ และในกรณีที่เกิดการหยุดชะงักในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์การมหาชน องค์การที่ทำหน้าที่กำกับดูแลจะต้องเข้าดำเนินการแทน เพื่อเป็นหลักประกันการต่อเนื่องของบริการสาธารณะ

2. หลักความเสมอภาค ได้แก่ ความเสมอภาคของประชาชนที่จะได้รับการบริการสาธารณะโดยเท่าเทียม ไม่มีการเลือกปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องจากการที่รัฐเข้ามาจัดทำบริการสาธารณะนั้น รัฐมิได้มีจุดมุ่งหมายที่จะจัดทำบริการสาธารณะขึ้นเพื่อประโยชน์ของผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ แต่เป็นการจัดทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนทุกคน ประชาชนย่อมมีสิทธิได้รับการปฏิบัติหรือได้รับประโยชน์จากการบริการสาธารณะอย่างเสมอภาคกัน หลักการนี้นันทวัฒน์ บรมนันท์ (2553, น. 351) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า นอกจากความเสมอภาคที่จะได้รับประโยชน์จากการสาธารณะอย่างเท่าเทียมกันแล้ว ยังหมายความรวมถึงความเสมอภาคที่จะได้รับอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นราคาค่าบริการ ความเสมอภาคในการเข้าเป็นคู่สัญญาของรัฐ รวมทั้งความเสมอภาคในการเข้าทำงานกับรัฐอย่างเท่าเทียมกันโดยการสอบแข่งขันกับบุคคลอื่น ๆ ภายใต้เงื่อนไขบางประการเกี่ยวกับคุณสมบัติด้านความรู้ความสามารถพื้นฐาน

3. หลักความเปลี่ยนแปลงได้ (ความก้าวหน้า) ของการจัดทำบริการสาธารณะ หลักการนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อให้ทันต่อความต้องการของประชาชน เพราะความต้องการของประชาชนสามารถเปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอตามสภาพความผันแปรของเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองซึ่งนันทวัฒน์

บรมนันท์ (2553, น. 358) ได้อธิบายว่า การบริการสาธารณะที่ดีนั้น จะต้องสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ตลอดเวลา เพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์และความจำเป็นในทางปกครองที่จะรักษาประโยชน์สาธารณะ เพราะโดยสภาพของการจัดทำบริการสาธารณะทั่ว ๆ ไปที่มีวัตถุประสงค์ในการตอบสนองความต้องการของประชาชน เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ความต้องการของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป บริการสาธารณะนั้นก็น่าจะได้รับการเปลี่ยนแปลงตามความต้องการของประชาชนไปด้วย

นอกจากนี้ จอห์น ดี มิลเลท (John D. Milet, 1954, p. 397) ได้อธิบายเกี่ยวกับค่านิยมในการให้บริการสาธารณะว่าการให้บริการสาธารณะนั้นมีเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนโดยเป้าหมายนี้เป็นค่านิยมแรกที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องยึดถือไว้เสมอ ซึ่งค่านิยมหรือหลักการของการให้บริการสาธารณะมี 5 ประการได้แก่ความเสมอภาคความตรงต่อเวลาความพอเพียงความต่อเนื่องและความก้าวหน้าโดยมีรายละเอียดของหลักการให้บริการ ดังนี้

1. การให้บริการอย่างเสมอภาค (Equitable Service) หมายถึง ความยุติธรรมในการบริหารงานภาครัฐที่มีฐานคติว่าทุกคนมีความเท่าเทียมกัน ดังนั้นประชาชนทุกคนจะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันไม่มีการแบ่งแยกหรือกีดกันด้วยเหตุผลทางเพศ อาชีพ ระดับการศึกษาหรือสถานะทางสังคมที่เป็นข้ออ้างในการให้บริการ ประชาชนจะต้องได้รับการปฏิบัติในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคลที่ต้องได้รับมาตรฐานในการให้บริการเดียวกัน

2. การให้บริการที่ตรงต่อเวลา (Timely Service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะที่จะต้องมีความตรงต่อเวลาโดยที่ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐจะถือว่าไม่มีประสิทธิผลเลยถ้าไม่มีการตรงต่อเวลาซึ่งจะสร้างความไม่พึงพอใจให้แก่ประชาชน

3. การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample Service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะจะต้องมีจำนวนการให้บริการและสถานที่ที่ให้บริการที่เหมาะสมเพียงพอซึ่งความเสมอภาคและความตรงเวลาจะไม่มีความหมายเลยถ้ามีจำนวนการให้บริการที่ไม่เพียงพอและสถานที่ตั้งที่ให้บริการสร้างความไม่ยุติธรรมให้เกิดขึ้นแก่ผู้รับบริการ

4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continues Service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะที่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอโดยยึดประโยชน์ของสาธารณะเป็นหลักไม่ใช่ยึดความพอใจของหน่วยงานที่ให้บริการว่าจะให้หรือหยุดบริการเมื่อไหร่ก็ได้

5. การให้บริการอย่างก้าวหน้า (Progressive Service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะที่มีการปรับปรุงคุณภาพของการให้บริการหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือการเพิ่มประสิทธิภาพหรือความสามารถที่จะทำหน้าที่ได้มากขึ้นโดยใช้ทรัพยากรเท่าเดิม

หลักการให้บริการและค่านิยมในการให้บริการสาธารณะ แม้จะมีจำนวนและข้อปลีกย่อยที่แตกต่างกันไปบ้าง แต่เมื่อจัดเป็นหมวดหมู่แล้วก็ยังคงจัดอยู่ในหลักการ 3 ประการข้างต้น และเพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างจริยธรรมในการบริการสาธารณะแล้ว ผู้เขียนได้กำหนดกรอบในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับการบริการสาธารณะ ดังนี้

ภาพ 1 *แสดงกรอบแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับหลักการให้บริการสาธารณะ*

จริยธรรมในการบริการสาธารณะ

ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่องค์การที่มีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะจะต้องให้ความสำคัญในลำดับสูงคือการส่งเสริมให้บุคลากรที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีจริยธรรมของการให้บริการ ซึ่งความจริงแล้วจริยธรรมของการบริการสาธารณะสะท้อนมาจากหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญในหลายเรื่องคือธรรมที่สำคัญของการให้บริการสาธารณะ และการจะอธิบายความเชื่อมโยงระหว่างจริยธรรมกับการบริการสาธารณะได้ จำเป็นต้องศึกษาความหมายของจริยธรรมเสียก่อน โดยความหมายของจริยธรรมนั้นธีรภัทร เสรีรังสรรค์ (2549) อธิบายว่า จริยธรรมนอกจากเป็นหลักความประพฤติที่เหมาะสมแล้ว จริยธรรมยังได้รับอิทธิพลจากคำสอนทางศาสนา ปทัสถานทางสังคม ค่านิยมทางสังคมและขนบธรรมเนียมประเพณี ส่วนนงลักษณ์ วิรัชชัย บุปผา เมฆทองคำและธีรวัฒน์ ฆะราช (2551) ได้อธิบายว่า จริยธรรมคือการประพฤติปฏิบัติของบุคคลในลักษณะที่ดีงาม ถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับกฎเกณฑ์และมาตรฐานทางสังคมส่วน นอกจากนี้ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2544) อธิบายว่า จริยธรรมคือระบบของการทำความดี ละเว้นความชั่ว เป็นระบบที่อธิบายเกี่ยวกับสาเหตุที่บุคคลจะทำหรือไม่ทำ ตลอดจนกระบวนการเกิดและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเหล่านี้และคมเพชร ฉัตรศุภกุล (2547) กล่าวว่า จริยธรรมคือการกระทำต่างๆ เพื่อความสงบสุขและเป็นที่ยอมรับของสังคมที่นับว่าถูกต้องดีงามเป็นหลักปฏิบัติที่สังคมต้องการ

ส่วนความหมายของจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานจะหมายถึง รายการทำความดี ละเว้นความชั่วในเรื่องซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติซึ่งเกี่ยวโยงกับสถานการการทำงาน

เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานและผลงาน ตลอดจนเกี่ยวข้องกับผู้รับผลประโยชน์หรือผู้ที่รับโทษจากผลงานหรือการทำงานนั้นๆ ซึ่งเมื่อนำจริยธรรมดังกล่าวมาใช้ในแต่ละกลุ่มวิชาชีพ โดยมีการกำหนดเป็นประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้นเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของสมาชิกแห่งกลุ่มวิชาชีพนั้นๆ จึงเรียกว่าจรรยาบรรณ ซึ่งอาจเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้ (ธีรภัทธ์ เสรีรังสรรค์, 2555, น. 7)

ความสำคัญของจริยธรรมในการให้บริการสาธารณะ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วโดยมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงภายในองค์การ เช่น มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ การดำเนินเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการที่เปลี่ยนไป นโยบายการดำเนินงานเปลี่ยนไป นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลจากภายนอกองค์การ ได้แก่กลุ่มทุนนิยมเสรีประชาธิปไตย ทุนนิยมข้ามชาติ กลุ่มองค์การที่ไม่แสวงหาผลกำไรและองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ ก็จะมีบทบาทในการเพิ่มแรงกดดันต่างๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามภารกิจของรัฐ เพราะประชาชนผู้เสียภาษีให้แก่รัฐ ย่อมมีความคาดหวังต่อการให้บริการสาธารณะของรัฐ

ทั้งนี้การให้บริการสาธารณะของรัฐ จะเกี่ยวข้องกับทฤษฎีความเป็นธรรมซึ่งคูเรียนและรอลส์ (Kurian, 2011; Rawls, 1971, น. 4)ได้อธิบายว่า เป็นหลักการที่ใช้กำกับหรือกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ ของคนและสถาบันในสังคมอันเกี่ยวกับการกระจายประโยชน์และสิ่งที่มีค่าในสังคม การเข้าถึงทรัพยากรรวมถึงโอกาสที่จะได้รับสิทธิบางอย่าง และการกำหนดภาระหน้าที่ให้แก่สมาชิกในสังคม ทฤษฎีความเป็นธรรมได้รับอิทธิพลมาจากผลงานเรื่อง “Politics” ของอริสโตเติลที่เกี่ยวกับแนวคิดการกระจายอย่างเป็นธรรมในสังคม และกลายเป็นข้ออภิปรายถกเถียงกันเรื่องมา จวบจนกระทั่งในช่วงทศวรรษที่ 1970s เมื่อนักปรัชญาชาวอเมริกันชื่อ จอห์รอลส์ (John Rawls) ได้เขียนผลงานชิ้นสำคัญเรื่อง “ทฤษฎีความเป็นธรรม” (A Theory of Justices) ในปี 1971 (Wikipedia, online) เพื่อแสดงให้เห็นว่าการจัดทำบริการสาธารณะโดยรัฐแก่ประชาชนนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมในสังคมที่ประชาชาชนทุกคนจะต้องได้รับการจัดสรรทรัพยากรอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

จะเห็นได้ว่าความเป็นธรรมในสังคม จะเป็นการกระจายทรัพยากรประโยชน์สาธารณะให้แก่ประชาชนในรัฐอย่างทั่วถึง เป็นธรรม ซึ่งการกระจายทรัพยากรดังกล่าวไปสู่ประชาชนโดยรวมได้นั้นจะต้องพื้นฐานความดีงามในจิตใจของผู้ให้บริการสาธารณะ เป็นข้อกำหนดพฤติกรรมที่เหมาะสม ถูกต้อง สอดคล้องกับความต้องการ และเหมาะสมกับกาลเทศะ โดยจริยธรรมในการให้บริการสาธารณะ

จะมีความสำคัญหลายประการ ได้แก่

1. ส่งผลที่ดีต่อผู้ปฏิบัติ ซึ่งหากบุคคลใดปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรมก็จะนับได้ว่าเป็นผู้มีภาพลักษณ์ที่ดีต่อสังคม จะทำให้ตนเองรู้สึกภูมิใจ อิ่มใจ สบายใจ เป็นที่รักใคร่น่าไว้วางใจของผู้อื่น

2. ส่งผลต่อสังคมส่วนรวม ซึ่งการให้บริการสาธารณะที่ดีจะส่งผลให้ผู้มารับบริการจะเกิดความพึงพอใจและยินดีมาใช้บริการอีกอันเป็นการตอบสนองความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานในการทำงาน องค์กรต่างๆ ที่ได้รับการยอมรับจากประชาชน มักจะเกิดจากมาตรฐานการทำงานที่มีประสิทธิภาพ การนำจริยธรรมมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริการสาธารณะจะส่งผลให้ระดับมาตรฐานของประสิทธิภาพยังคงอยู่ ก็จะทำให้มั่นใจได้ว่าคุณภาพกับความคาดหวังของผู้รับบริการมีความเหมาะสมสัมพันธ์กัน

4. ช่วยให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์การและบุคลากรขององค์การ จริยธรรมในการให้บริการสาธารณะจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ มีการให้บริการด้วยความเป็นมิตร ซึ่งจะทำให้องค์การและบุลากรได้รับการยอมรับนับถือเป็นที่น่ายกย่อง ซึ่งจะส่งให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี

การประยุกต์ใช้จริยธรรมในการบริการสาธารณะ

เมื่อจริยธรรมได้ถูกนำมาใช้ในการให้บริการสาธารณะแล้วผู้เขียนได้ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับการบริการสาธารณะเพื่อเป็นตัวหนุนเสริมซึ่งกันและกัน โดยมีลักษณะความสัมพันธ์ ดังนี้

1. หลักความต่อเนื่อง คือการให้บริการสาธารณะนั้น รัฐจะหยุดให้บริการไม่ได้ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดก็ตาม เพราะประชาชนจะได้รับความเดือดร้อน หลักความต่อเนื่องนี้อาจเรียกได้อีกว่าหลักความสม่ำเสมอ จริยธรรมที่ส่งเสริมหลักความสม่ำเสมอ ได้แก่

1.1 มงคลสูตร (โดยเฉพาะความมีวินัย, การทำงานไม่คั่งค้าง, การตั้งตนไว้ชอบ)

1.2 พรหมวิหาร (โดยเฉพาะหลักเมตตา ปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข, กรุณา ต้องการให้ผู้อื่นผ่านพ้นความทุกข์หรือปัญหาต่างๆ)

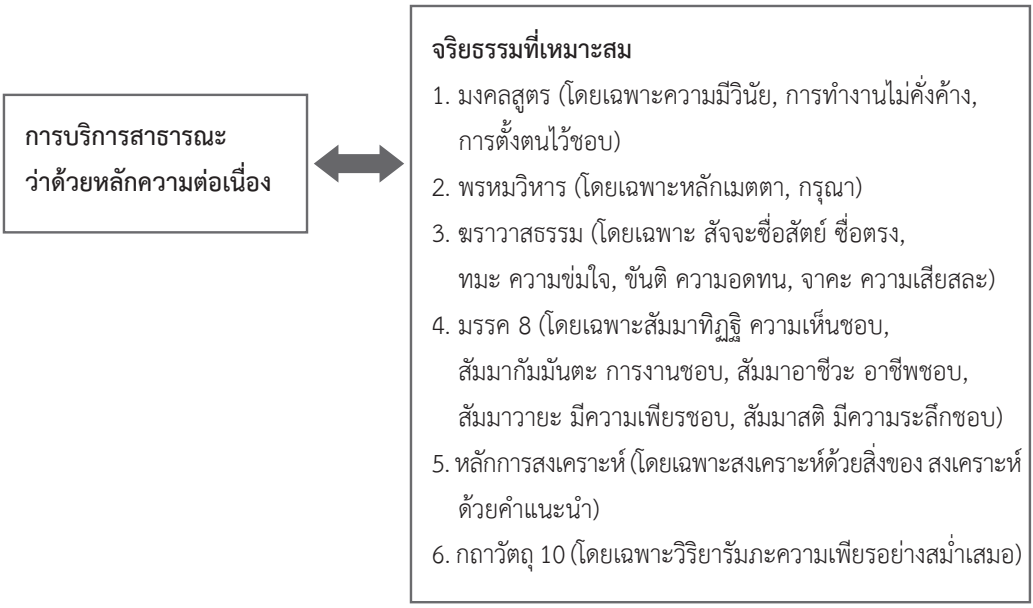
1.3 ฆราวาสธรรม (สัจจะซื่อสัตย์ ซื่อตรง, ทมะ ความข่มใจ, ขันติ ความอดทน, จาคะ ความเสียสละ)

1.4 มรรค 8 (โดยเฉพาะ สัมมาทิฏฐิ ความเห็นชอบ, สัมมากัมมันตะ การงานชอบ, สัมมาอาชีวะ อาชีพชอบ, สัมมาวายะ มีความเพียรชอบ, สัมมาสติ มีความระลึกชอบ)

1.5 หลักการสงเคราะห์ (สงเคราะห์ด้วยสิ่งของ สงเคราะห์ด้วยคำแนะนำ)

1.6 กถาวัตถุ 10 (โดยเฉพาะวิริยารัมภะความเพียรอย่างสม่ำเสมอ)

เมื่อสรุปแล้วจะปรากฏเป็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับการบริการสาธารณะว่าด้วยหลักความต่อเนื่อง ดังนี้

ภาพ 2 *แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริการสาธารณะว่าด้วยหลักความต่อเนื่อง*

จากภาพอธิบายได้ว่า การจะบริการสาธารณะอย่างต่อเนื่องนั้น ผู้ให้บริการจะต้องมีจริยธรรมที่เกี่ยวกับการทำงานมิให้หมักหมมคั่งค้างลักษณะดินพอกหางหมูและความมีระเบียบวินัยในการทำงาน และด้วยเหตุที่ว่าการบริการสาธารณะมิอาจหยุดให้บริการแก่ประชาชนได้ ผู้ให้บริการจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการ โดยจะต้องมีจิตสำนึกที่ดี ให้บริการด้วยความเป็นมิตร ให้คำแนะนำที่ดีมีความสุภาพ มีความเห็นอกเห็นใจ มีสติและมีความรอบคอบ มีความขยันไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก เป็นต้น

2. หลักความเสมอภาคหรือหลักความยุติธรรมในการให้บริการสาธารณะ ได้แก่ การปฏิบัติต่อผู้มารับบริการโดยไม่แตกต่างกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะไม่เฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ผู้ใช้บริการสาธารณะจะต้องสามารถเข้าถึงการบริการสาธารณะอย่างเสมอภาค เท่าเทียม และรัฐต้องไม่กำหนดเงื่อนไขในการเข้าถึงการบริการสาธารณะในลักษณะเลือกปฏิบัติ หลักจริยธรรมที่ส่งเสริมความเสมอภาค ได้แก่

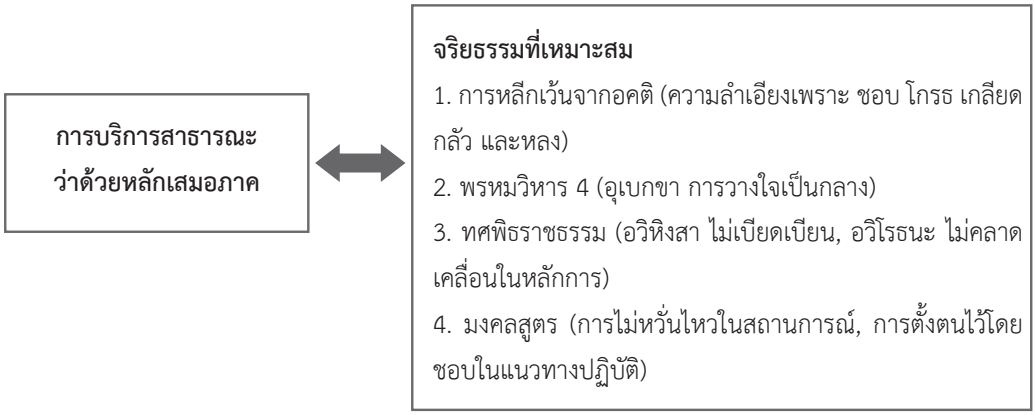
2.1 การหลีกเว้นจากอคติ (ความลำเอียงเพราะ ชอบ โกรธ เกลียด กลัว และหลง)

2.2 พรหมวิหาร 4 (โดยเฉพาะอุเบกขา การวางใจเป็นกลาง)

2.3 ทศพิธราชธรรม (โดยเฉพาะอวิหิงสา ไม่เบียดเบียน, อวิโรธนะ ไม่คลาดเคลื่อนในหลักการ)

2.4 มงคลสูตร (โดยเฉพาะการไม่หวั่นไหวในสถานการณ์, การตั้งตนไว้โดยชอบในแนวทางปฏิบัติ)

เมื่อสรุปแล้วจะปรากฏเป็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับการบริการสาธารณะว่าด้วยหลักความเสมอภาค ดังนี้

ภาพ 3 *แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับการบริการสาธารณะว่าด้วยหลักความเสมอภาค*

จากภาพอธิบายได้ว่า การบริการสาธารณะว่าด้วยหลักความเสมอภาคนั้น ผู้ให้บริการจะต้องคำนึงถึงความยุติธรรม โดยเว้นจากอคติความชอบหรือความชังส่วนตัว มีใจเที่ยงธรรมเป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ใช้อารมณ์ส่วนตัวในการบริการแม้ขณะที่มีความเสี่ยงต่อการละเว้นหรือเลือกปฏิบัติเพราะประโยชน์อื่นใด ผู้ให้บริการจะต้องวางตนเอาไว้ให้มั่นคงไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่างๆ มีจุดยืนที่มั่นคงกับความถูกต้องถูกระเบียบของการปฏิบัติงานในหน้าที่

3. หลักความเปลี่ยนแปลง (ความก้าวหน้า) ได้แก่ความอ่อนตัวปรับเปลี่ยนได้ซึ่งหลักการบริการสาธารณะจะต้องปรับตัวเข้ากับสังคมและสอดคล้องกับวิวัฒนาการทางสังคมที่เปลี่ยนไป หลักจริยธรรมที่ส่งเสริมหลักความเปลี่ยนแปลง ได้แก่

3.1 ปฏิสัณฐาน (การต้อนรับทั้งต้อนรับด้วยสิ่งของและการให้คำแนะนำที่ดี)

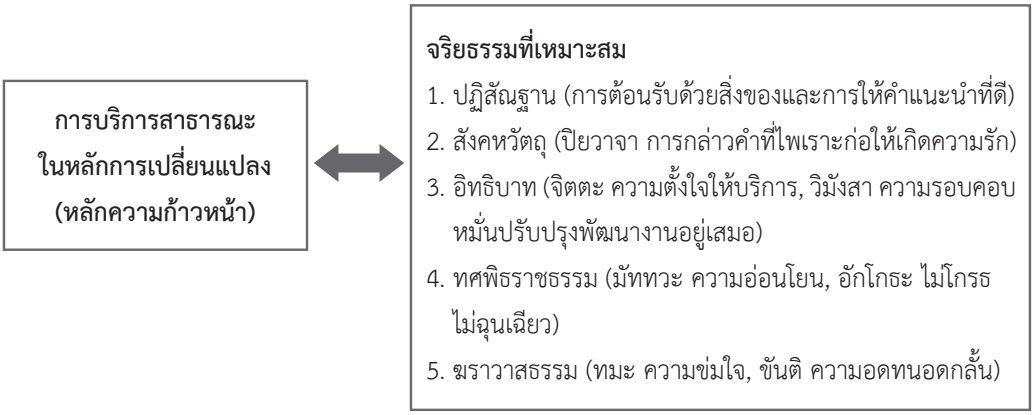
3.2 สังคหวัตถุ (โดยเฉพาะปิยวาจา การกล่าวคำที่ไพเราะก่อให้เกิดความรัก)

3.3 อิทธิบาท (โดยเฉพาะจิตตะ ความตั้งใจให้บริการ, วิมังสา ความรอบคอบหมั่นปรับปรุงพัฒนางานอยู่เสมอ)

3.4 ทศพิธราชธรรม (โดยเฉพาะ มัททวะ ความอ่อนโยน, อักโกธะ ไม่โกรธ ไม่ฉุนเฉียว)

3.5 ฆราวาสธรรม (โดยเฉพาะทมะ ความข่มใจ, ขันติ ความอดทนอดกลั่น)

เมื่อสรุปแล้วจะปรากฏเป็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับการบริการสาธารณะว่าด้วยหลักการเปลี่ยนแปลง (หลักความก้าวหน้า) ดังนี้

ภาพ 4 *แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับการบริการสาธารณะว่าด้วยหลักการเปลี่ยนแปลง (ความก้าวหน้า)*

จากภาพอธิบายได้ว่า ประสิทธิภาพและคุณภาพของการให้บริการที่ดี จะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีอยู่เสมอ การให้บริการที่ดีจะทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจและยินดีกลับมาใช้บริการอีก สำหรับภาครัฐ การให้บริการสาธารณะที่ดี ผู้ให้บริการจะต้องมีปฏิสัณฐาน (การต้อนรับ) ที่ดี เพื่ออำนวยความสะดวกทั้งปัจจัยด้านกายภาพ เช่น มีโต๊ะ เก้าอี้ น้ำดื่ม ห้องน้ำไว้บริการ มีความตั้งใจในการให้บริการ ใช้คำพูดที่สุภาพ ให้คำแนะนำด้วยความมีไมตรีจิต เมื่อมีเหตุที่จะทำให้เกิดความขุ่นมัวในใจกรณีที่เกี่ยวกับผู้รับบริการ ก็จะต้องรู้จักข่มใจ มีความอดทนอดกลั้นไม่ลุแก่โทสะ เมื่อปฏิบัติได้เช่นนี้แล้ว ก็จะทำให้คุณภาพของการให้บริการมีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการและสร้างความพึงพอใจแก่ประชาชน

สรุป

การบริการสาธารณะเป็นภารกิจที่รัฐได้ดำเนินการแก่ประชาชน ด้วยเหตุผลหลักๆ ได้แก่ ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และเหตุผลด้านคุณภาพชีวิตที่ดี คือการมีอาชีพ รายได้ มีสุขภาพอนามัยที่ดีและสวัสดิการที่ดี เป็นต้น และโดยที่รัฐได้นำทรัพยากรต่างๆ มาให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายดำเนินการในส่วนต่างๆ และจำนวนค่าใช้จ่ายนี้ก็มาจากการจัดเก็บภาษีจากประชาชน จะเห็นได้ว่าปัจจัยทั้งสองด้านจะมีความสัมพันธ์กัน

เมื่อประชาชนได้จ่ายภาษีให้แก่รัฐเพื่อให้รัฐได้จัดทำบริการสาธารณะแล้ว ประชาชนผู้เสียภาษีย่อมมีความคาดหวังต่อการบริการที่ดีซึ่งหลักสำคัญของการบริการสาธารณะจะเกี่ยวข้องกับหลักการพื้นฐาน ได้แก่ หลักความต่อเนื่อง หลักความเสมอภาคและหลักความก้าวหน้าซึ่งเป็นมาตรฐานทั่วไปที่รัฐจะต้องให้บริการแก่ประชาชน นอกจากนี้การจะเสริมสร้างหลักการดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องพัฒนาผู้ให้บริการโดยใช้หลักจริยธรรมที่เหมาะสมและมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เพราะเมื่อองค์การจะพัฒนาคุณภาพทางจริยธรรมที่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนแล้ว ก็จะได้พัฒนาในลักษณะของการนำไปใช้ได้จริงซึ่งจะทำให้การบริการสาธารณะมีคุณภาพและส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือ ความไว้เนื้อเชื่อใจและความพึงพอใจแก่ประชาชนในภาพรวม

เอกสารอ้างอิง

คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2547). *รายงานวิจัยเรื่อง การศึกษาและพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กและเยาวชนไทย (ระดับมัธยมศึกษา)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2533). *รัฐกับสังคม: ไตรลักษณ์รัฐไทยในพหุสังคมสยาม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2544). *ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม: การวิจัยและพัฒนาบุคคล*. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์: โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ.

ธีรภัทร เสรีรังสรรค์. (2549). *นักการเมือง: จริยธรรม ผลประโยชน์ทับซ้อน การคอรัปชั่น สภาพสาเหตุ ผลกระทบ แนวทางแก้ไข*. กรุงเทพฯ: สายธาร.

_____. (2555). *จริยธรรมในวิชาชีพรัฐกิจ ในประสบการณ์วิชาชีพรัฐศาสตร์* (หน่วยที่ 1-7). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

นงลักษณ์ วิรัชชัย บุปผา เมฆทองคำ และธีรวัฒน์ ฆะราช. (2551). *การวิจัยนำร่องการใช้ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา.* กรุงเทพฯ: ศูนย์คุณธรรม.

นนทวัฒน์ บรมนันท์. (2552). *หลักกฎหมายปกครองเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ*.กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

_____. (2553). กฎหมายปกครอง. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : วิญญูชน.

ประยูร กาญจนดุล. (2547: 108). *คำบรรยายกฎหมายปกครอง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชรวรรณ นุชประยูร. (2559). *หลักกฎหมายว่าด้วยการบริการสาธารณะ* ใน*หลักกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการไทย*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ศิริพงษ์ ปานจันทร์. (2554). *ประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลในจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต (สาขารัฐประศาสนศาสตร์). วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

สุพจน์ บุญวิเศษ. (2549). *หลักรัฐศาสตร์. ชลบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.*

Bernstien, S.J. and Hara, P.O. (1979). *Public Administration: Organization,* People and Public Policy. New York :Harper and Row.

Dimack, M.E. & Dimock, G.O. (1969). *Public Administration*. 4th ed. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Kurian, G.T. (2011). *The encyclopedia of political science*. Washington: CQ Press.

Marx, F.M., (1959). *Elements of Public Administration*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.

Millet, J.D. (1954). *Management in the Public Service :The Quest for Effective Performance*. New York: McGraw-Hill.

Rawls, J. (1971). *A Theory of justice*. Cambridge: The Belknap Press of Harvard University Press.

วิกิพีเดีย. (2562). *การกระจายอำนาจอย่างเป็นธรรม*. ค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2562, จาก http://Wikipedea.org/.

คำแนะนำการเตรียมต้นฉบับ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เป็นวารสารที่พิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย (Research articles) บทความวิจารณ์หนังสือ (Book review) และบทความวิจัยแบบสั้น (Communication letter) ในสาขาวิชาต่างๆ ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีกำหนดออกปีละ 2 ฉบับ คือ เดือนมกราคม – มิถุนายนและเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม ผู้เขียนบทความทุกท่านสามารถส่งเรื่องมาลงตีพิมพ์ได้โดยไม่จำเป็นต้องเป็นสมาชิกหรือสังกัดมหาวิทยาลัยราภัฏบุรีรัมย์ ผลงานที่จะได้รับการพิจารณาลงตีพิมพ์ในวารสารต้องไม่เคยถูกนำไปพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน พร้อมทั้งได้รับการพิจารณาจากผู้ประเมินอิสระ (Peer review) จากภายนอกมหาวิทยาลัยในสาขาวิชานั้นๆ และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการ บทความอาจถูกดัดแปลง แก้ไขคำ สำนวน และรูปแบบการนำเสนอตามที่กองบรรณาธิการเห็นสมควรผู้เขียนบทความสามารถค้นรายละเอียดต่างๆของการเตรียมต้นฉบับได้จากเว็บไซต์ http://journal.bru.ac.th/หรือ www.tci-thaijo.org./index.php/bruj

วิธีการเตรียมต้นฉบับ

1. ต้นฉบับพิมพ์เป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้

การใช้ภาษาไทยให้ยึดหลักการใช้คำศัพท์และชื่อบัญญัติตามหลักของราชบัณฑิตยสถาน ควรหลีกเลี่ยงการเขียนภาษาอังกฤษปนภาษาไทยโดยไม่จำเป็น กรณีจำเป็นให้เขียนคำศัพท์ภาษาไทยตามด้วยในวงเล็บภาษาอังกฤษ โดยคำแรกให้ขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ส่วนอักษรและคำที่เหลือทั้งหมดให้พิมพ์ด้วยตัวพิมพ์เล็ก ยกเว้นชื่อเฉพาะทุกคำให้ขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ บทความส่วนที่เป็นภาษาอังกฤษควรให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษาก่อน

2. การพิมพ์

ให้จัดพิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft word โดยจัดหน้ากระดาษ ขนาด A4 (8.5 x 11 นิ้ว) ตั้งค่าหน้ากระดาษสำหรับการพิมพ์ห่างจากขอบกระดาษทุกด้าน ด้านละ 1 นิ้ว (2.5 เซนติเมตร) จัดคอลัมน์เดียว ใส่เลขหน้ากำกับทุกหน้า

3. รูปแบบตัวอักษร

ภาษาไทยและภาษาอังกฤษใช้แบบ THSarabunPSK และ ให้ใช้แบบ ขนาดตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษใช้ขนาดตัวอักษรอย่างเดียวกัน ดังนี้ ชื่อเรื่องขนาด 18 pt. ชื่อผู้เขียนบทความและหัวข้อหลักใช้ตัวอักษรขนาด 16pt. ตัวหนา หัวข้อรองใช้ตัวอักษรขนาด 14 pt. ตัวหนา เนื้อความทุกส่วนใช้ตัวเลขอักษรขนาด 14 pt. ตัวปรกติ เชิงอรรถหน้าแรกที่เป็นชื่อตำแหน่งทางวิชาการของผู้เขียนบทความ และที่อยู่ใช้ตัวอักษรขนาด 12 pt. ตัวปกติ

4. จำนวนหน้า ความยาวของบทความไม่ควรเกิน 13 หน้า รวมตาราง รูปภาพ และเอกสารอ้างอิง

5. ตาราง รูปภาพ ภาพลายเส้น แผนภูมิ และกราฟ (Tables, Pictures, Figures, Diagrams and Graphs) ให้แทรกไว้ในเนื้อเรื่องอาจจัดทำเป็นขาวดำหรือสีใดก็ได้ โดยผู้เขียนบทความคัดเลือกเฉพาะที่จำเป็น

เท่านั้น เรียงลำดับให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ชื่อตารางให้อยู่ด้านบนของตาราง ส่วนชื่อรูปภาพแผนภูมิ และกราฟให้อยู่ด้านล่างพร้อมคำอธิบายสั้นๆ ที่สื่อความหมายได้สาระครบถ้วน

6. การส่งต้นฉบับ

ส่งทาง www.tci-thaijo.org./index.php/bruj ดำเนินการตามระบบ

ประเภทของต้นฉบับ

1. บทความวิจัย (Research articles) เป็นการนำเสนอผลการวิจัยอาจเป็น Concept paper หรือผลงานวิจัยที่สำเร็จสมบูรณ์แล้วซึ่งผู้เขียนได้ดำเนินการด้วยตนเอง

1.1 ส่วนประกอบตอนต้น

1.1.1 ชื่อเรื่อง (Title) ควรสั้น กะทัดรัด แสดงเป้าหมายหลักของการวิจัย ความยาวไม่ควรเกิน 100 ตัวอักษร ให้เขียนชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยในหน้าแรก หน้าต่อไปเป็นชื่อภาษาอังกฤษโดยภาษาอังกฤษใช้ตัวพิมพ์ใหญ่เฉพาะตัวแรก ยกเว้น Article และ Preposition ใช้ตัวพิมพ์เล็ก ส่วนชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific name) ให้พิมพ์ด้วยตัวเอนไม่ต้องขีดเส้นใต้ กรณีระบุชื่อสามัญของสิ่งมีชีวิตเป็นภาษาไทยให้ใส่ชื่อวิทยาศาสตร์ด้วย

1.1.2 ชื่อผู้เขียนบทความ (Authors and Co-authors) ระบุเฉพาะชื่อและนามสกุลเต็มทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับภาษาอังกฤษใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่เฉพาะอักษรตัวแรกของชื่อตัวและนามสกุล ถ้ามีผู้วิจัยหลายคนให้ใช้หมายเลขกำกับตามลำดับ พร้อมระบุที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ (กรณีเป็นนักศึกษาให้ระบุระดับการศึกษา สาขาวิชาและสถาบันการศึกษา) สำหรับการส่งบทความวิชาการเพื่อพิจารณาไม่ควรใส่ชื่อผู้แต่ง หน่วยงาน และ E-Mail แต่ให้กรอกในแบบฟอร์มส่งบทความแทน เมื่อบทความได้รับการตอบรับแล้ว จึงใส่ชื่อผู้แต่ง หน่วยงาน และ E-mail address

1.1.3 บทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (Abstract) ความยาวไม่เกินอย่างละ 300 คำ เป็นการย่อเนื้อความงานวิจัยทั้งเรื่องให้สั้นได้เนื้อหาสาระครบถ้วนตามเรื่องเต็มควรเขียนแบบสั้น และตรงประเด็น ระบุเฉพาะสาระสำคัญเท่านั้น (เขียนแบบ Indicative abstract) ไม่ควรเขียนตามรูปแบบที่เขียนในรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์หรือวิทยานิพนธ์ (เขียนแบบ Informative abstract) โดยให้ลำดับบทคัดย่อภาษาไทยขึ้นก่อนตามด้วยบทคัดย่อภาษาอังกฤษ (แยกบทคัดย่อเฉพาะภาษาไทย 1 หน้าถัดไปเป็นบทคัดย่อภาษาอังกฤษ 1 หน้า)

1.1.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้ใช้คำปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่องซึ่งเป็นตัวแทนบอกวิธีการวิจัย ประเด็นที่วิจัย ผลการวิจัย สาขาวิชาที่ทำวิจัย การใช้ประโยชน์หรือสถานที่ที่ทำวิจัย คำสำคัญนี้ให้เขียนทั้งคำสำคัญภาษาไทยและภาษาอังกฤษแต่ละชุดไม่เกิน 5 คำ โดยให้ระบุไว้ท้ายบทคัดย่อของแต่ละภาษา

1.2 เนื้อหาในบทความวิจัย สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ ภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ ครุศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ บัญชี และอื่นๆ ให้มีองค์ประกอบดังนี้

1.2.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา (Statement of the problems) อธิบายถึงภูมิหลังความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัยรวมทั้งเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเหตุผลของการทำวิจัย

1.2.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives) เป็นความเรียงเฉพาะประเด็นสำคัญของวัตถุประสงค์การวิจัยที่ครอบคลุมแนวทางการทำวิจัยทั้งหมด

1.2.3 สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis) (ถ้ามี) เป็นความเรียงสมมติฐานเชิงพรรณนาหรือระบุความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

1.2.4 ขอบเขตการวิจัย (Scope) กำหนดกรอบความคิดการวิจัย (Conceptual framework) เป็นกรอบที่เป็นแนวทางการทำวิจัยด้านเนื้อหาสาระตัวแปรและความสัมพันธ์ของตัวแปรพื้นที่และระยะเวลาการวิจัย

1.2.5 วิธีดำเนินการวิจัย (Research methodology) ระบุแบบแผนการวิจัย เช่น การสำรวจ ศึกษาเอกสาร ทดลอง และอื่นๆ (Survey, documentary, experiment and etc.) และวิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.6 ประชากร (Population) คุณลักษณะและจำนวนให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

1.2.7 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) หลักเกณฑ์การกำหนดจำนวนตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง

1.2.8 เครื่องมือการวิจัย (Research instrument) ชนิดของเครื่องมือ วิธีการสร้าง การทดลองใช้ (Try out) และการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัย

1.2.9 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collection) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และระยะเวลาการรวบรวมข้อมูล

1.2.10 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis) (ถ้ามี) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.2.11 สรุปผลการวิจัย (Conclusion) เป็นการสรุปเฉพาะประเด็นสำคัญที่เกิดจากการทำวิจัย

1.2.12 การอภิปรายผลการวิจัย (Discussion) เป็นการแสดงความเห็นว่าผลการวิจัยสอดคล้องหรือแตกต่างจากวัตถุประสงค์ สมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ หรือผลงานวิจัยที่มีผู้รายงานไว้ก่อนอย่างไร เป็นเพราะเหตุใด มีหลักฐานทางทฤษฎีหรือผลงานวิจัยอะไรสนับสนุน

1.2.13 ข้อเสนอแนะ (Suggestion) นำเสนอผลการวิจัยที่เด่นชัดสมควรนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร และแนวทางการทำวิจัยต่อไป

1.2.14 เอกสารอ้างอิง (References) ให้ระบุเฉพาะเอกสารที่ผู้เขียนบทความได้นำมาอ้างอิงในบทความวิจัยอย่างครบถ้วน โดยใช้ระบบการอ้างอิง APA style 6th ed ดูรายละเอียด และตัวอย่างการอ้างอิงในเนื้อความและการอ้างอิงท้ายเล่มเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ http://journal.bru.ac.th/ หรือ www.tci-thaijo.org./index.php/bruj

2. บทความประสบการณ์ (Experience article) และบทความเรียบเรียง (Review article) เป็นบทความที่ผู้เขียนได้เรียบเรียงโดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร งานแปล และผลงานจากประสบการณ์ของผู้เขียนหรือถ่ายทอดจากผู้อื่น มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ องค์ความรู้ การเสนอความคิดเห็นที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ทางวิชาการของสาขาต่างๆ

2.1 ส่วนประกอบตอนต้น

2.1.1 ชื่อเรื่อง (Title) ให้เป็นภาษาไทยก่อน ใต้ลงมาเป็นภาษาอังกฤษโดยภาษาอังกฤษใช้ตัวพิมพ์ใหญ่เฉพาะตัวแรก ยกเว้น Article และ Preposition ใช้ตัวพิมพ์เล็ก ส่วนชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific name) ให้พิมพ์ด้วยตัวเอนไม่ต้องขีดเส้นใต้ กรณีระบุชื่อสามัญของสิ่งมีชีวิตเป็นภาษาไทยให้ใส่ชื่อวิทยาศาสตร์ด้วย

2.1.2 ชื่อผู้เขียน (Authors and co-authors) ระบุเฉพาะชื่อและนามสกุลเต็มทั้งชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับภาษาอังกฤษใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่เฉพาะตัวแรกของชื่อตัวและนามสกุล ถ้ามีผู้วิจัยหลายคนให้ใช้หมายเลขกำกับตามลำดับ (1) พร้อมระบุที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ และชื่อหน่วยงานของผู้วิจัยที่ส่วนล่างของหน้าแรกพร้อม e-mail address (กรณีเป็นนักศึกษาให้ระบุระดับการศึกษา สาขาวิชาและสถาบันการศึกษา)

2.1.3 สาระสังเขป (Summary) เป็นการย่อเนื้อความของบทความทั้งเรื่องให้สั้นได้เนื้อหาสาระครบถ้วนตามเรื่องเต็ม ให้เขียนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยเขียนไม่เกินอย่างละ 300 คน ให้ลำดับสาระสังเขปภาษาไทยขึ้นก่อนตามด้วยสาระสังเขปภาษาอังกฤษ

2.1.4 คำสำคัญ (Keywords) ให้ใช้คำที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่องซึ่งเป็นตัวแทนบอกวิธีการ สิ่งที่ศึกษา ผลการศึกษาสาขา การใช้ประโยชน์ และสถานที่ คำสำคัญให้เขียนทั้งคำสำคัญ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ แต่ละชุดไม่เกิน 5 คำ

2.2 เนื้อหา (Main texts) ในบทความทางวิชาการมีองค์ประกอบดังนี้

2.2.1 บทนำ (Introduction) กล่าวถึง ความน่าสนใจของเรื่องที่นำเสนอ ก่อนเข้าสู่เนื้อหา

2.2.2 เนื้อความ (Content) ควรนำเสนอพัฒนาการของเรื่องได้อย่างน่าสนใจและเนื้อเรื่องมีเนื้อหาใหม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

2.2.3 สรุป (Conclusion) เป็นการย่อเฉพาะข้อมูลจากเนื้อความให้สั้น ได้เนื้อหาสาระของเนื้อความครบถ้วน

2.2.4 เอกสารอ้างอิง (References) ให้ระบุเฉพาะเอกสารที่ผู้เขียนบทความได้นำมาอ้างอิงในบทความวิชาการอย่างครบถ้วนโดยใช้ระบบการอ้างอิง APA style 6th ed. ดูรายละเอียด และตัวอย่างการอ้างอิงในเนื้อความและการอ้างอิงท้ายดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ http://journal.bru.ac.th/ หรือ www.tci-thaijo.org./index.php/bruj

3. การอ้างอิงในเนื้อความ

การอ้างอิงในเนื้อความเป็นการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลในเนื้อความ ให้ใช้วิธีการอ้างอิงแบบนาม-ปี (Author date in text citation) โดยระบุชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์และหน้าที่อ้างอิงเอกสารไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังข้อความที่ต้องการอ้างอิง เพื่อบอกแหล่งที่มาของข้อความนั้น ดังนี้

3.1 การอ้างอิงชื่อบุคคล คนไทยให้ลงชื่อตัวและนามสกุลส่วนชาวต่างชาติให้ลงเฉพาะชื่อสกุล

ตัวอย่างการอ้างอิง

ผู้แต่ง 1 คน

(วัชรี ทรัพย์มี, 2531, น. 35)

ผู้แต่ง 2 คน

(สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม, 2545, น. 66)

ผู้แต่งมากกว่า 2 คน

(อรพินทร์ ชูชม และคณะ, 2542, น. 40)

3.2 ชื่อนิติบุคคล หน่วยงาน องค์กร ที่ทำเอกสาร ให้ระบุชื่อหน่วยงานตามที่ปรากฏ

ตัวอย่างการอ้างอิง

(กรมสุขภาพจิต, 2548 : เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำปี)

4. เอกสารอ้างอิง (References) เป็นการอ้างอิงส่วนท้ายเล่ม โดยรวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่ผู้เขียนบทความได้ใช้อ้างอิงในเนื้อความ พร้อมจัดเรียงรายการเอกสารตามลำดับอักษรของผู้แต่ง และให้ใช้การอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association citation style 6th ed.) ดังนี้

หนังสือ (Book)

รูปแบบ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อหนังสือ*. ครั้งที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์

ตัวอย่าง

ประเวศ วะสี. (2545). *ทฤษฎีใหม่ทางการแพทย์*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน

สมชาย โลจายะ. (2526). *ตำราโรคหัวใจและหลอดเลือด*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งประเทศไทย.

บทความจากวารสารหรือนิตยสาร (Journal or magazine article)

รูปแบบ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่ตีพิมพ์). ชื่อบทความ. *ชื่อวารสาร*, ปีที่ (ฉบับที่), หน้า.

ตัวอย่าง

สมคิด โพธิ์ชนะพันธุ์ และคณะ. (2533). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการดูแลตนเองในผู้ป่วยโคลอสโตมีย์ชนิดถาวร. *วารสารพยาบาลศาสตร์*, 8, (1) 206-213.

บทความจากฐานข้อมูลอินเทอร์เน็ต (Article from an internet database)

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีที่เผยแพร่). ชื่อบทความ. *ชื่อวารสาร*, ปีที่, ฉบับที่. วันที่ทำการสืบค้น. จากแหล่งข้อมูล/สารนิเทศ.

ตัวอย่าง

Mershon, D. H. (1988, November-December). Star trek on the brain: Alien minds, human minds. *American Scientist*, 86, 585. Retrieved July 29, 1999, from expanded academic ASAP database.

บทความจากสารานุกรม (Encyclopedia article)

รูปแบบ

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ใน *ชื่อสารานุกรม,* (เล่มที่, หน้า). สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

เจริญ อินทรเกษม. (2515-2516). ฐานันดร. ใน *สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน,* (เล่มที่ 10, น.6912-6930). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

เว็บไซต์ (Website)

รูปแบบ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่เผยแพร่สารนิเทศบนอินเตอร์เน็ต). *ชื่อเรื่อง/ ชื่อบทความ*, วันที่ทำการสืบค้น, จาก URL

ตัวอย่าง

สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ. (2545). *ความเป็นมาและการเคลื่อนไหวการปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ*, สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2547, จาก www.hsro.or.th/background.html.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)

Guidelines for the article publication in the Buriram Rajabhat University Journal: Humanities and Social Sciences

Buriram Rajabhat University Journal: Humanities and Social Sciences is a journal which publishes research articles, book reviews, and communication letters covering the various fields of Humanities and Social Sciences. Journal is issued twice a year: January- June and July-December. The authors can send the text of articles (manuscripts) even if they are not the journal members or the personnel of Buriram Rajabhat University. The articles must not have been published in any journals before and their articles will be peer reviewed by the external experts and approved by the editorial boards. In addition, the articles might be changed for editorial corrections. The authors can get more information from BRU Journal website: http://journal.bru.ac.th/ หรือ www.tci-thaijo.org./index.php/bruj

Preparation for the manuscript

1.The manuscript can be either Thai or English.

Use of the Thai language should be in line with the principles of terminology usage proposed by the Royal Thai Academy dictionary. Use of mixed English and Thai should be avoided. If it is necessary to use the English word, Thai should be written first and followed by English in parentheses. The first letter of an English word in a sentence must be capitalized and the small letters are used in the rest of the sentence. However, all of proper nouns can be capitalized. If the article is written in English, it should be proof read by a native speaker or English language expert/s before being submitted.

2. Page set up

The Microsoft Word program should be used by setting the page as A4 size. All margins (left, right, top, and bottom) should be set at 1 inch (2.5 cms). One column is needed with page numbering.

3. Font

THSarabunPSK font must be used in both Thai and English article(s): bold 18 point font is used with a title. Bold 16 point font is used with the name of the author and main topic. Bold 14 point font is used with subordinate topics, and the regular 14 point font is also used with rest of the article. The regular 12 point font is used with the first footnote that shows the academic position of the author and her/his address.

4. Article length Article should be no more than 15 pages long, including charts, graphs, and references.

5. Tables, pictures, figured, diagrams, and graphs

These must be included in the article in either grayscale or colored illustrations. The author must select only necessary illustrations. They must be arranged in order according to the article content. The table headings are placed at the top while the names of the illustrations together with details are placed at the bottom.

6. Manuscript submission

Send via www.tci-thaijo.org./index.php/bruj

Type of Manuscript

1. Research articles

These research articles present the results of research. They may be concept papers or complete research conducted by a researcher.

1.1 Preliminaries

1.1.1 Title The title should be clear and concise. It should be no longer than 100 characters. The title should be written in Thai and then in English. Use capital letters for the initial letters of the first word and all other words except articles and prepositions. For scientific names, italic letters without underline must be used. If there is a Thai name, the scientific names must be written along with the Thai name.

1.1.2 Authors and Co-authors The authors' full name both in Thai and English should be included. For English, capitalization must be applied with the given and family names. If there are many co-authors, mark with a number (1) including addresses (in case, the co-author are students, indicate educational level, fields, and institute). Articles sent for editorial board's consideration, the author's name, institute, and email should not be included in the article. The information must be written in the article submission form. When the article is accepted, then the information must be included in the article.

1.1.3 Abstract The abstract should be no longer than 300 words. This summary should be clear and concise. Only the important issues must be indicated (indicative abstract). It must not be written as in the complete research report or thesis (informative abstract). The Thai abstract comes first, and next page by the English abstract.

1.1.4 Keywords Keywords which appeared in the content of the research must be used and they represent the research methodology, research important issues, research results, research discipline, research application or research conducted location. Keywords

must be written in Thai and English with a maximum of 5 keywords per abstract. The keywords must be shown at the end of each abstract.

1.2 Research articles in humanities and social sciences such as linguistics, social sciences, public administration, law, education, commercial sciences, accounting, and so on. The article should consist of:

1.2.1 Statement of the problems The introduction should consist of background, literature reviews, and reasons for conducting the research.

1.2.2 Objectives Only the important issues of the objectives covering the overall research picture should be written.

1.2.3 Hypothesis (If any) The hypothesis should be written in the form of descriptive hypothesis essay or the relationship between the research variables must be stated in the hypothesis.

1.2.4 Scope The conceptual framework should be included in the scope as the guideline for conducting the research in terms of the important content, variables, and the relationship between the variables of the research location and the research duration.

1.2.5 Research methodology The research plans, surveys, documentaries, experiments,
etc. as well as the research methods must be indicated in the research methodology.

1.2.6 Population All variables including the qualification of the population and number of the population should be covered.

1.2.7 Sample The formulation of the sample group and random sampling must be explained.

1.2.8 Research instrument The type of research instrument, research instrument construction, and research instrument tryout and the development of the research instrument must be indicated.

1.2.9 Data collection Data collection methods and the duration of the data collection must be stated.

1.2.10 Data analysis (If any) The statistics used in the data analysis must be specified.

1.2.11 Conclusion The summary of the core issues in the research must be presented.

1.2.12 Discussion The results of the research should be discussed by comparong with the objectives, predetermined hypothesis, or previous research results so as to check whether the current research results go in line with or against the previous studies with the theoretical support.

1.2.13 Suggestion The distinction of the research and a guideline for the next research should be presented.

1.2.14 References All references cited in the text have to be listed by using APA citation style. See more information and examples of in-text citation and references in item number 3 and 4. And please visit our website at http://journal.bru.ac.th/ หรือ www.tci-thaijo.org./index.php/bruj for more information.

2. Experience article and Review article Author writes this type of article from studying documents, translation works, and works from experiences of other authors or those were transferred from others. The objectives of this type of article are to publicize the knowledge or body of knowledge, to suggest the valuable ideas and to be utilized in terms of academic purposes.

2.1 First section

2.1.1 Title The title should be written in Thai and then in English in the next line. Use capital letters for the initial letters of the first word and all other words except articles and prepositions. For scientific names, italic letters without underline must be used. If there is a Thai name, the scientific names must be written along with the Thai name.

2.1.2 Authors and co-authors The authors' full name both in Thai and English should be included. For English, capitalization must be applied with the given and family names. If there are many co-authors, mark with a number (1) including addresses and researcher's institute at the end of the first page as well as email address for correspondence (in case, the co-author are students, indicate educational level, field, and institute).

2.1.3 Summary The article should be summarized clearly and concisely both in Thai and English for not more than 300 words, the Thai summary comes first, and followed by the English summary.

2.1.4 Keywords Keywords which appeared in the content of the research must be used and they represent the research methodology, research important issues, research results, research application or research conducted location. Keywords must be written in Thai and English with a maximum of 5 keywords per abstract.

2.2 Main texts The main text of academic articles should consist of:

2.2.1 Introduction The main points of the text should be presented before the content.

2.2.2 Content The development of the content should be presented interestingly and the content should contain the new information which can be applied to the current

situation

2.2.3 Conclusion This is the summary of the content which contains all of the core issues.

2.2.4 References All references cited in the text have to be listed by using APA citation style 6th ed. See more information and examples of in-text citation and please visit our website at http://journal.bru.ac.th/ หรือ www.tci-thaijo.org./index.php/bruj for more information.

Notes The manuscript of experience article and review article prepared for publishing in BRU Journal: humanities and social sciences must contain 2.1 first section, 2.2 article content, 3. in-text citation, and 4 references.

3. In-text citation

References within the text should indicate the source of information by using author-date in-text citation by indicating author, year of publication and page reference. References should be included either at the front or back of the text.

3.1 Person name: Thai name should be listed by a given name. Foreigner should be listed by a family name.

Examples:

One author:

(Watcharee Sapmee, 1998, p. 35)

Two authors:

(Sucha Jan-em and Surang Jan-em, 2002, p. 66)

More than two authors:

(Orapin Chuchom, et. al., 1999, p. 40)

3.2 Organizations: this should be listed by registered name.

Examples:

(Department of Mental Health. 2005 : Annual Academic Meeting's handout)

Book

Format

Author. (Year of Publication). *Title of Book*. Edition of Book. Place of Publication : Publisher Name.

Examples

Prawet Wasee. (2002). *A New Theory of Medicine*. Bangkok : Moh Chao Ban Publishing House.

Somchai Lojaya. (1983). *A Textbook of Heart and Vascular Disease*. (2nd Edition). Bangkok: Heart Association of Thailand.

Journal or magazine article

Format

Author. (Year of Publication). Title of Article. *Name of journal/magazine*, Year (Volume), page.

Examples

Somkid Phochanaphan, et. al. (1990). Correlation between Particular Factors and Self Care of Patients with Permanent Colostomy. *Nursing Journal*, 8, pp.206-213.

Article from an internet database

Format

Author. (Date of Publication). Title of Article. *Name of journal*, Year, Volume. Retrieved date, from Name of internet database.

Examples

Mershon, D. H. (1988, November-December). Star trek on the brain: Alien minds, human minds. *American Scientist*, 86, 585. Retrieved July 29, 1999, from expanded academic ASAP database.

Encyclopedia article

Format

Author. (Date of Publication). Title of Article. *in Name of Encyclopedia,* (Volume, page). Place of Publication : Publisher Name.

Examples

Chorean Intarakasem. (1972-1973). Nobility Rank. *In Thai Encyclopedia of Royal Institute,* (Vol 10 , pp.6912-6930). Bangkok : Nanmeebooks Publications.

Website

Format

Author. (Date of Publication). *Title of Article*. in Name of Encyclopedia (Volume, page). Place of Publication : Publisher Name.

Examples

National Health System Reform Office. (2002). *Background and Movements of National Health System Reform*, Retrieved 5 January 2004, from www.hsro.or.th/background.html.

Author. (Available Year). Title of Story/Article, Retrieved date, from URL

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 11 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2562)